

Novomeški most zaprt

Od danes je kandijski most v Novem mestu zaprt za ves promet nad 3 tone

24. februarja se začne mostna zapora v Novem mestu in novi prometni režim. Za te ukrepe se je bilo potrebno hitro odločiti, ker je po izjavi strokovnjakov ob nedavnem pregledu mostne konstrukcije stanje nevarno.

Kandijski most, zgrajen 1896, je vzdržal veliko več kot mu je bilo namenjeno. Čeravno je bila pred vstopom na most tabla z dovoljeno obremenitvijo 15 ton, so čez most vozili tovornjaki s 30, pa tudi 40 tonami tovora. Vse to je ob povečanem prometu povzročilo, da se je stanje mostne konstrukcije od leta 1973 do zdaj tako naglo poslabšalo, da so potrebni takojšnji ukrepi.

Do zaključka redakcije nam odgovorni niso dali dokončnih, točnih podatkov o novem prometnem režimu, ki stopa danes v veljavo. Ves težji promet, vključno avtobusni, bo preusmerjen deloma na šentjernejsko cesto prek mostu pri Dobravi, promet iz Bele krajine po partizanski magistrali in preko Črmošnjic na Dol. Toplice in Ivančno gorico, lokalni gospodarski promet pa na Pročensko cesto in Stražo. Do 24. februarja so v ta namen že podprli mostiček čez Temenico v Prečni. Da bo vzdržal promet do 20 ton.

Ob zapori mostu začne veljati tudi nov prometni režim v mestu. Glavni trg bo v glavnem rezerviran za parkiranje avtobusov, promet z osebnimi vozili v smer Kandijskega mostu pa bo enosmeren od stanika na Cesti komandanta Staneta prek živilskega trga.

Edina dobra vest ob tem je, da bi moral biti po dogovorih novi most z obema cestnina priključnoma v 45 dneh gotov. Če bo dopuščalo vreme s primerno temperaturo, se bo to tudi zgodilo. Ko bo novi most izročen prometu, bodo začeli z obnovo kandijskega mostu.

Te dni bo gotovo prihajalo do prometne zmede in jeze, vendar se kaže disciplinirano obnašati in po mestu čimveč hoditi peš, ker druge pomoči ni.



PREDESEDNIK V INLESU – V ribniškem Inlesu se je predsednik IS Andrej Marinc najprej pogovarjal s predstavniki Inlesa in gozdarstva, nato pa si je ogledal Inlesove proizvodne in skladiščne prostore. (Foto: Primc)

Izkoristiti domačo surovino

Andrej Marinc je 16. februarja obiskal Ribnico in med drugim tudi Inles

V Inlesu so domačini seznanili predsednika izvršnega sveta Andreja Marince s svojimi načrti o območnem povezovanju lesne industrije in gozdarstva, načrtih izkoriščanja lesa, razvoju industrije stavbnega pohištva in trgovine za to pohištvo ter o nekaterih kritikah teh svojih načrtov.

Tovariš Marinc je v razpravi poudaril, da je treba pri vseh odločitvah najbolj upoštevati dolgoročni oziroma trajni interes delavcev v združenem delu. To velja tudi za povezovanje oziroma združevanje. Pri tem pa je spet zelo pomembno vzpostaviti dobre dolgoročne dohodkovne odnose.

Ko je govoril o izkoriščanju surovin in investiranju, je menil, naj investicije ne temelje na uvoženi surovini, ampak le na domači, ki pa je je z ozirom na načrte slovenske lesne industrije že premalo. Zato je treba pri investiranju upoštevati, da moramo bolje izkoristiti ter oplemenititi obstoječi les, razen tega pa uporabiti tudi slabše vrste lesa.

Opozoril je na potrebo po večjem izvažanju stavbnega pohištva, saj raste v Jugoslaviji več podobnih tovarn. Menil je, da se stavbno pohištvo ne bo kaj posebno podražilo in da tukaj ni treba čakati na rešitev iz težav.

Obsodil je posredniško trgovino, ki za polizdelke zaračunava marže, čeprav blaga niti ne vidi. Poudaril je, da mora biti kritika takšne trgovine odločna, jasna in javna. Trgovina mora imeti drugačen odnos do proizvodnje, kot ga je imela doslej, oziroma ga ponekod še ima. Organizirana mora biti tako, kot jo potrebuje združeno delo. Nadalje je menil, da je tudi trgovina dolžna bolje or-

ganizirati prodajo stavbnega pohištva. Zaradi slabosti v trgovini nam-



HVALA ZA ŠOLO – Tako so zapisali ob otvoritvi nove osnovne šole na Kristan vrhu. Prisrčnega sporeda v izvedbi učencev šol šmarske občine so se poleg gostov vseh šestih občin v velikem številu udeležili domačini od blizu in daleč. (Foto: Zeleznik)

PLAKETE OBČINE ČRNO MELJ PODELJENE

Na slavnostni seji vseh zborov skupščine občine Črnomelj na dan občinskega praznika, v soboto, 19. februarja, so podelili pet plaket občine. Letos so to najvišje občinsko priznanje prejeli: Franc Pavlinič, predsednik občinskega sodišča; inž. Alojz Novak, direktor tozdg Beograd v Delovni organizaciji za gradbeništvo, obrt in komunalo; Franc Kos, upokojenec, bivši direktor Trgovskega podjetja Črnomelj; Gasilsko društvo Žuniči ter črnomaljska godba na pihala.

KONFERENCA MEDICINSKIH SESTER

Po dolgoletni navadi tudi letos Društvo medicinskih sester v Novem mestu sklicuje letno konferenco. Tokrat se bodo sestale 2. marca v dvorani pljučnega oddelka novomeške bolnišnice.



Ljudi do konca tedna še ne kaže, da se bo vreme izboljšalo. Občasno bodo padavine, temperature pa nekoliko višje.

Začetek šele za dan borca?

Denar za novi novomeški muzej doteka prepočasi

Čeprav smo že nekajkrat omenjali 27. april kot dan, ko naj bi v Novem mestu položili temeljni kamen za novi muzej NOB in ljudske revolucije, pa ob koncu februarja še vedno ni znano, ali se bo to lahko zgodilo. V ponedeljek so na predsedstvu občinske konference SZDL ugotovljali, da denar za muzej ne priteka po načrtu, ter menili, da bi prav zaradi tega že zdaj kazalo prestaviti začetek gradnje na 4. julij s tem, da bi bila položitev temeljnega kamna še vedno ena od manifestacij v počastitev 40-letnice KPS.

Izpolnjevanje družbenega dogovora, ki pravi, da morajo delovne organizacije prispevati v sklad za muzej po 0,5 odstotka bruto osebnih dohodkov po zaključnih računih za 1975 in 1976 – to pa je tudi glavni vir financiranja, ni zadovoljivo. Trenutno je v skladu komaj de-

setina potrebnega denarja, kar gotovo ni obetavno. Sam gradbeni odbor je naredil v zadnjem času veliko korakov, da bi združeno delo v novomeški občini to dolžnost izpolnilo.

Denar priteka tudi po drugih „kanalih“, saj je poseben odbor predvidel znatne zneske, ki naj bi jih pridobili z oglasi, darili, volili, v akcijo pa so se tudi vključili borci in šolska mladina. Gradbeni odbor je prišel na dan tudi s pobudo, da bi posamezniki lahko pri gradnji pomagali z odstopljenimi obveznicami ljudskega posojila za ceste. Člani odbora in nekateri vodilni delavci v občini so med tem že podarili muzeju po 5.000 din iz svojih obveznic in s tem dali zgled drugim.

Za začetek gradnje torej ni druge ovire razen pomanjkanja denarja. Do 15. marca bo narejena tehnična dokumentacija, hkrati bo izdano lokacijsko dovoljenje, medtem ko bo gradbeno dovoljenje izdano, ko bo zbrana dovolj denarja. Naj ponovimo še enkrat, da je pogoj za položitev temeljnega kamna in začetek gradnje 12,5 milijona dinarjev. Da bi to dosegli, se je treba bolj kot kdaj koli izkazati z dejanji!

BOŠTANJČANI SPET IGRAJO

V nedeljo, 27. februarja, se bodo ob 16. uri predstavili v domu TVD Partizan v Boštanjju pri Sevnici domači igralci s komedijo Marjana Marince „Muza na mansardi“. Druga predstava bo naslednjo nedeljo v gasilskem domu v Sevnici za kolektiv Jutrjanke, zatem pa bodo gostovali tudi v drugih krajih.

Cviček se že „medi“

Sto vzorcev dolenske kapljice za oceno in pokušnjo – Sprememba: prireditev bo v športni dvorani iste dni

Pripravljalni odbor, ki bo tudi letos organiziral tradicionalni teden dolenskega cvička, je te



TAKO JE BILO LANI: vinogradniški spreved skozi Novo mesto.

dni dokončno določil koledar prireditve. Da bo teden cvička dobil še večji pomen in večji obisk, je odbor sklenil, da osrednja prireditev ne bo v novomeškem hotelu Kandija, marveč v novomeški športni dvorani, in to v istem času, kot je bila sprva predvidena, to je od 17. do 20. marca.

Prvi dan se bo ob 14. uri vinogradniški spreved skozi mesto, ob 17. uri pa bo slavnostna otvoritev tedna dolenskega cvička v športni dvorani. Ta dan in naslednje dni bo tam tudi razstava in pokušnja ocenjenih vin. 19. marca bodo v športni dvorani strokovna predavanja ter svečana podelitev diplom, priznanj in pohval najboljšim pridelovalcem dolenske kapljice. Rezultati strokovnega ocenjevanja kakovosti vin bodo objavljeni v posebnem biltenu, ki bo izšel v čast praznika cvička, v njem pa bo tudi lista vseh, ki sodelujejo na razstavi. Poskrbljeno bo tudi za dobro razpoloženje, saj bo ob večerih v športni dvorani igral zabavni ansambel.

In še to: organizatorji so prejeli do roka približno 100 različnih vzorcev cvička iz različnih dolenskih vinskih gor, tako da se za izbiro in kakovost ni treba bati.

Šola – spomenik solidarnosti

Na Kristan vrhu vklesana imena krške, novomeške, sevniške in trebanjske občine

Pomoč delovnih ljudi krške, novomeške, sevniške in trebanjske občine z našega območja, iz Ljutomera ter Gornje Radgone ima v Kristan vrhu na Kozjanskem traju spomenik: minuli petek je bila izročena namenu nova šola, ki jo je zgradil Pionir.

Po potresih 20. junija 1974 v jesceni v tamkajšnji osnovni šoli ni bilo več varno imeti pouka, zato so otroke do nedavnega vozili v 8 km oddaljeno Mestinje in Limberg. Nova šola – obiskuje jo 115 otrok – ima štiri razrede, oddelek predšolskega varstva, kuhinjo in prijeten večnamenski prostor, ki bo omogočil razvoj kulture in telesne vzgoje v tem delu šmarske občine. Šola je bila izročena namenu med zadnjimi v okviru solidarnostne pomoči in je največja med tovrstnimi objekti na podeželju v šmarski občini. Tudi načrti za stavbo so bili narejeni udarniško, prispevala jih je fakulteta za gradbeništvo in geode-

zijo iz Ljubljane. Jože Poljšak, predsednik izvršnega odbora občinske izobraževalne skupnosti Šmarje pri Jelšah, se je na otvoritveni slovesnosti zahvalil delovnim ljudem vseh šestih občin, ki so prispevali denar za gradnjo šole, čeprav imajo tudi sami doma težave s šolskim prostorom. Ze bežen pogled po okoliških gričih potrjuje, da so Kozjanci v pičlih dveh letih ob pomoči delovnih ljudi Slovenije mnogo zgradili. Po besedah tajnika KS Kristan vrh bo do maja na novo zgrajenih 200 hiš. Predvsem so dobili streho socialno najbolj ogroženim. Tudi delež ljudi na samem prizadetem območju je velik.

A. ZELENIK

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Naši novinarji bodo v torek, 1. marca, obiskali novomeško občino. Za pogovor s krajanji smo tokrat izbrali krajevno skupnost

PREČNA

Srečali se bomo v bifeju „Na letališču“, ki ga vodi Dragica Župevc. Nadejamo se, da bo gostiše od 17. ure naprej polno ljudi od blizu in daleč. Samo tako bomo lahko celovito predstavili vaš okoliš in delo z vsemi uspehi ter težavami.



TRAJEN SPOMENIK – Imena vseh šestih občin, ki so solidarnostno gradile šolo na Kristan vrhu (ob cesti za Rgasko Slatino), so vklesana v plošči ob vhodu.



OB NENAVIDNO TOPLEM FEBRUARJU – Stik z zemljo in vsem živim okoli nas je najbolj pristen na pragu pomladi. Kot da bi narava rastlinam in ljudem pognala po žilah poživilo. Nekje v podzavesti je občutek, da smo preživeli še eno zimo, še eno nevarnost, ki nam streže po življenju. In morebiti so zaradi tega roke, ki te dni obvezujejo vedno molčeče dreve, toliko bolj nežne. (Foto: J. Pavlin)

Mrtvih ne moreš obuditi, kar je znana stvar. A če kdo vendarle to poskuša, tedaj je možno dvojje: da se bodisi slepi s smešno iluzijo ali da ga vodi zli namen, s katerim skuša doseči svoj umazani cilj. Obuditi v življenje nekaj dokončno mrtvega – resolucijo Informburoja in njene tvorce – je smešno in za tem tiči tudi povsem določen namen.

Staro v novi obleki

To ugotavlja glasilo Zveze komunistov Jugoslavije „Komunist“ v članku – ki ga prenašamo v povzetku – svoje najnovejše številke, ko piše pod naslovom „Kako neki B. M. Lejbnon obuja mrtve“ o pisanju sovjetske revije „Voprosi istorii KPSS“.

Ta revija je v svoji februarški številki kot glasilo instituta za marksizem-leninizem pri centralnem komiteju KP SZ objavila nekatere trditve o Komunistični partiji Jugoslavije. Te trditve so neizgledno sestavni del dogmatičnega, stalinističnega pojmovanja in jih je mogoče najti tudi v resoluciji Informburoja.

V okviru članka „Razvoj oblik in enotnosti mednarodnega komunističnega gibanja“ razvija avtor Lejbnon tezo o tem, da so Kominterni pred drugo svetovno vojno in Informburo po njej in posvetovanju komunističnih partij v zadnjih dveh desetletjih samo vzpostavljala „internacionalno enotnost mednarodnega komunističnega gibanja“.

Dobro pa je znano, piše „Komunist“, kako sta Stalin in Informburo „vzpostavljala“ to enotnost. Da so mnoge komunistične partije –

med njimi, uradno, tudi sovjetska – obsodile kršitev načel enakopravnega sodelovanja, avtorja Lejbnona verjetno ne moti, niti ne zavezuje.

Od takega avtorja kajpak ni mogoče pričakovati korektnih stališč niti do socijalistične Jugoslavije, niti do komunistične partije, oziroma Zveze komunistov Jugoslavije, pravi dalje „Komunist“, ko navaja: „Da bi podkrepil svojo zgodbo o tem, kako in zakaj so posamezne komunistične partije ubrale pot „revizionizma“ (ki je glavna in edina nevarnost za to njegovo „enotnost mednarodnega komunističnega gibanja“, privleče Lejbnon na dan podatek, da se je število članov KP Jugoslavije povečalo od 15.000 v letu 1941 na 400.000 v letu 1947 in iz tega „izvaja“, da so v partijske vrste prišli ljudje s premajhno „ravnijo razredne zavesti“, nagibajoči se k „idejnemu omahovanju“ in neodporni proti „buržoazni propagandi“ – kar seveda pojasnjuje vse jugoslovanske „grehe“.

Toda, ugotavlja „Komunist“, sovjetski avtor je zamudil priložnost da bi dal svojim „dokazom“ še bolj „prepričljiv“ in „porazen“ učinek, kajti v štirih letih vseljudske osvobodilne vojne in vstaje, ki jo je začela in vodila KPI, ne da bi o tem vprašala Kominterno, je padlo več kot 50.000 jugoslovanskih komunistov, pa se je torej v članstvo KPI do leta 1947 včlanilo ne le 400.000, marveč 450.000 Jugoslovancev.

Vse to pa dokazuje, zaključuje komentar v „Komunistu“, da gre za znano in staro teorijo v novi izdaji, ki ne more prispevati k boljšemu medsebojnemu seznanjanju in razumevanju dveh partij v „novi etapi“ njihovih odnosov.



AMAN – Jordanski kralj Husein je v svoji palači v Amanu sprejel francoskega zunanjega ministra Louisa de Guiringauda, ki se mudi na turneji po Bliznjem vzhodu. Pogovarjala sta se predvsem o možnostih za rešitev bliznjevzhodne krize, za katero je značilno, da doživlja v zadnjem času kar precej diplomatskih (združeni narodi, neuvrščeni, Združene države Amerike) vzpodbud. Med drugim predlaga Egipt, naj bi se Palestinci združili z Jordanijo v konfederacijo. (Telefoto: UPI)

V enakost na osnovi revščine?

Plača ali nagrada po delu? Pomanjkljivi in nespodbudni sistemi nagrajevanja

Že pred mnogimi leti smo sklenili, da bomo plače spremenili v osebne dohodke. Toda marsikje smo spremenili le ime za znesek, ki ga dobimo vsak mesec v plačilnih kuvertah. Tako ponekod celo ugotavljajo, da že dolga leta niso v delovnih kolektivih spreminjali sistema nagrajevanja, čeprav dobro vedo, da način delitve ne ustreza, in ga bo treba spremeniti. Še več: nekakšna lažna solidarnost celo vse bolj izenačuje osebne prejemke in v tem pogledu bolj in bolj izenačuje slabe in dobre delavce.

Smešno bi bilo trditi, da se lahko v družbi domenimo za enotna merila nagrajevanja ali da je kaj takega možno igrati uresničiti. Delovna mesta in razmere so tako različne, da se moramo pogovarjati v vsakem okolju posebej, odkrito in pošteno spregovoriti o našem delu in prispevku, se spoznati s teoretičnimi in praktičnimi spoznanji, ki jih ponekod že kar uspešno uveljavljajo, in tako naprej. Toda nekaj moramo čimprej narediti: vsaj domeniti

se moramo povsod, da bomo začeli izdelovati svoj sistem nagrajevanja. Tega sistema namreč ne morejo oblikovati nobene strokovne službe, čeprav lahko pripravijo predloge, temveč morajo povedati svojo besedo vsi, ki se jih to tiče. Zavedati se moramo predvsem, da je nagrajevanje po delu ne le materialno priznanje tistim, ki več in bolje delajo, temveč hkrati tudi velika delovna spodbuda, ki vodi ne le v večjo produktivnost, temveč tudi v hitrejše reševanje mnogih problemov, ki nas tarejo.

Zato težnje po uravnilovki, kot je pred kratkim dejal ob obisku v Sevnici predsednik CK ZKS France Popit, ne vodijo v enakost delovnih ljudi, temveč v enakost na osnovi revščine. In take težnje vsekakor podpirajo predvsem tisti, pa najsi gre za umske ali fizične delavce, ki se raje skrivajo v množici povprečnih, kot pa da bi izstopali s svojimi prizadevanji. Vsi pa dobro vemo, da marsikdaj posameznika, ki se žene za delom in vlaga vanj vse svoje sposobnosti, prej zasmehujemo, kot pa odkrito hvalimo, češ bo že videl na stara leta, kaj mu bo to prineslo. In če se že izenačujemo po osebnih prejemkih, potem je povsem človeško, da se prej „zgledujemo“ po tistih, ki tak položaj izkoriščajo za lenobo.

Seveda pa nam mora biti jasno, da za večjo produktivnost ni dovolj, če samo hitreje in bolje delamo. Hkrati s tem je treba zagotoviti tudi ustrezno organiziranost dela, neprestano ocenjevati materialne stroške, pogledati vse tisto, kar nam draži proizvodnjo itd. Prav zato je tudi odnos do vseh teh elementov pomemben del sistema nagrajevanja po delu, v katerih pa se prav tako lahko dokaj pregledno vidi tudi prispevek slehernega posameznika.

JANEZ KOROŠEC

TELEGRAMI

LONDON – Za novega ministra za zunanje zadeve Velike Britanije je imenovan dosednji minister v foreign officeu in namestnik pokojnega Anthonyja Croslanda David Owen.

ŽENEVA – Tukaj se je začel tretji pripravljani sestanek izvedenec držav članic UNCTAD (konferenca OZN za trgovino in razvoj), posvečen ustanovitvi skupnega sklada za financiranje zalog glavnih surovin.

RAVALPINDI – Policija v Ravalpindiju je aretirala enega izmed voditeljev pakistanske opozicije Sa dara Hasana Šidikija, ki je na nekem predvolilnem zborovanju govoril proti vladi predsednika Buta.

WASHINGTON – V Washingtonu je prispel generalni sekretar socialno-demokratske stranke ZRN Egon Bahr. S predsednikom svetovne banke Mc Namaro se bo pogovarjal o uresničitvi njegove zamisli, po kateri naj bi k dialogu med severom in jugom pritegnili tudi znane osebnosti, ki niso predstavniki vlad. Kakor je znano, je Mc Namara predlagal, naj bi bil ena od teh osebnosti Willy Brandt.

BRESCIA – Tukaj se bo začelo sojenje 72 pripadnikom skrajnega desničarskega „gibanja revolucionarne akcije“ (MAR). Štiriinšestdeset oseb, ki jim sodijo, je na begu, 13 jih je zaprtih, 25 pa na pogojni svobodi. Skupina je obtožena za 368 dejanj zoper državo.

MADRID – Čeprav španske oblasti še odlagajo legalizacijo komunistične partije Španije in čeprav premier Suarez ne pristane, da bi sedel za isto mizo z njenimi voditelji, je KP Španije vseeno objavila listo svojih poslanskih kandidatov. Na vrhu te liste sta predsednica KP Španije Dolores Ibarruri-La Pasionaria in generalni sekretar KP Španije Santiago Carrillo.

BERLIN – Od 23. februarja do 1. marca bodo v NDR vojaške vaje pripadnikov nacionalne armade in sovjetskih čet, razporejenih na ozemlju te države.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Priprave na kongrese Zveze komunistov, ki bodo prihodnje leto, so se šele pričele, vendar lahko že v tem trenutku določimo središnji nalogi, ki jim bo tudi ZK posvetila kar največ pozornosti.

Seveda gre za naše gospodarstvo, ki je v minulem letu doseglo nekaj opaznih pozitivnih rezultatov (precej so bile ukročene cene, obrzdale smo inflacijo, povečal se je izvoz...), kljub temu pa ne kaže zanemariti na primer izgub organizacij združenega dela, ki so marsikod precejšnje.

Gospodarstvo in demokracija

Naslednje vprašanje, ki mu velja naša pozornost, je demokracija. Demokracija delovnega dneva, ki je z zakonom o združenem delu pridobila na razsežnosti.

Nesporno je, da moramo ohraniti dobre gospodarske rezultate, odpraviti pa je treba tudi hibe. Kako? Namerno bomo nekolikanj poenostavili: ali s paketom ukrepov in odredb, ki bi jih določila država ali po samoupravni poti, z združevanjem dela in sredstev, s povečano storilnostjo, ki nam tako in tako ne more biti ravno v čast. In če bo ukrepala samo država, bo tudi samouprave manj, s tem pa tudi demokratičnih svobod, ki jih opredeljuje nova ustava in zakon o združenem delu.

Dileme torej ni: probleme moramo reševati po samoupravni poti, po poti dogovarjanj in sporazumevanja. Ta pot ni lahka, je pa zanesljivo najbolj perspektivna. Kdor kliče namreč na pomoč arbitražo države, dokazuje, da v bistvu ni sposoben uresničevati načel, ki jih daje vsem delovnim ljudem samouprava. Od arbitražo do „trde roke“ ni daleč. Zato takšen način reševanja problemov odklanjamo.

NALOGE EKONOMSKIH VED

V Ljubljani je bila minuli teden svečanost na kateri so podelili tovarišu Edvardu Kardeľju naziv rednega profesorja ekonomske fa-

kultete, tovarišu Sergeju Kraigherju pa naslov častnega doktorja univerze. Plaketu in priznanje za prizadevanje, da je dobila Slovenija novo ekonomsko fakulteto, ki se poslej imenuje po enem izmed utemeljiteljev samoupravnega socializma, Borisu Kidriču, pa je prejel France Popit.

Ekonomska fakulteta je hkrati slavila tri-desetletnico svojega delovanja, njeno vlogo pa najbolje ponazarja Kidričeva misel, da nam morajo dati ekonomske visoke šole „prvovrstne marksistične ekonomiste, ki bodo sposobni ustvarjalno razumeti, uporabljati ter razvijati svojo znanost in pomagati v utrjevanju in širjenju socialističnih gospodarskih pozicij.“

KANDIDAT JE VESELIN DJURANOVIČ

Predsedstvo Jugoslavije je na predlog predsednika tovariša Tita določilo kandidata za novega predsednika zveznega izvršnega sveta. Kandidat je Veselin Djuranović, sedanjí predsednik CK ZK Črne gore.

Kot zanimivost naj omenimo, da so bile s tem presekan tudi vse mogoča ugibanja tu-jega (predvsem avstrijskega) tiska, ki je ponovno zbuval vtis vsevednosti, vendar se je uštel.

Prerokovanje z dlani je vedno hudo kočljiva zadeva...

PRAVICE MANJŠIN

Predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije je členilo položaj manjšin v naši republiki, ugotavljalo je uresničevanje posebnih pravic, ki gre do italijanski in madžarski narodnosti v naši republiki. Poudarili so, da so naša ustavna načela glede tega vprašanja jasna, uveljavljena v praksi, hkrati pa pričakujemo, da bo bližnja konferenca o evropski varnosti in sodelovanju, ki bo junija v Beogradu, opozorila tudi na probleme naših manjšin izven meja Jugoslavije.

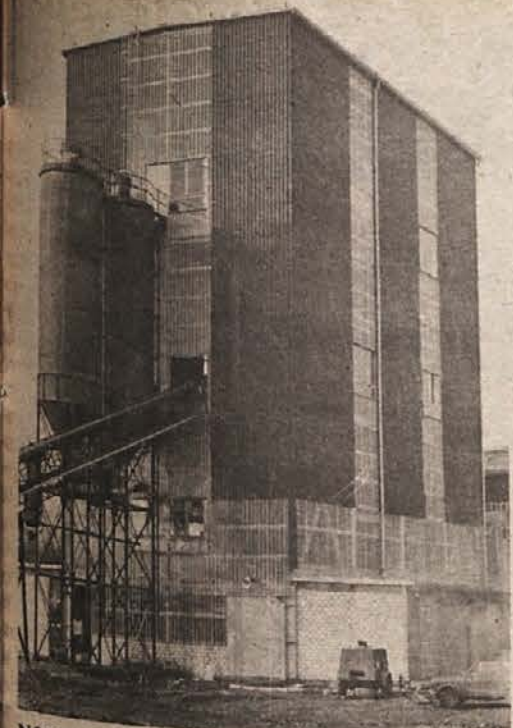
MILAN MEDEN

KAJ JE TREBA ZA BER PRETEP, v katerem deluje nekaj tisoč ljudi? litična demonstracija? test zaradi jedrske obla-ne? No, oboje je možno log, toda kaže, da je nap-ši vendarle – kosar-tekma. Tako se je zgodilo te dni v Tbilisi, je domače občinstvo, dovoljno zaradi ponu-jega moštva v tekmi s-štvom iz Moskve, me- pa še zaradi česa, po prvenstvenega srečanja zorilo pravcato vojno, teri je sodelovalo tudi sto sovjetskih milijon- Natančno število znano, bilo pa jih je na obeh straneh. Sicer imeli Gruzinci ta čas nost, da zvedo tudi dr-či: na primer, da spre-proces proti pozic- državnega opernega šča.

TAČAS PA SO SI CEJŠNJO „SVOBODI voščili v Bolgariji, znanega makedonskega jevnika za osvobodite- kedonije proglasili „bolgarske patriote in lucionarje“. Zgodilo se le: na spominskem sre- ob 104. obletnici (ki je okrogla, kot so take ob- ce ponavadi) smrti bolgarskega revolucionarja in demokrata Vasilija skega sš v Sofiji priso- častili spomin tudi na Delčeva in Janteta s- skega, znana makedons- volucionarja, vendar „nesmrtna patriota, cionarja, organizatorja ditelja bolgarske osvobodilne borbe“ so dejali, da sta svoje nje dala za „osvobod- Bolgarije od Osmanske (turškega op. uređ.) ... ne toliko slab kot slaba politika...“

ALI JE CENTRALNA OBVEŠČEVALNA CIJA CIA dajala denar- mu venezuelskemu ministru ali ne? zdaj vprašanje, ki ne samo ameriško, tudi širšo javnost na ni oceana. Nekateri časopisi so namreč da je CIA podkupa- stra Venezue odločno la. Stvar je še toliko „vroča“, ker je nek- tranj minister med- stal – venezuelski pri- nik... Politične afe- tekočem traku...





NOVA TOVARNA V BREŽICAH – V letu dni je v Šentlenu zrasla tovarna silikatne opeke, ki bo delala fasadne zidake v treh barvah in silikatne modularne bloke v zmogljivosti 30 milijonov opečnih enot. Investitor: Salonit, izvajalec del: Fiorin. (Foto: Goran Rovani)



FILM SNEMAJO – Člani foto-kino kluba osnovne šole Kočevje so te dni začeli snemati barvni film „Kokošnjak“. Idejo zanj so povzeli po slikah petelinov, ki so jih ustvarili učenci pod vodstvom kočevskega likovnega pedagoga Ivana Brudarja. (Foto: F. Brus)



47 NOVIH KOMUNISTOV – V četrtek so v Črnomlju pripravili slovesen sprejem in podelitev izkaznic novosprejetim komunistom iz te občine. Sprejema se je udeležil tudi sekretar medobčinskega sveta ZK Lojze Šterk, ki je poudaril, da je sedaj v občini že 700 članov ZK. (Foto: A. Barčelj)



PO NOVI CESTI – V okviru praznovanj črnomljskega občinskega praznika so v soboto, 19. februarja, svečano predali namenu odcep partijske magistrale od Ručetne vasi do Semiča. Dolga kolona avtomobilov, v kateri se je peljal tudi Franc Leskošek-Luka, je krenila proti Semiču.

DOLGOLETNI ZAOSTANKI

Zemljiška knjiga v Krškem ne more spraviti dela na tekoče. Ob sedanjih zasedenosti obvladajo le redno delo, zaostale neresene zadeve pa se vlečejo pet, deset in še več let nazaj. Rešitev je v posodobitvi dela. Kajti zaostankov je za 5 do 6 let popoldanskega dela treh zemljiško-knjižnih referentov, če bi delale po štiri nadure vsak dan. Raven tega zahteva to precej veliko finančno obremenitev za občino. Sodisce meni, da bo prej ali slej treba posodobiti in poenostaviti za vsa Slovenijo, saj z ročnim vpisovanjem v zemljiške knjige dela ni mogoče bistveno pospešiti.

Sejmišča

NOVO MESTO: Visoke cene se še nadalje dobro držijo. Tokrat je bilo naprodaj 473 prašičev, od tega 41 starih nad tri mesece. Lastnika je menjalo 307 živali; pujski so veljali od 700 do 920 din, od tri do pet mesecev stari prašiči pa od 930 do 1.200 din za glavo.

BREŽICE: kar 668 prašičev je bilo tokrat naprodaj na sobotnem sejmu. Rejci so prodali 596 živali; pujski so stali 40 din, nad tri mesece stari prašiči pa 25 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Greši, kdor varčuje pri semenu

V korist pridelovanja krompirja na Dolenjskem je bilo zadnja leta veliko rečenega, zapisanega, in kar je najvažnejše, tudi storjenega. Uspeh ni izostal; kot značilno ilustracijo napredka naj omenimo le en najnovejši podatek, da deluje na območju KZ Trebnje 40 odstotkov vseh slovenskih strojnih skupnosti za pridelovanje krompirja, kar je zares spodbuden, posnemljiva vredni primer združevanja kmetovalčevega dela in sredstev.

Kar bomo tokrat – pred začetkom priprav na pomladansko saditev – vnovič poudarjali glede pomena dobrega, zdravega semenskega krompirja, za mnoge napredne kmete ni več potrebno, saj jih ni več treba prepričevati o nečem, o čemer so se že prepričali. Žal pa je še vedno precej tudi takih, ki „varčujejo“ tam, kjer si delajo škodo, pri semenu.

Pridelati dober semenski krompir, to povzroča precej dela in stroškov (zdravstveni pregledi, odstranjevanje virusno in drugače obolenih rastlin, uničevanje cime, da se krompirjeva plesen ne naseli na gomolje, potrjevanje semena), zato je semenski krompir, razumljivo, precej dražji. To je odvisno tudi od vzgojne stopnje: ali gre za elitno seme, ki je najvišja vzgojna stopnja, ali za drugo množitev, ki je najnižja vzgojna stopnja semenskega krompirja. Velja pravilo, da je treba seme menjati vsaki dve leti, toda ne s sosedom ali kmetom v sosednji vasi, kjer je krompir prav tako že okužen ali izrojen, temveč prek kmetijske strokovne službe, semenarne oz. kmetijske zadruge.

Glede izbora ustreznih sort priporočajo kmetijska strokovna služba med zelo zgodnjimi sortami vesno, med zgodnjimi siriemo in saskio, med srednjimi sorte bintje, igor, dobrin, urgenta, jana, maja, med srednje poznimi pa sorti desiree in majestic. Za ozimnico sta zlasti priporočeni sorti cvetnik in igor, zatem pa bintje in viktorija, za predelavo (Mirna) pa igor, dobrin, pa tudi desiree in marita.

Da bi dosegli kar najboljši pridelek, je treba krompir siliti, s čimer za dva tedna pospešimo rast. Siliti začnemo slab mesec pred saditvijo; za to je primeren vsak 10 do 15 stopinj topel prostor z dnevno svetlobo.

Inž. M. L.

Krompir že letos tudi z družbenih njiv?

Mirenska Kolinska – tozdr Tovar na za predelavo krompirja ugotavlja, da rastejo širo po državi nove tovarne za predelavo krompirja. Poleg tovarne v Cačku že dela tudi tretja, na Romaniji, v gradnjo pa naj bi šla še velikanska tovarna pri Glamoču (predvidena naložba 337 milijonov dinarjev!). V tej konkurenci bo lahko uspeval le tisti, ki bo delal z bolj ceneno surovino.

Že doslej so na Mirni večkrat opozarjali, da je pri nas krompir za predelavo predrag v primerjavi z drugimi deželami.

Gradivo republiške konference SZDL o kmetijstvu, ki je trenutno v razpravi, govori o združevanju razdrobljene proizvodnje, ki je poglavitni krivec za predrag krompir. Kot pravi direktor mirenske tovarne inž. Miha Krhin, bo ta proces še vedno potekal počasi. Kolinska želi, da bi se tudi pri nas čimprej sadil tudi krompir na večjih površinah. Ravno zato bi se radi dogovorili s kmetijskimi organizacijami za sajenje krompirja na družbenih površinah. To naj bi bil zgled. Trenutno največja težava pri tem je, ker kmetijske zadruge nimajo primerne mehanizacije. Tovarna namerava z zadrugo skupaj vlagati, celotno sodelovanje pa naj bi pravzaprav slo nelo na dohodkovnih odnosih.

Povsem določno se dogovarjajo z novomeško Kmetijsko zadrugo. Kolinska naj bi najela posojilo pri kmetijsko-živilski skupnosti. Za proizvodnjo na 10 ha naj bi kupili dva kombajna in proizvodno linijo. Ker bližajoča se sezona onemogoča, da bi se utegnili dogovoriti za prave dohodkovne odnose, bodo zaenkrat sklenili le pogodbo. Tovarna bo ponudila takšno sodelovanje tudi drugim zadrugam.

prejem, z enakim obdobjem v letu 1976 pa kar za 23,3 odstotka. Najočitnejši je skok sezonskih vrtnih pridelkov: 195,4 odstotka v primerjavi z lanskim poprečjem in kar 278,2 (!) odstotka z enakim obdobjem lani! Vrednost jajcem je od lanskega poprečja skočila za 36,9 odstotka, mleku in mlečnim izdelkom za 13,7, medtem ko so se alkoholne pijače podražile le za 7,1 in tobačni izdelki za 5,4 odstotka. „Črna ovca“ na tem seznamu je gradbeni material, ki se je v primerjavi z lanskim poprečjem za 0,2 odstotka pocenil.

Komentar k takšnim številkam najbrže ni potreben. Vprašamo se le, če bo „črnih ovac“ na seznamu v prihodnje kaj več?

B. BUDJA



Glej, glej, „povišica“! (Varaždinske vijesti)

Neomejene cene?

Konec meseca. Obračamo ga (denar vendar!) na vse strani. Bomo preživeli še teh nekaj dni, ki nas ločijo do novih plačilnih kvartov? Takšne in podobne misli niso preteklost.

Podatki Zavoda SR Slovenije za statistiko, ki kažejo skok cen v mesecu januarju, povedo, da so naši proizvajalci in trgovci že dodobra „načeli“ predvideno 8 do 10-odstotno povišanje cen v letošnjem letu. Tolažba? Ne, kajti z gotovostjo lahko trdimo, da pri sedanjih cenah ne bo ostalo, še več: prav lahko se zgodi, da bo postala zgornja meja dovoljenega dviga cen, določena z resolucijo, vsvo ogozrena. Poglejmo si v grobih obrisih nekaj najznačilnejših primerov:

Letošnji januar je močno „potolkel“ lanskeletno poprečje cen. Tako je vrednost žitu in njegovim izdelkom narasla v januarju za 18,4 odstotka v primerjavi z lanskim po-

„Koliko plačaš?“

Inšpekcijska služba je prejela že precej pritožb čez novomeške taksiste. Pismeno ali ustno nekateri nava-jajo, da so jim prevoz zaračunali preveč, da se za ceno niso mogli pogoditi, da so taksisti vožnje odklonili itd. Ker je prizorišče teh sporov navadno na avtobusni postaji v Novem mestu, kamor pripotujejo ljudje iz raznih krajev, morda ni odveč pojasniti, da imamo občinski odlok, ki



Jaz da sem svinja? Poglejte raje sebe!

te stvari ureja. Pravice in dolžnosti pa imata tako stranka kot avtoprevoznik.

Vsekakor pogajanje za ceno prevoza ni dopustno in gre navadno v škodo stranke. Odlok pravi, da mora imeti voznik taksija vedno pri sebi

potrjen tarifni cenik, ki ga je dolžan stranki pokazati. Na zahtevo stranke je voznik dolžan izdati tudi račun s podpisom in žigom.

Odlok velja še, da mora taksist v delovnem času (če je prost) prevzeti vsako naročilo in ves čas vožnje mora imeti vključen taksimeter na takem mestu, da ga stranka lahko kontrolira. Vozilo mora biti opremljeno tudi s svetlobnim napisom TAXI in mora biti med opravljanjem prevoznih uslug čisto in dobro vzdrževano.

Razume se, da tudi stranka ni brez dolžnosti. Prevoz je potrebno takoj plačati. Razumeti pa je treba tudi voznika taksija, če ni ravno vesel stranke ali družbe, če se želi v njena ponoči vozariti. Večkrat se zgodi, da taki potniki med vožnjo tulijo kot Indijanci na bojnem pohodu in se tudi sicer nekulturno obnašajo.

R. B.

Prevelika usta

Opozorilo, opomin, javni opomin, plačilo davka, obravnava pred družbenim pravobranilcem samoupravljanja. Take in podobne ukrepe so izrekli republiški sindikati kršilcem samoupravnih sporazumov o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke za leto 1975 in 1976. Vsem, ki niso spoštovali dogovorjenih meril, ki so imeli, kot pravimo po domače, prevelika usta.

Republiški sindikalni svet je objavil v letošnji šteti številki Delavske enotnosti dolg spisek delovnih organizacij, ki so za osebne dohodke izplačale več denarja, kot bi ga bile smele po samoupravnih sporazumih. Del spiska se nanaša na kršilce v letu 1975, del pa v letu 1976 – za prvih devet mesecev. Ob vsaki organizaciji je naveden tudi ukrep.

„Naših“ 21 kršiteljev iz tega seznama je doma v brežiški, kočevski, novomeški, sevnški in trebanjski občini. Kateri so in kakšne ukrepe so si prislužili? Opomin za preveč izplačane osebne dohodke v letu 1975 so dobili: sevnški Stilles, kočevska Oprema, trebanjsko Kropaško podjetje, Bor iz Dolenjskih Toplic, hotel Kandija in Kavarna iz Novega mesta, straška Majolika in brežiški tozdr Posavje Vino Koper – Ljubljana, brežiško Stanovanjsko komunalno podjetje, kočevsko Gradbeno komunalno podjetje, kočevski Hydrovod, kočevski in novomeški tozdr ljubljanske Varnosti, tozdr Vodovod in Kanalizacija in tozdr Komunalna novomeškega Novograda, Zavod za požarno varnost iz Novega mesta, sevnško Komunalno podjetje in novomeški Zavod za kulturno dejavnost. Zato, ker so preveč odmerjali za v svoje žepe med letom 1976, so bili opozorjeni: Hotel Grad Otočec, gostinsko podjetje Grad Mokrice, VGP Novo mesto in novomeški Zavod za kulturno dejavnost.

Podatki o delovanju samoupravnih sporazumov dejavnosti za čas od januarja do septembra 1976 kažejo večjo usklajenost v gibanju osebnih dohodkov z dogovorjenimi merili kot v prvem polletju 1975. Tega ravnovesja ne bi smeli porušiti s končnim obračunom osebnih dohodkov ob zaključnih računih za leto 1976. In vendar se nekateri ne zmenijo za to! Podatki za prvih enajst mesecev minulega leta kažejo, da ponekod naraščajo sredstva za osebno porabo kljub opozorilom in sindikalni akciji. Bodo temu kos strožji ukrepi?

I. Z.

credno je zapisati...

Prihaja čas, ko se ne bomo več sklicevali na to, da drugi krojijo našo usodo, čas, ko ne bomo za vsako ceno spoštovali normativov, takih in drugačnih omejitev, ki dežujejo od zgoraj, na primer iz republike.

V šolstvu posavskih občin že poskušajo stopati po novi, neuhajeni poti. Predvsem za izobraževalne ustanove so „merodajni“ za vsako občino posebej preračunali in določili, kje imajo sami dovolj cvenka in kje morajo zaradi nerazvitosti še kaj dodati. Zdaj se končno ponuja drugačna priložnost, zato

Ne več sužnji usmeritev

bodo v izobraževalnih skupnostih in šolah lahko sami preračunali, koliko denarja potrebujejo, in se brez posrednikov dogovorili, koliko lahko dobijo za redno delo in koliko za obvezne, dodatne dejavnosti.

Začenja se obdobje spreminjanja financiranja pri temeljih. Zgradba, ki ji pravimo plan, se bo dograjevala s predlogi od spodaj. Delavci v tozdrh pa bodo hoteli vedeti dosti več kot doslej. Sodelovanja ne bodo odrekli, če bo med njimi in šolo večja povezanost. Do tega že prihaja, ker ni več posrednikov. Delavci se oglašajo s svojimi predlogi za boljše organiziranost, za racionalizacijo šolstva, pa tudi za to, da bi iz šolskih programov odvrgli ves balast in nudili mladim čimvečje možnosti za razmah svobodnih aktivnosti.

Z boljše organiziranostjo, predvsem pa z združevanjem skupnih služb v občinah bi prav gotovo razbremenili ravnatelje, ki so jih predpisi spremenili v administratorje. Za pedagoško vodenje že zdavnaj nimajo več časa, saj še temu niso vedno kos. Dušijo se v papirjih, hodijo na sestanke finančno administrativne narave in pišejo, pišejo... Učitelj pa je vsak dan manj.

J. TEPPEY

Prvič po vojni ZDO spet skupaj

Srečanje borcev Zahodnodolenjskega oddelka pripravljajo s proslavo v Gabrovki

Ob 35-letnici Zahodnodolenjskega oddelka in v času, ko bomo po vsej domovini praznovali 85-letnico Titovega rojstva in 40-letnico njegovega prihoda na čelo KPJ, bo prvo povojno srečanje borcev tega oddelka z aktivisti in drugimi občani v krajevni skupnosti Gabrovka.

Srečanje, ki bo združeno z večjo proslavo ter odkritjem spominskega obeležja padlim tovaršim, spremljevalcem Mihe Marinka, pripravljajo skupaj z litjsko in trebanjsko občino oziroma s skupščinama in odboroma ZZB obeh občin ter ob marljivem sodelovanju s krajevno skupnostjo in ZB v Gabrovki.

Iniciativni odbor je med tem že sredi dela. Ena njegovih pomembnih nalog je tudi zbrati imena in gradiva, povezano s tem odredom. Zato tudi prek Dolenjskega lista obvešča in naproša vse preživele borce Zahodnodolenjskega oddelka, svoje padlih in po vojni umrlih tovaršev, ki so se bojevali v njegovih enotah, naj sporočijo na naslov: SIMONČIĆ FRANC - MAKŠ, 61.000 LJUBLJANA, VESELOVA 12

svoje točne naslove, od kdaj do kdaj je kdo bil v odredu, v katerem njegovemu vodju, četi in bataljonu, kakšen čin ali položaj je imel oziroma kakšno dolžnost je opravljal, o umrlih in padlih pa, kdaj in kje se je to zgodilo. Iniciativni odbor prosi hkrati vse aktiviste in občane, ki so kakor koli sodelovali z Zahodnodolenjskim odredom in so ohranili zgodovinsko gradivo ali fotografije borcev tega oddelka, naj tudi to pošljejo na prej navedeni naslov, prilože pa naj svoje spomine o delovanju tega oddelka in kajpak kraj svojega stalnega bivališča, ime pošte in drugo (svoj naslov).

Zaradi potreb - ne zaradi prisile

Konferenca trebanjskih komunistov o kmetijstvu v občini

V petek je občinska konferenca ZK v Trebnjem največ pozornosti posvetila oceni uresničevanja sklepov po 2. seji konference slovenskih komunistov o kmetijstvu v občini. Na konferenci sta sodelovala tudi član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Ludvik Golob in sekretar medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko Lojze Šterk.

Oceno razmer v kmetijstvu trebanjske občine in izhodišč za vnaprej konferenca ni sprejela. Pripravila jo je komisija za družbenoekonomsko odnose pri komiteju, bila je v več kot enomesečni razpravi po osnovnih organizacijah. Sedaj jo je treba še dopolniti, k temu delu pa morajo pritegniti tudi kmetijske strokovnjake. Tudi osnovna organizacija ZK v trebanjski Kmetijski zadrugi v glavnem soglašajo z oceno, ko le-ta govori o ukinitvi nekdanje družbene proizvodnje in v glavnem ne vidi možnosti za njeno ponovno oživitve. Takšno stanje pa ne more

biti izhodišče za naprej. Vprašljivo je, ali bi nam lahko le usmerjanje razdrobljenih kmetij dalo dovolj hrane. Bolj bi se morali lotevati povsem določenih konceptov, ne le ugotavljati stanje. Več razpravljalcev je poudarilo, da kmetov ni uspešno le nagovarjati, temveč jim je treba

SMO SVETOVNI REKORDERJI?

Novomeščani se lahko pohvalimo s svojevrstnim rekordom: lani je bilo v novomeški občini kar 8 odstotkov vseh prebivalcev v vrstah krvodajalcev. Nekateri štejejo to celo za svetovni rekord.

Tako je imel lani Novoteks kar 670 krvodajalcev ali 20 odstotkov vseh zaposlenih. Seveda je ta podatek daleč pred vsemi, velja pa omeniti še tovarno zdravlil Krka, Labod in Novoles, ki so po številu krvodajalcev prav tako pri vrhu.

pokazati predvsem dobre zglede, to pa bi bilo mogoče tudi na družbenih površinah v Temeniški in Mirenski dolini.

„Povezovanje kmetijstva na Dolenjskem je postavljeno preveč zunaj potreb kmetov in združenega dela, odgovornost za to bo treba iskati tudi med vodilnimi. Konec bi morali napraviti raznim proučevanjem in narediti kaj preprosto zaradi potreb, ne pa politične prisile,“ je ocenjeval Lojze Šterk. Izhodišča ZK v trebanjski občini bodo lahko soočili na terenu na problemskih konferencah SZDL, ki so v teku.

A. ŽELEZNIK

V TOREK VSAK ZASE

Za torek, 22. februarja, so bila sklicana zasedanja posameznih občinskih zborov. Tako je družbenopolitični zbor občinske skupščine zasedal v sejni sobi občinskega komiteja, zbor krajevnih skupnosti se je sešel v sejni dvorani občinske skupščine, zbor združenega dela pa v Sindikalnem domu. Vsi trije zbori so bili sklicani za 8. uro in so tokrat razpravljali vsak zase. Na dnevnem redu je bil sprejem programa dela za letošnje leto, obravnava poročila občinskega javnega pravobranilstva in dogovora o usklajevanju davčne politike itd. Širše poročilo sledi.

Glasbeni dnevi

Koncertna poslovalnica in Glasbena mladina Črnomelj sta v počastitev občinskega praznika organizirali v petek, 18. februarja, koncert. Gostoval je instrumentalni kvintet Collegium musicum iz Maribora, v katerem igra tudi znana glasbenika flavtistka Irena Grafenauer in violinist Igor Ozim. Glasbo Haendla, Samartinja in Christiana Bacha je poslušalo kakih 600 šolarjev iz OS Črnomelj, Semič, Dragatuš in Vinca ter dijaki Centra srednjih šol.

Naslednji dan, v soboto, je koncertna poslovalnica pripravila ogled rock opere Gubec beg v Zagrebu.

POLITIČNA ŠOLA V ČRNOMLJU IN SEMIČU

V ponedeljek, 21. februarja, se je v Črnomlju začela večerna politična šola, ki jo obiskuje 30 slušateljev; danes pa se je začel pouk na politični šoli v Semiču, kjer je prijavljenih 25 slušateljev. Slušatelji so mladi ljudje iz delovnih organizacij in Centra srednjih šol.



PIONIR TUDI V ZAGREBU - V tem mesecu so v Zagrebu odprli nov hotel „Kalinka“, ki ga je za investitorja JLA zgradilo Splošno gradbeno podjetje Pionir, TOZD Zagreb. Otvoritve impozantnega objekta so se udeležili visoki predstavniki investitorja, v imenu izvajalca pa njegov generalni direktor Ivan Kočevar. (Foto: Toni Vovko)

Gospodarjenje s solidarnostnim denarjem

Kako so bila doslej porabljena solidarnostna sredstva za kanižarski rudnik - Ne še povsem izpolnjena obveza Pomoč tudi od drugod - Nova delovna mesta za rudarje

Na zadnji seji upravnega odbora solidarnostnega sklada za pomoč rudniku Kanižarica so pregledali dosedanja vplačila v sklad ter odobrili nekaj vlog.

Do začetka tega meseca se je v skladu zbralo skupno 6.932.015 dinarjev. Sklad ima dva vira sredstev in tudi dva namena financiranja. En del sklada je namenjen za odpiranje novih delovnih mest, na katerih bi se lahko zaposlili rudarji, ki zaradi vdora vode v jamo ne morejo opravljati svojega dela; v ta del sklada združujejo sredstva delavci dolenske regije. Drugi del sklada pa je namenjen za različno OD, ki jih rudarji dobivajo na slabše plačanih delovnih mestih; v ta del pa združujejo sredstva slovenski rudniki in elektrogospodarstvo.

V prvem delu se je do začetka meseca zbralo 4.388.758 dinarjev, v drugem pa 2.543.257 dinarjev. Iz prvega dela je bilo doslej porabljenih 1.119.044, iz drugega pa 730.584 dinarjev.

Za odpiranje novih delovnih mest so porabili 274.640 dinarjev za nakup dveh strojev za točkasto varjenje za obrat Ele v Kanižarici, kjer je dobilo delo 9 delavcev; v obratu IMV v Kanižarici je zaposlenih čez 40 delavcev, iz sklada pa je šlo 156.173 dinarjev za nakup varilnih naprav za polavtomatsko varjenje. Za nakup kamiona z avtomatskim nakladalnikom in opremo strojev v opekarni so porabili 503.774 dinarjev, dodatno pa se je lahko zaposlilo 12 ljudi.

1.080.540 dinarjev je rezerviranih za razširitev ploščadi v industriji gradbenega materiala, za pripravljala dela pri odkrivanju peskokopa v Nerajcu ter za asfaltiranje rudniške ceste. Teh sredstev doslej niso porabili, ker so imeli rudarji drugje zagotovljeno delo, na seji pa so sklenili, naj bi dela potekala v fazah, takrat, kadar ne bo dela drugje.

Prav tako je odobrenih in delno že porabljenih 424.332 dinarjev za nova dela v kamnolomu za marmor; 200 tisočakov je bilo predvidenih za



Edvard Kardelj:

Znanost ni stolp slonokoščeni

Drugi negativni dejavnik v povezovanju prakse in znanosti pa so določene težnje na področju znanstvenega ustvarjanja in njegove organizacije. Precejšen del naših znanstvenih zmogljivosti se namreč še vedno bodisi hote ali pa nehoti odtuja družbeni praksi. Nekateri smatrajo, da tako imenovano „služenje znanosti“ praksi znižuje nivo znanstvenega ustvarjanja. Pri tem pa pozabljajo, da je, odkar obstoji človeštvo, znanost nastajala zaradi človekove prakse in je tej praksi tudi služila. Če ne bi bilo tako, potem bi se človeštvo še vedno nahajalo v primitivnem barbarskem stanju. Znanost je predvsem izraz zavestne težnje človeka, da spreminja prirodne in družbene pogoje svojega življenja v svojo korist. V tem smislu je specifični aspekt človekove prakse kot zavestnega izraza njegovega bitja. Potemtakem se moramo zaradi znanosti same po sebi zoperstaviti težnjam, da se zapira v nekakšne slonokoščene stolpe izolacije od prakse.

(Iz govora člana predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ Edvarda Kardelja, ko so ga prejšnji teden razglasili za rednega profesorja politične ekonomije socializma na ekonomski fakulteti ljubljanske Univerze)

Dr. Tihomir Vlaškalič:

V odločilni etapi samoupravljanja

V prvi etapi razvoja samoupravljanja smo našli celično obliko samoupravnega združevanja dela in ustvarili temelj za širjenje samoupravnih odnosov na celotno družbeno reprodukcijo. V drugi fazi, v kateri smo zdaj, je naloga kompleksna, dolgoročna in izredno pomembna. Ali bomo odločno razvijali samoupravni sistem povezovanja in odnosov med temeljnimi organizacijami združenega dela, torej v celoti družbenih odnosov, ki bodo pomenili pot v združbo svobodnih proizvajalcev, ali pa se bo ohranjal in celo konserviral administrativno-tehnokratski hibridni povezav in odnosov, ki spreminja samoupravljanje v eno izmed komponent v sistemu družbenih odnosov. Zveza komunistov si je bila zadnja leta v svesti te nevarnosti in je napela vse svoje ustvarjalne moči, da bi v čimbolj dognani obliki razložila svoja gledišča o perspektivi družbenega razvoja.

Predsednik CK ZK Srbije na 9. srečanju samoupravljalcev „Rdeči prapor“ v Kragujevcu)

12 brigad v Suhi krajini

Letos bodo brigadirji delali domala v vsaki suhokrajinski krajevni skupnosti - Gradili ceste, vodovode

Bistven napredek od dosedanjih prizadevanj za hitrejši razvoj Suhe krajine se bo pokazal letos, ko bodo imeli slovenski brigadirji delovišča na celotnem območju te pokrajine. Medobčinski odbor je že pripravil delovni načrt.

15. februarja se je medobčinski odbor za pospeševanje razvoja Suhe krajine ponovno sestel v Žužemberku in tokrat sprejel delovni program za letošnje leto. Dogovorili so se, da bodo brigadirji v štirih izmenah in dvanajstih brigadah gradili vodovode in ceste na območju vseh štirih občin, ki imajo v Suhi krajini svoje krajevne skupnosti.

Tako bodo na območju grosupeljske, trebanjske in kočevske občine gradili vodovode, medtem ko bodo na območju novomeške občine nadaljevali gradnjo vodovoda v Lopati in gradili cesto Prevole-Zužemberk.

Kot doslej bodo imeli brigadirji tudi letos osrednje bivališče na Prevolah. V posameznih občinah pri-

pravljajo potrebne načrte za gradnje, tako da bo pravočasno vse nared. Med občinami so posamezni načrti že uskladeni. Med dvanajstimi brigadami bo tudi ena brigada Rdečega križa s posebnimi nalogami, ker se je tako delovanje tudi v preteklosti pokazalo potrebno in med ljudmi še zlasti odzivno.

R. B.

BREZ PREMORA NAPREJ

Izvršilni odbor skupščine skupnosti otroškega varstva v Novem mestu je prejšnji teden pod predsedstvom Zvoneta Šušteršiča razpravljalo o zaključnem računu skupnosti za leto 1976 in sprejel finančni plan za delo v letošnjem letu. Predvidoma bodo vsa sredstva za potrebe otroškega varstva v novomeški občini znašala 11.983.693 dinarjev; od tega bo kar največ mogoče namenjeno investicijam v nove otroškovarstvene objekte. Izvršilni odbor se zaveda velikih potreb po novih zmogljivostih, zato kar naprej išče možnosti za čimprejšnje nove gradnje.

Avtopromet, gostinstvo in turizem „GORJANCI“ NOVO MESTO TOZD AVTOBUSNI PROMET

OBJAVA VOZNEGA REDA ZA LOKALNI PROMET V ČASU ZAPORE MOSTU

Odhodi avtobusov z Glavnega trga za smer Bršljin: 5.20, 5.30, 5.40, 5.50. Odhodi avtobusov z Glavnega trga za smer Ločna: 5.40, 5.50.

Navedeni odhodi veljajo za jutranjo konico. Preko dneva veljajo odhodi po obstoječem voznom redu.

Odhodi avtobusov za popoldansko izmeno za smer Bršljin in Ločna so ob 13.30 in 13.40.

Pri odhodih iz Kandije čakajo avtobusi na prestop potnikov Glavni trg - Hotel Kandija.

Postajališče lokalne proge za smer Dolenjske Toplice in Laze je pri konzolnem mostu v Kandiji ob železniški progi.

Za vse ostale linije, ki potekajo po desnem bregu Krke, sta postajališči pri hotelu Kandija in „Bolnica“.

Linije iz Bele krajine za Ljubljano imajo postajališče pri hotelu Kandija in vozijo preko Žužemberka in Ivančne gorice za Ljubljano.

Odhodi avtobusov po levem bregu Krke za smeri Ljubljana in Zagreb so nespremenjeni.

Cenjene potnike prosimo, da objavljene spremembe v razumevanju sprejmejo.

KDO JE IZGUBIL DENARNICO

LASTNIK denarnice, izgubljene na Peshah pri Lazah, naj se zgasi pri najditelju: Zamida, Uršna sela 68.

Za medicinske aparate: denar in cestne obveznice

Občinski odbor Rdečega križa v Novem mestu nam je postal 14-dnevno poročilo o novih prispevkih za nabavo dragocenih medicinskih instrumentov za pokrajinsko bolnišnico v Novem mestu. Od 28. januarja do 16. februarja so prispevali v ta sklad:

Alojz Tavkovič, Krško - 400 din; Elizabeta Vardijan, Pod Trško goro 30, Novo mesto - 200 din; Pavel Pavlovič iz Metlike - 500 din; Franc Šot iz Metlike - 500 din; Milan Popovič s Hrasta št. 21 pri Suhorju: 3.000 din; Jelka Može, V brezov log 4, Novo mesto - 700 din; Gozdno gospodarstvo Brežice, obrat Puščava (namesto novoletnih čestitk) - 1.500 din; organizacija Rdečega križa v BETI, Metlika - 2.000 din; delavci tehničnega sektorja IMV - 1.660 din; Šolski center za gostinstvo v Novem mestu - 10.000 din; sindikalna podružnica IMV Novo mesto, prispevek žena-delavk - 20.000 din; Fani in Lavo Morela s Trate pri Velesovem namesto šopka pok. Mirku Trampušu - 300 din; Marija Buk, Novo mesto - 100 din, in Avgust Modic, Trdinova ul. v Novem mestu - 700 din.

Podarjene obveznice posojila za ceste: Franc Čuk, upokojenec iz Male Bučne vasi 46 pri Novem mestu - 1.000 din.

Od začetka akcije je bilo doslej vplačano v sklad 324.955 din v gotovini, v obveznicah posojila za ceste pa 10.300 din, skupno torej 335.255 din.

Vsem darovalcem se Rdeči križ v Novem mestu pristočno zahvaljuje za nesebično človekoljubje, hkrati pa priporoča občanom vseh dolenskih občin, da po svojih možnostih prispevajo v sklad za nakup dragocenih medicinskih instrumentov.

Posebno priporoča tudi organom upravljanja v vseh delovnih organizacijah, da bi ob sprejemanju zaključnih računov l. 1976 podprli plemenita prizadevanja zdravstvenih delavcev z nakazili v sklad, ki ima žiro račun št. 52100-678-80144 - Občinski odbor Rdečega križa Novo mesto (sklad za drage medic. instrumente).

Še o klopotcu

„Ogroženi objekti in ljudje na Vinjem vrhu“

V Dolenjskem listu z dne 27. 1. 1977 je bil objavljen prispevek Jožeta Kovačiča iz Kranja pod naslovom: „Vandalstvo početje lovcev“, s katerim pisec prispevka seznanja bralca z nelovskim obstreljevanjem klopotca, pritrjenega na strehi njegove zidanice, po končani lovski brakadi, ki je bila dne 31. 10. 1976 na Vinjem vrhu. Gotovo si je vsak, kdor je o takem ravnanju lovcev zvedel iz objavljenega prispevka ali kako drugače, ustvaril slabo mnenje o lovcih, ki so člani v prispevku imenovanih lovskih družin. Pisec omenjenega prispevka se upravičeno sprašuje, ali niso morda ob takem ravnanju lovcev ogroženi ljudje in objekti na Vinjem vrhu. V prispevku pisec omenja, da je lovška družina Otočec do sedaj storila vse, da počisti in ugotovi povzročitelje škoda in vse, kar je mogoče, da bi dobil povrnjeno povzročeno mu škodo, če bi jo morda storili člani lovskih družin Otočec. Enako je to storila tudi lovška družina Škocjan, vendar do sedaj brez uspeha. Da so lovci poškovali in uničili klopotec, ki je predstavljal gotovo vrednost in je bil piscu omenjenega prispevka v veselje, večina lovcev brez dvoma obsoja. Prepričani naj bo, da tako, dostojnega človeka in zlasti dostojnega lovca neprimerno ravnanje obsojajo tudi lovci, ki imajo na Vinjem vrhu vinograde ali prebivajo tam ali v bližnji okolici.

Bližnji občani in ostali, ki morda nameravajo obiskati Vinji vrh ali zaradi dobrega cvička ali samo zaradi naravne lepote, naj bodo prepričani, da jih bodo vaščani Vinjega vrha, tamkajšnji vinogradniki in lovci vedno lepo in prijazno sprejeli ter da niso in ne bodo nikogar kakorkoli ogrozili.

V prispevku omenja pisec, da bo storil vse, da dobi povrnjeno mu povzročeno škodo. Pričakujemo, da mu bo s pomočjo pristojnih organov uspelo izslediti krivice, da bo tako dobil povrnjeno škodo in da bodo krivci za svoje objestno dejanje primerno odgovarjali.

P. S.

B. D.



Justin Kranjčič, ki je že 12. leto predsednik BVP, med poročanjem o poslovanju v letu 1976

Upokojenci na izlete

Komisija za rekreacijo in kulturo pri društvu upokojencev v Ribnici je sprejela načrt za leto. Vsa njena dejavnost bo to leto usmerjena v počastitev obletnic ZK in našega predsednika Tita. Upokojenci bomo obiskali več krajev, znanih iz naših borb. Ogledali si bomo še Gorenjsko in Dolenjsko, pa tudi Trst in Budimpešto.

Prvi spomladanski izlet bo veljal obisku naših tovarišev v Škofji Loki. Takrat bomo obiskali še Dražgoše, ki letos obhajajo 35-letnico gorja, ki ga je tej hribovski vasi povzročil

DVESTO OBISKOVALCEV NA PROSLAVI

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so marljivi kulturni delavci iz Krmelja pripravili proslavo, na kateri se je zbralo prek dvesto obiskovalcev. V spondu so sodelovali recitatorji, moški pevski zbor Svoboda in šolska mladina.

P. S.

B. D.

okupator. Ogledali si bomo znamenito Kropo, saj marsikoga zanima kovaška umetnost, ki ima tam že tisočletno tradicijo. Vrnili se bomo prek Brnika.

Odhod izletov iz Ribnice smo določili za 6.30. Tako je dana vsem zunanjim izletnikom možnost, da se z rednimi avtobusi pripeljejo v Ribnico. Tudi večerni povratek bo urejen tako, da bodo izletniki lahko nadaljevali pot domov z rednimi avtobusi.

Vsak izlet bo najmanj 20 dni pred odhodom najavljen s plakati. Prijave bomo sprejemali le v društveni pisarni, in sicer ob ponedeljkih in sredo od 9. do 11. ure. Takrat boste dobili tudi vsa pojasnila.

Pa še to: če ste se odločili za razpisani izlet, ne odlašajte s prijavo. Če na plakatih bo razvidno, kakšne usluge so vam na razpolago.

Želimo, da se bomo letos, ko je leto mnogih obletnic, na naših izletih vrstili prav vsi upokojenci. Vabimo vse še neučlanjene upokojence, naj ob 25-letnici našega društva končno vstopijo v naše vrste in okrepijo naše društvo. Tudi kmetije-upokojenci spadajo med nas!

KOMISIJA ZA REKREACIJO PRI DRUŠTVU UPOKOJENCEV RIBNICA

BVP - pomoč iz stiske

V tovarni Novoteks deluje že 19. leto blagajna vzajemne pomoči (BVP). Trenutno je vanjo včlanjenih 645 delavcev, ki si redno sposojajo in vračajo denar pri zelo ugodnih pogojih.

Od ustanovitve blagajne pa do zadnjega decembra lani je BVP ugodno rešila 7614 prošelj ter dodelila članom organizacije 7.209.380 dinarjev posojil; samo v zadnjih dveh letih je bilo rešenih 1586 prošelj in izplačanih 3.085.200 dinarjev. Ta vsota v današnjem času niti ni tako velika, toda če pomislimo, da so posojila pomagala iz stiske že marsikateremu članu, je kljub temu pomembna.

Člani BVP lahko dobe do 3.000 din posojil, v izrednih primerih pa tudi do 5.000 din. Vsakemu posojilojemalecu nato pri osebnih dohodkih odtrgujejo po 500 dinarjev (na lastno željo lahko tudi več); poleg vračanja dolga pa mora vsak član BVP vlagati še redne mesečne zneske - 50, 100 ali več dinarjev.

Na zadnjem letnem občnem zboru BVP, ki je bil pretekli teden, so člani izvolili doseganje vodilne ljudi blagajne še za eno mandatno dobo; tako je še nadalje ostal predsednik Justin Kranjčič, tajnica Ana Štaudohar ter blagajničarka Kristina Vaupotič. Razen teh pa so bili izvoljeni v upravni odbor BVP še predstavniki posameznih delovnih enot v Novoteksu.

MIHA GOŠNIK

MLADI O PREŠERNU

Tudi novomeški Dijaški dom Majde Silc je ob slovenskem kulturnem prazniku nudil slavnostno podobo. Tako so člani recitacijske skupine pripravili nekaj Prešernovih pesmi, nato pa so si navzoči ogledali še filma o Mirni. Čeprav je bila proslava kratka, so se vsi z velikim spoštovanjem spomnili našega velikega pesnika, ki je kot hrast kljuboval vsem viharjem takratnega časa.

MARJETA OGOREVC

Ure znanja za kmečko ženo

Kmetijska zadruga iz Trebnjega v začetku februarja pripravila uspela izobraževalna predavanja

Pred kratkim (od 9. do 11. februarja) je trebnjska Kmetijska zadruga pripravila za kmečke žene zelo zanimiva in uspela predavanja, in vsem, ki smo se jih udeležili, za čas, preživet na urah izobraževanja, ni žal.

Poslušale smo predavanja o zdravi prehrani in kaj imamo doma (tov. Potrbinova), „sledile“ smo razvoju človeka od spočetja do smrti (dr. Pavlin-Metelko), poslušale besede o raku, obolenju žil, srčni in možganski kapi, o gospodarstvu v zadrugi (inž. Slavko Nemanič), dobile smo napotke za gospodarjenje doma, se bežno seznanile z zakonom o družbenem delu, z ljudsko pesnjico in kulturo (Zvonka Falkner), navsezadnje pa smo, brez kzarcev v roki, zapele.

Obiskala nas je tudi inž. Borštnerjeva. Govorila nam je o pripravi na občni zbor, o kolobarjenju, vzgoji in boleznih cvetic, z adnjem predavanju pa nam je o zaščiti rastlin in uničevanju plevelov govoril ing. Metelko.

Kmečke žene smo organizatorjem zanimivih predavanj zelo hvaležne, saj smo se domov vrnile skoraj vse s polno beležnico nasvetov. Se posebej smo hvaležne predavateljcem, ki so nam znali s poljudno besedo pojasniti še tako zapletena vprašanja.

Omeniti pa moram, da so vzporedno z urami izobraževanja potekala (inž. Falkner) tudi predavanja o civilni zaščiti, gasilski preventivi in prvi pomoči. Udeleženci smo tudi tu zvedeli marsikaj koristnega.

MALCI KOSTEVC
Straža 1, Sentruper

JANEZ BRODARIČ

10. februarja smo se na pokopališču v Metliki zadnjič poslovili od velikega tovariša, borca in kmeta Janeza Brodariča.

Pisana je Janezova zgodovina. Sodeloval je v bojih prve svetovne vojne, bil na soški fronti dvakrat ranjen, se kasneje priključil Maistrovim borcem za severno mejo in ostal zvest ideji napredka vse do druge svetovne vojne. Med prvimi se je pri-



ključil narodnoosvobodilnemu gibanju in bil imenovan za predsednika narodne zaščite v Metliki. To funkcijo je opravljal vse do osvoboditve. Svobodo je dočkal brez strehe nad glavo, saj mu je sovražnik do tal požgal domačijo. Toda s pomočjo žene Marije je premagal tudi to oviro in zavezal v svobodi mirno, lepše življenje.

Toda prišlo je 78. leto starosti, bolezen, ki je Janezu pretrgala bogato življenje, polno delovnih zmag. Toda te nas bodo spominjale nanj, ostal bo v srcu slehernega izmed nas zapisan kot dober, nesebičen tovariš.

Materje, zaposlene pri INLES, Ribnica

IVAN URH

Odmev na „Kapljo grenkobe zaradi ...“

Zakaj je bilo skaljeno veselje ob novem vrtcu v Ribnici, pišejo matere

10. 2. 1977 je bil objavljen v Dolenjskem listu članek z gornjim podnaslovom, ki ga je napisal Franci Zelenc. Avtor daje v članku kratko informacijo o problematiki otroškega varstva v ribniški občini, večji del članka pa se nanaša na „kapljo grenkobe“ zaradi popačenih informacij. V tem delu navaja, kaj je vzrok, da se akcije prostovoljnega čiščenja novega otroškega vrtca udeležilo samo 9 mater. Kot glavni vzrok za to velja, da je predvsem pa iz skupnih služb, zlasti iz govorice na drugem kraju, želimo javnosti pojasniti, kaj je resni-

ca. Pa si oglejmo najprej popačene informacije, torej govorice, da so si 7.000,00 din, namenjenih za nakup igrač, zaposleni v VVZ razdelili med seboj. Če so se razširile takšne govorice, potem se strinjamo, da so bile resnično popačene, in kdor jih je razširal, bi moral za to tudi odgovoriti. Ker pa se matere iz Inlesa, predvsem pa iz skupnih služb, zlasti iz govorice na drugem kraju, želimo javnosti pojasniti, kaj je resni-

ca. Naš delegat v izvršnem odboru otroškega varstva se je dne 27. 12. 1976 udeležil seje izvršnega odbora

Kaj pravi ta teden „Dolenjc“



Edino ti mi lahko poveš, kdaj bomo dobili na Dolenjskem radijsko postajo. (Branko Babič)

Bl. 8 (1439) - 24. februarja 1977

skupnosti otroškega varstva. Na seji so obravnavali tudi razdelitev nagrad. Tajnik skupnosti otroškega varstva je namreč predlagal izvršnemu odboru (od 9 članov jih je bilo prisotnih 5), naj bi izvršni odbor odobril izplačilo denarnih nagrad vojnemima funkcionarjema, to je predsednici izvršnega odbora skupnosti otroškega varstva in predsednici skupščine skupnosti otroškega varstva. Članom je razložil, da je to v skladu z družbenim dogovorom, po katerem se lahko izplačajo denarne nagrade do višine največ 5.000,00 din. Pojasnil je, da so takšne nagrade razdelili tudi voljenim funkcionarjem v drugih SIS. Nato je predlagal, naj člani določijo višino nagrade. Po nekajminutnem razmišljanju je bilo predlagano, naj bi prejela predsednica izvršnega odbora skupnosti otroškega varstva 3.500,00 din, predsednica skupščine otroškega varstva pa 2.500,00 din. Ker pa je predsednica izvršnega odbora smatrala, da je nagrado zaslužila tudi tajnik skupnosti otroškega varstva, je tudi za njo predlagala nagrado. Tajnik pa je nagrado odločno odklonil, češ da je za delo, ki ga opravlja, plačan, saj prejema za to redne mesečne osebne dohodke. Kljub odločni odklonitvi je predsednica izvršnega odbora še vedno vztrajala, naj nagrado le sprejme, ker se je dovolj

prizadeval pri izgradnji novega otroškega vrtca. V zvezi s tem prerokanjem je naš delegat v izvršnem odboru opozoril člane na previdnost pri razdeljevanju nagrad, saj je bilo o tem izrečeno že precej kritike. Navedel je primere iz prejšnjih let, ko so delavci obravnavali samoupravne sporazume oz. prispevne stopnje za SIS. Dejal je, da so delavci omenjali svoje nizke osebne dohodke, češ da so obremenjeni z visokimi prispevnimi stopnjami, torej da plačujejo visoke prispevke, nekateri pa da prejmejo visoke osebne dohodke, poleg tega pa si razdeljujejo tudi denarne nagrade.

Po končani razpravi je izvršni odbor odobril izplačilo nagrad v zgoraj navedeni višini, saj je smatral, da bi se jim pripetila krivica zaradi tega, ker so nagrade prejeli tudi voljeni funkcionarji v drugih SIS.

O vsem tem nas je naš delegat informiral, ker je smatral, da je to njegova dolžnost in da odobritev izplačila nagrad ne more biti nobena skrivnost. Kdo je popačil resnične informacije, pa naj se razišče in krivic naj tudi odgovarja.

Da se nismo odzvale akciji „Čiščenje za igrače“, pa je več vzrokov. Naj jih nekaj navedemo: Nekateri matere bodo imele otroka v varstvu le še nekaj mesecev, zato so smatrale, da so one lahko oproščene. Napačno se nam je zdelo, da so bile čiščenja oproščene nekatere matere, čeprav imajo v varstvu svojega otroka ali pa ga bodo v varstvo dale sedaj. Na sestanku staršev, na katerem

se je odločalo o akciji „Čiščenje za igrače“, je bilo največ 50 % staršev, ki pa tudi niso bili najbolj navdušeni za to akcijo, nekateri pa sploh niso bili. Vprašanje je tudi, ali so vsi starši vedeli za to akcijo, kako so bili informirani oziroma ali so bili dovolj prepričljivo informirani. Omeniti moramo tudi to, da ima zaposlena mati, ki jo čaka doma še polno dela, prav malo časa za takšne in podobne akcije. Zato bi bilo morda več uspeha, ko bi tiste matere, ki jim čas ni dopuščal, prispevale v denarju.

Med drugim pa naj omenimo tudi vpliv nagrad, ki je eden izmed vzrokov neuspele akcije. Po eni strani veliko pomanjkanje finančnih sredstev - saj je bil za dograditev otroškega vrtca potreben premostitveni kredit, delež, ki ga je Inles prispeval, pa znaša najmanj 450.000,00 din - po drugi strani pa razdeljevanje nagrad! Ravno zaradi tega smo bile mišljenja, da bi se nagradi lahko odpovedala prav predsednica izvršnega odbora, saj je zaposlena v VVZ in najbrž opravlja te funkcije med delovnim časom.

Čeprav se nagrade morda podeljujejo iz drugih virov - vemo pa, da denarja nismo prejeli od „strica iz Amerike“, pač pa ga odvajamo vsi zaposleni - tudi zahtevamo pojasnilo, kam gre in kako se troši, saj je to tudi v skladu s socialistično demokracijo.

Materje, zaposlene pri INLES, Ribnica



POBRATENI SO ZVESTI - Člani pobratene Društva upokojencev iz Pesjega pri Velenju radi obiščejo upokojence iz pobratene društva v Sentrjerneju. Skoraj vsak njihov izlet pelje skozi Sentrjerneju. (Foto: Polde Miklič)



MLADI DOPIŠNIK

OBLETNICA PREŠERNOVE SMRTI

V počastitev slovenskega kulturnega praznika smo učenci osnovne šole poslušali koncert umetnikov iz ljubljanske Opere. Zlata Ognjanovič in Karel Jerič sta nas navdušila z ubranim in doživetim petjem, pianistka Silva Kraševac pa s spremljavo na klavirju. Predstavili so nam pesmi nekaterih domačih skladateljev. Tuje avtorje so nam približali z odlomki iz oper.

Učenci smo bili navdušeni nad koncertom in smo hvaležni učiteljem, da so nam oskrbeli tako proslavo.

ANDREJA PLENIČAR
OŠ Grm Novo mesto

KULTURNI PRAZNIK NA OTOČCU

V počastitev slovenskega kulturnega praznika smo učenci osnovne šole Otočec pripravili proslavo v Kulturnem domu na Otočcu. Za program so poskrbeli člani mladinskega in pionirskega pevskega zbora ter člani literarnega krožka, ki so zapeli pesmi znanih slovenskih pesnikov. Po proslavi smo delali v krožkih, nekateri pa so se pomerili v namiznem tenisu.

Novinarski krožek
OŠ Otočec

SE BO TRENING NA KOROŠKEM OBRESTOVAL?

Pred kratkim so se v krškem plavalnem klubu Celulozar odločili, da bodo šli na enotedenske priprave na Ravne. Krški bazen je namreč dolg samo 12 metrov, ravenski pa 25. Vseh osemnajst članov kluba je na Ravnah vadilo po naslednjem načrtu: prvi trening od 6.30 do 8. ure, nato zajtrk in do kosila, ki je bilo ob 12. uri, počitek. Ob 13.30 so trening nadaljevali in ga zaključili devetdeset minut kasneje. Nato so igrali namizni tenis ali pa odšli na sprehod. Z Raven so odšli zadovoljni in z željo, da bi na Koroškem še kdaj trenirali. Najbrž bodo odšli na Ravne že prihodnji teden, ko bodo imeli mednarodno tekmovalje.

NADICA ŠPILER
novinarski krožek
OŠ Jurij Dalmatin
Krško

OBISK OPERNEGA UMETNIKA V DOL. TOPLICAH

Učenci višjih razredov OŠ „Baza 20“ smo se zbrali v dvorani, kjer naj bi se srečali z opernim pevcem tov. Ladkom Korošcem. V ospredju dvorane je stal kinoprojektor in marsikdo se je začudil, ko je tov. Ladko film, ki ga je sam posnel, tudi sam zavrtel.

Gledali smo tri filme, katere je posnel na svojih gostovanjih po širnem svetu. Videli smo mnogo zanimivosti nekaterih mest na Japonskem, na Kitajskem, v Sovjetski zvezi, Nemčiji, na Holandskem, v Grčiji, ZDA, na Irskem in v Italiji. Barvne slike na platnu pa je spremljala Koroščeva gladka beseda, ki nam je odkrila marsikatero skrivnost tujih dežel. Na koncu je z veseljem odgovoril na nekaj vprašanj. Posebno smo se razveselili, ko nam je povedal, da bomo imeli v Toplicah 25. februarja pravo operno predstavo, in sicer „Don Pasquale“, v kateri poje tudi on.

LJUBA STRUNA
OŠ Dol. Toplice

NOVO V ODREDU „MATIJA GUBEC“

Kot vedno taborniki tudi sedaj povečujemo svoje znanje. Ker imamo v delovnem programu tudi večino fotografiranje, smo se odločili, da se s fotografijo približe spoznamo preko foto-kino kluba. Na pobudo tabornika Dušana, izkušenega fotoamaterja, je naša sekcija, ki ima osem članov, začela z delom. Dušan je na kratko obdelal zgodovino in teorijo fotografije in napisal skriptu, ki nam bodo pomagala, da bomo potrebno znanje hitreje obvladali. Zaradi slabo ogrevanih prostorov fotokluba nam pri delu pomaga tudi uprava doma JLA, saj imamo učne ure v njenih prostorih. Ker zahteva naše delo tudi določena sredstva, sta nam obljubili pomoč naša taborniška organizacija in Foto-kino klub Brežice.

M. S.



Preko tisoč maskar iz novomeških osnovnih šol in vrtcev se je udeležilo torkovega karnevalskega sprevoda skozi Novo mesto do športne dvorane, kjer so imeli maskaradni ples.



Pust po dolensko

Pustna sobota in nedelja sta v marsikaterem gostišču in hotelu na Dolenskem minila v veselem pustnem razpoloženju. V Motelu na Otočcu je bilo mask kot še nikoli. Na plesišču so se ob zvokih Orionov in pevke Milene Zupančič skupaj vrteli duhovnik s spremstvom, vrag, mikavne kabaretne pesalke. Nasploh je bilo veliko mask italijanskega porekla. Strokovna komisija je imela pri izbiri najboljše maske veliko dela. Po zaslugi molitvic in nasvetov, ki jih je dajal vplivnim Novomeščanom, si je pryo nagrado prislužila skupina z duhovnikom, drugo nagrado pa je dobil moški, ki je preoblečen v lahko žensko zmešal marsikatero glavo. Za dokaz, da maska lahko postane pesalke, je poskrbel veseljak, maskiran v dolenskega kmeta. Vseskozi je iz svojega spodnjega dela točil in ponujal sladko vince, na koncu pa je sredi plesišča omagal in obležal. Prislužil si je tretjo nagrado.

Z nadaljevanjem stoletja stare pustne tradicije so v nedeljo presenetili šentjemejski cvičkarji, ki so na svojem trgu priredili pravo „ohcet“ in tako dokazali, da se zakonska zveza lahko sklene tudi zunaj novomeškega rotovža. Pred sklenitvijo zakonske zveze je bilo prek mikrofona slišati nekaj aktualno kritičnih zbadljivk na račun šentjernežčanov in njihove sončne uprave, ki se jim je množica „zija“ iz srca nasmejala.

Da bi sklenjena zakonska zveza med Cvičkom (po pokli-

cu poskuševalc vin in žganja – stalno bivališče v gostilni Lampe v Šentjemeju) in Lajdro (prenašalka čenč) bila še trdnejša, ju je župnik Dvadicifacij na novomeškem trgu istega dne pred veliko množico zopet poročil.

Svojo neutrudnost in pustno zagnanost so šentjemejski cvičkarji pokazali tudi v Kostanjevici, osrednjo prireditev pa so imeli v terek.

Osrednji dolenski karneval je bil na pustno nedeljo v Gradcu v Beli krajini. Tu se je ob cesti nagnetlo preko štiri tisoč „zija“ in opazovalo „pogruntavščine“ gradaških mačkov, katerim so se letos kot TOZD priključili tudi „Vranoviški jazbeci“. Na čelu pustne parade so vihrale rdeče-bele zastave s podobno mačka, ki se je nagačen kot največja maska vozil na čelu parade. Videli smo tudi krave in konje ter druge zgodovinske pošasti, ki so našim solarjem zaradi strojne mehanizacije iginile izpred oči. Po petsto letih smo na cesti zopet videli Martina Krpana, oprtanega z vrečami soli, po kateri je sedaj tako povpraševanje. Gradaška šola je postala tramvaj, izumili in prvič pokazali so tudi gradaško tiskarno in rešili vprašanje uvoza avtomobilov iz tujine. Gradaški mački so tako dokazali, da so trenutno najresnejši kandidati (medtem, ko so Mokronožani zaspali) za osrednji dolenski pustni karneval.

JANEZ PAVLIN



Na sobotnem pustnem rajanju v Motelu na Otočcu so za točilo mizo stregli maskiranim gostom.



Kabaretni pesalki sta na Otočcu pomagali rokohitru, ki je pokazal nekaj svojih veščin in s tem popestril pustno zabavo.



Na pustni terek še vedno oživi tradicija o obisku maskar po stanovanjih. Ne samo na vas, tudi v mestih.



Šentjemejski cvičkarji na novomeškem trgu. Za varnost je poskrbela kar pustna policija s prevozom v kurniku.



Za Kostanjeviške otroke je bila ob pustni to najbolj gledana maska.



Gradaški mački in Vranoviški jazbeci so letos pripravili osrednjo karnevalsko prireditev na Dolenskem in množici obiskovalcev dokazali, da niso kar tako.



„Vranoviški jazbeci“ so se s svojim tozdom takole predstavili.



Po temeljitem pregledu in cepljenju s konjsko injekcijo (napolnjena je bila s cepivom cvičkin) si je šentjemejski ženin opomogel in rekel DA.



Tudi v Čateških Toplicah je bila pustna sobota vesela, saj je prišlo na pustni ples več kot sto izredno zanimivih mask, kot sta tle dve Miki Miški, da o siru ne govorimo. Gostje so izbrali najboljše maskare, uprava zdravilišča pa je za zmagovalce pripravila bogate nagrade. (Foto: Marko Klinc)



Spomin na nori pust. Objeti tako pošast in fotografirati se z njo ni lahko!

TURISTIČNE



INFORMACIJE



MTP

VSE INFORMACIJE IN REZERVACIJE ZA BIVANJE V PLANINSKEM DOMU „VINKA PADERŠIČA“ PRI GOSPODIČNI NA GORJANCIH NUDI

MLADINSKA TURISTIČNA POSLOVALNICA, NOVO MESTO, GLAVNI TRG 7, telefon: (068) 22-555.

Rubrika turistične informacije je namenjena objavam programov letovanj in potovanj v organizaciji turističnih agencij in objavam turistično-gostinskih in hotelskih organizacij za ponudbe svojih zmogljivosti in uslug. Turistična društva, hortikulturna društva in planinska društva lahko v tej rubriki objavljajo svoje programe in prispevke s problematiko z njihovega področja.

Od vas, spoštovane bralke in spoštovani bralci, pa je odvisno, za katerega izmed programov se boste odločili.

NOVE NALOGE TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Turistično društvo Novo mesto je v prvi polovici februarja sprejelo svoje delovne naloge za leto 1977. Med najpomembnejše sodijo akcije za pridobivanje novega članstva iz vrst srednješolske mladine in iz organizacij združenega dela. Društvo bo lahko uspešno delovalo in izpeljalo naloge ob povečanem številu članov. Za šolsko mladino bo razpisana naloga s turistično vsebino. Najboljši pisci bodo prejeli nagrade.

Več sodelovanja bo potrebno s Planinskim društvom pri obnavljanju in vzdrževanju Trdinove poti. S Hortikulturnim društvom pa je potrebno še naprej sodelovati in dopoljevati programe. Z Zavodom za kulturno dejavnost bo turistično

društvo sodelovalo pri prireditvah „Dolensko poletje 1977“ predvsem tam, kjer bodo prireditve turističnega pomena.

Omembe vredno je prizadevanje, da bi Novo mesto v najkrajšem možnem času dobilo svoj načrt ulic, ki bo v pomoč ne samo gostom, ampak tudi Novomeščanom in ustreznim strokovnim službam v prometu in turizmu. V skrbi za turistično izobraževanje bo društvo organiziralo ustrezna predavanja in strokovne izlete, predvsem po domovini.

Prepričani smo, da prizadevanja Turističnega društva ne bodo zaman in da se bo čim več občanov vključilo v delo in prispevalo k razvoju Novega mesta kot turističnega kraja.

GENERALTURIST

GENERAL TOURS/ YUGOSLAVIA

FILIALA ZA SLOVENIJO
5100 LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA 7
POŠTNI PREDAL 420
TELEFON: 21-206, 21-606, 23-275
BRZJOVAJ: GENTUR - LJUBLJANA
TELEK: 31173 YU

UDELEŽITE SE PO IZREDNO UGODNIH CENAH NAŠIH IZLETOV

- INDIJA od 2. do 10. aprila 1977, cena din 8.500.-
- KAIRO od 2. do 7. aprila 1977, cena din 4.800.-
- MAROKO od 1. do 6. maja 1977, cena din 6.300.-
- MOSKVA - LENINGRAD - KIJEV od 4. do 11. marca 1977, cena din 3.973.-
- ATENE od 11. do 14. marca 1977, cena din 2.970.-

PRIJAVE IN INFORMACIJE SPREJEMA GENERAL TURIST LJUBLJANA, Gosposvetska 7, telefon: (061) 21-206.

O Grumu ob razstavi

V počastitev 75-letnice rojstva avtorja „Goge“ je novo-meška študijska knjižnica priredila razstavo, na kateri je prvič prikazano gradivo, ki so ga do zdaj hranili Grumovi sorodniki

Pisateljsko delo Slavka Gruma se vedno ni ustrezno ocenjevalo, da si literarni zgodovinarji in kritiki že nekaj let prizadevajo oblikovati Grumov pisateljski portret vsaj ob vrednotenju njegove najpomembnejše stvaritve, drame „Dogodek v mestu Gogi“. Slej ko prej je umetniška usoda tega med obema vojnima snujočega slovenskega književ-

nika na las podobna mnogim drugim in katerih skupna življenjska tragika je, da so pri sodobnikih naleteli na nerazumevanje in morali čakati šele na posmrtno priznanje. Zanimanje za Grumovo pero se je sicer začelo povečevati v trenutku, ko so poklicani naposled spet vzeli v roke Grumove tekste in zlasti ob „Gogi“ ugotovili, da gre pri njej za stvaritev, ki globoko posega v razmere ljudi majhnega podeželskega mesta (Novega mesta) in njihove medsebojne odnose. Pozornost so začeli vzbujati tudi njegovi drugi teksti, npr. novele, za katere nekateri trdijo, da so lahko odlična podlaga za psihološke drame.

Grumov opus ni velik po obsegu, marveč po ideji, po misli, ki jo prinaša. Kajpak je mnogo stvaritev in zasnov prišlo na dan šele po njegovi prezgodnji smrti. Študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu ima posebno srečo, da je dobila v svoje zbirke večji del Grumovega gradiva in zapuščine, tako pa je bila naposled tudi volja Grumovih sester – Olge Hledetove iz Postojne in Marije Klemenčičeve iz Novega mesta ter litijskega kulturnega delavca, pokojnega Jožeta Zupaniča.

In to gradivo je poleg že prej objavljenih Grumovih del že nekaj časa razstavljeno v vitrinah novomeške študijske knjižnice. Le-ta je razstavo priredila v počastitev 75-letnice rojstva, ki bi jo Grum praznoval že lani, ker pa so čakali na gradivo, je prišla počastitev s tako razstavo na vrsto šele letos. Prav to gradivo pa zdaj naravnost kliče literarne zgodovinarje, da ga pretehtajo, obdelajo v novi luči, kar ta pisatelj in dramatik nedvomno zasluži.

I. Z.

Podčrtano
Približno štirideset kulturnih prireditev in vsaj šestdeset opravljenih organizacijskih nalog ni vse, kar omenjajo poročila novomeške ZKPO oziroma ZKO o dejavnosti v minulih dveh letih. Lani je amaterizem še napredoval, saj je dobila novomeška občina nova kulturna društva na Otočcu, v Smarjeti, na Ruperc v rhu, društvo Srečanje oktetrov in folklorno društvo Kres, na novo pa so začeli delovati pevski zbori v Žužemberku, Smarjeti, Mirni peči, Smihelu pri Novem mestu in Dobravi.

Brez radirke

Teh podatkov, ki kažejo močno razvejnost kulturne dejavnosti tako po vrstah kot po področjih, delegati sobotne konference ZKO, ki se bo začela ob 9. uri v Dolenjski galeriji, kakor tudi drugih ugotovitev, zapisanih v smernicah za nadaljnji razvoj amaterizma, ne bodo smeli prezeti, če bodo hoteli izreči pošteno oceno prizadevanjem in snovanjem na kulturnem področju ter skrbti za zadovoljevanje kulturnih potreb v novomeški občini.

Kakor so razveseljivi podatki in ugotovitve o kulturni rasti, pa zbedejo v oči nenehni denarni primanjkljaji oziroma dejstvo, da je finančna „odeja“ za pokrivanje te rasti vsako leto prekratka. Biko kaže denarni obračun za minulo leto, da ni ZKO namenila denarja za gledališko, likovno in literarno dejavnost, torej za trije vrsti, ki so v mnogih občinah „nosilke“ kulturnega dela. Res je, da je pri skledi več ust, vendar to še ne pomeni, da bi morali nekatere dejavnosti poslati v hiralnico. Čeprav v soboto še ne bodo sprejemali denarnega načrta, bi morali na konferenci s posebnim sklepom že vnaprej preprečiti „radiranje“ te ali one vrsti.

I. Z.

PEDAGOŠKI KOTIČEK

OTROK IN SPOLNOST

Včasih se zgodi, da starši ugotove pri otrocih neke razvojno pogojene spolne prestopke, kot na primer medsebojno ogledovanje spolnih delov telesa, onanijo itd. Odrasle take stvari močno prestrašijo in jih odbijajo. Vendar je važno, da tudi v takih primerih starši ne planajo takoj po otroku s kaznjivo, obojanjem in zastraševanjem. S tem bi mu lahko zbudili močno čustvo strahu in krivde, ki se poveže in fiksira z vsemi takimi stvarmi in ki lahko kasneje, ko otrok že doraste, povzroči resne težave v njegovem osebnejem življenju, saj mu onemogoča zdrav, normalen odnos do spolnih vprašanj. Tudi v takih primerih je bolj ohraniti mirno kri, se mirno pogovoriti z otrokom, češ takih stvari se vendar ne dela. Za naprej pa naj bodo starši bolj budni in naj bolj nadzorujejo otroka.

Dr. Milica Bergant: Kako razvijati in vzgajati čustveno življenje pri predšolskem otroku

NE STRAHUJMO OTROKA

V mnogih naših družinah sloni celo ves vzgojni postopek na strahovanju otroka. Nikoli ne smemo pozabiti, da bo otrok, ki je velikokrat prestrašen, ki mu je postal strah stalen spremljevalec v življenju, porabil veliko več moči za to, da bo uspel, da se bo boril s težavami in da bo ohranil potrebno duševno trdnost in uravnovešenost, kot otrok, ki tega ni doživljal. Ker je strah eno najbolj razdiralnih čustev v otrokovem življenju, je potrebno, da se mu starši čimbolj izognejo. Starši naj bodo pri zastraševanju otroka previdni in naj svoj postopek dobro pretehtajo. Trenutne koristi, ki jih prinese strahenje, imajo lahko kasneje hude posledice. Nikar naj ne bolnišnica, delo itd.! Tudi kadar otroka karajo, mu ne smejo napovedovati ali sugerirati kaj slabega, češ iz tebe ne bo nič. Tako napovedovanje prav prek doživljanja strahu vpliva na ravnanje otroka v tem smislu, da se potem prerokbe zares uresničijo.

Ista avtorica v navedenem članku



France Mihelič: PRETEP KURENTOV, 1966 – olje, platno.

Dobivamo nova učiteljišča?

Kako je v Sloveniji zamišljena vzgoja osnovnošolskih učiteljev? – Ne gre za oživljanje nekdanjih učiteljišč, marveč za povsem novo obliko, skladno z usmerjenim izobraževanjem

Ko so v Sloveniji pred leti ukinili učiteljišča, tega menda nikjer niso pretirano objokovali. Takrat se je govorilo, da je tak ukrep narekoval razvoj vzgojno-izobraževalnega dela in da diplomant navedenega učiteljišča pač nima takega znanja, da bi bil kos novim smotrom na tem področju, ki je poleg vsega še hudo občutljivo, odgovorno in posebnega družbenega pomena. Da ukinitvev najbrž ni bila najbolj pametna, je pokazal poznejši čas oziroma razmere, ki so hudo razredčile učiteljske vrste in odvrnile od šole tudi učitelje z daljšim stažem. Analize povedo, da se je to dogajalo tudi na Dolenjskem, kjer si je prenekateri pedagoški delavec, ki nenadoma ni imel več ustreznih izobrazbe, poiskal delo tam, kjer niso tako gledali na papirje, pa še zaslužki

so bili boljši. Nedvomno je tudi res, da so taki in drugi ukrepi, predvsem pa ne dovolj jasen koncept nadaljnjega vzgojnega in izobraževalnega dela pedagoške delavce precej zbegali, hkrati pa so odvrnili od tega poklica marsikoga, ki se je zanj že odločil. Vrzal, ki je nastala z izgubo učiteljišč, naj bi odpravili med izvajanjem preobrazbe vzgojno-izobraževalne dejavnosti oziroma postopoma z uvajanjem usmerjenega izobraževanja. V tem smislu se v Sloveniji že razvijajo take oblike izobraževanja za učiteljski naraščaj, ki bodo izobraževanje na ravni sedanje srednje šole (v pedagoških gimnazijah) povezale z izobraževanjem učiteljev na ravni višje šole (v pedagoških akademijah) v vsebinsko celovit izobraževalni program. To je precej podobno obdobjem, ko je izobraževanje na nekdanjih učiteljiščih trajalo pet let. Po novem predlogu, ki dobiva vse več pristašev, naj bi pedagoški kader za osnovne šole, vrtnice in domove, vzgojili v takih imenovanih novih učiteljiščih,

na katerih bi šolanje trajalo neprekinjeno šest let, od tega dve leti na ravni višje šole. Vsekakor pa je treba poudariti, da pri tem ne gre za oživljanje starega in preživelega, marveč za organizacijo in vsebinsko nov model z bolj življenjskimi smotri in zahtevami, ki ustrezajo potrebam na sedanji stopnji splošnega družbenoekonomskega razvoja.

Svojega mnenja o tej zamisli oziroma načrtu, ki naj bi ga začeli uresničevati celovito že kmalu, še niso povedali za to pristojni pedagoški delavci in drugi poklicani, ki se posebej ukvarjajo s teoretičnim reševanjem vprašanj šolske preobrazbe in usmerjenega izobraževanja. Čeprav je rečeno, naj bi konkretne rešitve iskali v okviru izobraževalnih centrov, pa si mnogi še ne vedo razložiti, kako bo to videti v praksi. Ni pa še povsem določeno, kako bo potekalo izobraževanje za srednješolske učitelje, kjer bo trajal študij več kot šest let.

I. Z.

Manj razstav

Bo ribniški ukrep privabil v Petkovo galerijo več obiskovalcev? – Vseeno pestro

Obisk razstav v Petkovi galeriji v ribniškem gradu je manjši, kot so pričakovali. Zato se je vodstvo galerije odločilo, da bo letos organiziralo manj razstav, oziroma da bodo razstave le ob pomembnejših praznikih in jubilejih.

Letos sta bili že dve razstavi: od 8. do 16. februarja so v stari Petkovi galeriji razstavljali ribniški likovniki Cebin, Matoh, Čirovič, Vantar in Zbačnik, od 8. do 14. februarja pa so v novih prostorih Petkove galerije razstavljali še izdelke učencev centra poklicnih šol Kočevje, v katerega je vključen tudi izobraževalni center Riko iz Ribnice.

Od 24. do 31. marca bo v počastitev občinskega praznika razstava del učencev osnovne šole Ribnica. Od 26. aprila do 9. maja bo v počastitev dneva OF in praznika dela razstava del likovnikov iz združenega podjetja Iskra. V počastitev dneva mladosti bodo kar v obeh razstavnih prostorih prikazali svoja dela likovniki železničarskega društva iz Celja.

Od 3. do 20. junija bo razstava „Kulture neuvrčenih držav“; 11. septembra bo drugi ribniški sejem (turistični); od 23. septembra do 2. oktobra bo razstavljala svoja dela Jože Marinč iz Kočevja; zadnji pa se bo predstavil ribniški publiki od 11. do 23. oktobra ljubljanski akademski slikar Samo Kovač.

M. GLAVONJIC

V GOSTE PRIDEJO KARLOVČANI

7. marca bosta v Novem mestu gostovali Slovensko kulturno društvo Triglav s harmonikarskim orkestrom in folklorna skupina Kulturnega društva Matija Gubec iz Karlovca. Karlovski skupini je v goste povabila Zveza kulturnih organizacij iz Novega mesta.



IZDELKI UČENCEV – Na nedavni razstavi v Ribnici so učenci Centra poklicnih šol pokazali, kaj se uče v šolah. Že prvi dan si je ogledalo razstavo nad 1.000 občanov. (Foto: M. Glavonjič)

Vedute in obrazi

V Črnomlju bosta od jutri razstavljala svoja dela slikar Rado Meglič in kipar Matija Glad, ustvarjalca iz Kočevja

Jutri, 23. februarja, bodo odprti v črnomaljskem kulturnem domu razstavo del kočevskih likovnih ustvarjalcev – slikarja Rada Megliča in kiparja Matije Glada. Razstava, ki ji je pokroviteljica črnomaljska kulturna skupnost, bo odprta do 5. marca.

Slikar Rado Meglič bo razstavljal gvaše – vedute Črnomlja, Kočevja in Ribnice z okolice, ustvarjene v zadnjih treh letih. Podobno kot Boris Kobe je tudi on napravil malo odisej do s čopičem in paletu po Dolenjski in Beli krajini in zdaj ponudil svoje slikarske plodove črnomaljskim obiskovalcem.

Kipar Matija Glad bo razstavljal kipe iz lesa, v katerih je upodobljeno življenje in delo kmetov iz doline Kolpe in med katerimi ne manjka posebnosti. Razstava bo prav gotovo lepo kulturno dopolnilo črnomaljskih snovanj, še posebej zato, ker je Črnomelj eno redkih kul-

turnih središč v naši republici, kjer likovno življenje ni razvito.

Mali kulturni barometer

DRUŠTVO SE PREDSTAVI – Ena od spreminjanih prireditev sobotne konference Zveze kulturnih organizacij v Novem mestu bo razstava, s katero se bo v Dolenjski galeriji predstavilo Kulturno društvo iz Žužemberka. Prikazani bodo ekspoziti iz dela društvenih sekcij ter iz življenja in dela pisatelja Ivana Cankarja, čigar 100-letnico rojstva smo slavili lani. Razstava bo odprta več dni, da si jo bodo lahko ogledali tudi obiskovalci, ki niso delegati sobotne konference.

OBISKAN FILMSKI TEDEN – Prireditelji pravkar končanega tedna slovenskega filma v Novem mestu so zadovoljni z obiski na posameznih predstavah, še posebno na mladinskih. Proti pričakovanju slab obisk so zabeležili le na predstavi obmibus „Tri zgodbe“, čeprav slovi ta film kot svojevrsten dosežek slovenske filmske proizvodnje. Pričakovati je, da bo ugodna tudi končna ocena o tem tednu.

kultura in izobraževanje

„Zbačnik“ za vse

Mladinske kulturne skupine v Dolenji vasi poslej pri KUD Franc Zbačnik

„Zdaj šteje naša folklorna skupina 8 parov, odslej jih bo 12, sprejemamo pa kljub temu še nove člane,“ pravi predsednik mladinske folklorne skupine iz Dolenje vasi pri Ribnici Anton Henigman. „Prizadevali si bomo, da bi čimprej dobili narodne noše, saj ljudski plesi brez narodnih noš niso tako privlačni. Noše so drage. Računamo, da bomo denar zbrali z nastopi, veselico ter prispevkom krajevne skupnosti in našega KUD. Zdaj delamo v okviru mladinske organizacije, kjer imamo mladi tudi dramsko sekcijo. V decembru smo naštudirali „Kramarico Mirandolino“ in z njo nastopili v Kočevju, Fari, Loškem potoku, Sodražici in doma. Verjetno bomo še kje.“



ANTON HENIGMAN: „Zdaj delata folklorna in dramska sekcija v okviru mladinske organizacije, kaže pa, da bomo imeli poslej mladinske sekcije pri KUD.“ (Foto: Primc)

V okviru krajevne skupnosti Dolenja vas poteka akcija, da bi vse kulturne skupine, tudi mladinske, združili v okviru KUD „Franc Zbačnik“. Kaže, da bo do združitve tudi prišlo. Mladinci bi le radi obdržali svoje „finance“. Mladi imajo zdaj težave s prostori za vaje. Tudi za mladinski klub ni nihče plačal najemnine. Računamo, da se bo potem, ko bomo v okviru KUD, spet našel za nas prostor v DC-16.“

Mladinci imajo letos med drugim v načrtu še pohod v Jelenov žleb za občinski praznik 26. marec, maja izlet, s krajevnolo skupnostjo pa bodo sodelovali na proslavah. J. PRIMC

NAGRAJENI UČENCI

Med okrog stotimi likovnimi deli učencev osnovnih šol celjske regije in Posavja na razstavi Življenje v poklicu v Galeriji na sevniskem gradu so bila najboljša dela tudi nagrajena. Pri izboru del za to razstavo so sodelovali: akademska slikarja Avgust Lavrenčič in Peter Krivec ter upravnica celjskega Likovnega salona Marlena Premšak. Prvo nagrado je dobil Branko Požun iz 8.c z osnovne šole Sevnica, 2. Štefica Majcen, učenka 8. razreda osnovne šole Tržišče in 3. Damjan Habine, učenec prvega razreda osnovne šole Boštanj. Razstava bo odprta še do nedelje.

Novomeščanke nastopile v finalu republiškega turnirja za pokal RZS, a so osvojile drugo mesto

Konec minulega tedna je bilo v Ljubljani republiško rokometno prvenstvo medobčinskih selekcij za mladinke. Tudi na tem turnirju so bile favorit igralke z Dolenjskega, vendar so morale ob koncu priznati premoč Gorenjk.

Rezultati predtekmovalj - skupina A: 1. Novo mesto, 2. Celje, 3. Ljubljana, 4. Zasavje; skupina B: 1. Gorenjska, 2. Posavje, 3. Rbnička, 4. Sl. gorice; rezultati finalnih srečanj: za 7. mesto - Sl. gorice - Zasavje 12:7; za 5. mesto: Ljubljana - Rbnička 23:13; za 3. mesto: Posavje - Celje 14:13 in za 1. mesto Gorenjska - Dolenjska 11:7.

NOVI ZMAGI CRNOMLJA

Tekmovanje na tradicionalnem zimskem rokometnem tekmovališču

6. SLOVENSKI VELESALOM

Slovensko planinsko društvo Triglav v Švici bo tudi letos pripravilo pod pokroviteljstvom tovarne smučij Elan tradicionalni slovenski velesalom, in sicer sestri po vrsti. Tekmovanje bo 13. marca v Unterbergu, organizatorji pa pričakujejo precej večjo udeležbo kot na lanskem velesalomu, ko je nastopilo več kot 200 tekmovalcev - rojakov iz Švice, Nemčije, Avstrije, gostov iz domovine in prijateljskih švicarskih smučarskih klubov. Dolenjski list je v minulih letih podelil najboljšemu članu pokal, za to nagrado pa bo poskrbel tudi letos.

ODBOJKARSKO PRVENSTVO

Območna dolenjska odbojkarstva zveza bo pod pokroviteljstvom Dolenjskega lista priredila v nedeljo, 27. februarja, zimsko pokalno odbojkarstvo prvenstvo Dolenjske. Organizatorji pričakujejo, da se bo prvenstva udeležilo vseh šest dolenjskih odbojkarških klubov, nekateri med njimi tudi s po dvema moštvi. Tekmovanje se bo začelo ob 8. uri v športni dvorani v Novem mestu.

DOBRI NOVOMEŠKI KOLESARJI

Minulo nedeljo je bil v Kranju (Stražišče) tradicionalni ciklokros za vse kategorije, udeležili pa so se Novoga mesta. Pri mlajših mladincih je bil Vehar četrti, pri starejših mladincih sta odlično vozila Turk in Zimick, ki sta osvojila najboljši mesti, pri članih pa se je domačin Ropret oddolžil Novomeščanu Mišajlovič za poraz na Dolenjskem. Najboljše konkurenci je nastopal tudi Ših, ki je prišel na cilj dokaj zahtevne tekne četrti.

ZUZEMBERČANI REPUBLIKSI PRVAKI?

Odbojki za mladince se začne 26. februarja. Zuzemberčani - nastopajo v področni A ligi s Koprom, Jamo (Brezovica) in Karnikom - se bodo doma pomerili z Jamo. Po šestih kolenih tekmovalj vodi ekipa Zuzemberka, ki ima lepe možnosti, da v svoji skupini tudi zmaga in se tako udeležijo republiškega finala treh najboljših ekip. V skladu z novimi pravili velja starostna omejitev do dvajset let, že v jeseni pa bo preberka ekipa mlada, so možnosti za dobro uvrstitev še večje. Poudariti moramo, da sta kar dva igralca kandidata za mlado reprezentanco SRS.

Zakaj preziranje?

18. februarja bi moral imeti leskovaški Partizan redni občni zbor. Kljub številnim plakatom, vabilom v časopisih in osebnim vabilom so ob dogovorjeni uri prišli le Zdenka vec, šest članov izvršnega odbora (nihiče od nadzornega), 11 ostalih članov in tov. Fekonja. Edino AZS je poslala opravičilo, medtem ko so ostali člani Partizana, predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Krškega in Leskoveca, pa tudi predstavniki TKS in ZTKO Krško. Bržkone tako ne gre več naprej, normalno razvijal, ne vedo, kaj in kako naj delajo, ko ni odgovornih. Tako bodo člani izredni občni zbor pripravili čez dober mesec. Upajmo, da bo udeležba boljša, kot je bila zadnjič, in da bo leskovaški šport končno zaživel tako, kot bi moral.

L. S.

se približuje koncu. V nadaljevanju zanimivih srečanj so se minulo soboto in nedeljo pomerili moški v skupinah C in B ter mladinci. Pri slednjih so Ribničani odigrali dve tekmi in eno, potem, ko so po prvem polčasu zanesljivo vodili, izgubili.

Rezultati: Jelovica - Inles 16:14 (7:9), Inles - Olimpija 16:15 (8:6); skupina B: Jesenice - Crnomelj 16:17 (7:7), Zagorje - Dobropole 22:15 (10:6), Ponikve - Mokerc 9:10 (6:7), Ilirska Bistrica - Crnomelj 9:16 (4:5), Dobropole - Jesenice 0:10 b. b.

NOVO MESTO: ENOTNOST - 3:1

V prijateljski odbojkarški tekmi je v petek zvečer v Ljubljani Novo mesto premagalo ljubljansko študentovsko moštvo Enotnost, ki sicer uspešno nastopa v drugi vsežni odbojkarški ligi. Zmaga je vsaj zasilen obliž za nedavno klavirni nastop novomeške odbojke na zimskem odbojkaršem prvenstvu Slovenije.



PIONIRJEV ŠPORTNI DAN - 19. februarja so se na Kobli pri Bohinjski Bistrici pomerili med seboj smučarji in sankarji SGP Pionirja na športnem dnevu, ki ga je pripravilo sindikalno športno društvo. Na prireditvi se je zbralo 70 športnikov iz Novega mesta, Krškega in Ljubljane. Najuspešnejši so bili člani TOZD Projektivni biro iz Novega mesta. Na sliki: Tone Vesel, Novo mesto - drugi najboljši med posamezniki. (Foto: Marko Klinc)

Novo mesto in Beti

Zanimivi boji v dolenjski namiznoteniški ligi - Med osmimi ekipami igra tudi selekcija osnovnih šol

Minuli teden so namiznoteniške vrste, ki nastopajo v dolenjski ligi, odigrale prvo kolo drugega dela lige. Ovirati so zmagali, še naprej pa vodi prva ekipa Novega mesta, ki ima v ostalih moštvi vse boljše nasprotnike.

Nedvomno je najbolj prijetno presenečenje lige selekcija novomeških osnovnih šol. Gregor in Samo Gu-



PREPRICLJIVA ZMAGA - Košarkarska selekcija Dolenjske je v štirinajstem kolu slovenske lige imela v gosteh močno vrsto iz Trbovelj. Medtem ko je bilo srečanje v prvem polčasu nezanimivo, so domači v nadaljevanju zaigrali povsem drugače, poskrbeli za lepo košarkarsko prireditvev in dosegli novo zmago, po kateri so s četrtega mesta prišli na drugo. (Foto: Janez Pezelj)

Dolenjci ponovno pod vrhom

Košarkarska selekcija Dolenjske v 14. kolu v derbiju lige brez težav premagala Rudarja in je s četrtega mesta prišla na drugo

Tekma 14. kola slovenske košarkarske lige med Dolenjsko in Rudarjem je prinesla novo zmago domači selekciji. Ker je vrsta Trnovega ponovno izgubila in ker so v štirinajstem kolu ostali praznih rok tudi košarkarji Branika, je vrsta MKZ Dolenjske ponovno pod vrhom in ima tudi največ možnosti, da ostane na drugem mestu do konca prvenstva.

DOLENJSKA - RUDAR 84:64 (32:36)

Prvenstvena tekma 14. kola je v športno dvorano privabila okoli 250 gledalcev. Medtem ko je bil prvi polčas nezanimiv, brez pravih akcij in ko sta s slabo igro razočarali obe vrsti, je pogovor med odmorom precej bolj koristil domačinom. Gostje, ki so edini v letošnjem prvenstvu premagali Domžale, so tudi v nadaljevanju igrali počasi, reprezentantje Dolenjske pa so s hitro igro, uporabnimi podajami na centre in uspešnimi prodori popolnoma razbili obrambo gostov. Dosegli so kar 22 zadetkov več kot v prvem polčasu in zasluženo premagali sicer nevarne goste. Škoda, ker trenerja v minulem srečanju nista dala priložnosti tudi ostalim igralcem, zlasti Munihu, ki je v zadnjih minutah

prvega polčasa zelo dobro zaigral v obrambi, pa tudi v napadu. V srečanju z Rudarjem sta se izkazala Plantan in Peter Seničar.

Dolenjska: Plantan 18, P. Seničar 22, Švinger 8, Ivančič 10, S. Seničar 2, Bajt 20 in Munih 4.

Ostali rezultati: Kras - Trnovo 94:92 (50:54), Vrhniko - Elektra 95:94 (46:43), Ježica - Branik 92:85 (38:39), Domžale - Radenska-Pomurje 86:64 (31:33) in Jesenice - Fructal 63:80 (32:42).

Trenutni vrstni red: 1. Domžale 26 točk, 2. Dolenjska 18, 3. Branik 18, 4. Rudar 16, 5. Elektra 16, 6. Fructal 14, 7. Trnovo 14, 8. Ježica 12, 9. Kras 12, 10. Vrhniko 10, 11. Jesenice 8, 12. Radenska-Pomurje 4.

PO NOVE TOČKE

V petnajstem kolu slovenskega košarkarskega prvenstva vrsta MKZ Dolenjske gostuje, in sicer v Murški Soboti. Prekmurci so v letošnjem prvenstvu povsem odpovedali, zlasti zato, ker igrajo z mlajšimi močmi. V prvem delu pa so dokazali, da so lahko ekipi, ki jih podcenjuje, zelo nevarni. Dolenjci so jih le stežka

DVE NIČLI PREVEC

V predzadnji številki Dolenjskega lista je na športni strani tiskarski škrtar članku „Mirna: skrb za množičnost“, prikazal zavoljo dveh ničel prizadevne člane v preveč „lepi“ luči. V tretjem odstavku je v četrti vrsti „pripisal“ dve ničli, pravilna številka pa je 700.000 din.

KOČEVJE: SKRB ZA MNOŽIČNOST

V minulem letu je kočevski sindikalni svet v sodelovanju z vodstvi sindikalnih podružnic in športnih organizacij pripravil množične športne igre, na katerih je sodelovalo 900 delavcev. Ne glede na uspehe bi morali v letošnjem letu poskrbeti, da bi bila množičnost na delavskih športnih igrah še večja. Zlasti bo potrebno v tekmovalce na delavskih igrah vključiti več žensk. Na podlagi te ugotovitve so delegati zadnje letne skupščine občinskega sindikalnega sveta sprejeli sklep, da so vodstva sindikalnih podružnic dolžna poskrbeti za množičnost v delavskih športnih igrah.

V. DRAGOŠ

KRKA POVEČALA PREDNOST

Tretje kolo zimske dolenjske kegljaške lige v disciplini 6 x 200 za člane in 6 x 100 lučajev za članice so odigrali na Catežu. Pri članih je prepričljivo zmagala Krka, druga so bila Zdravila, tretji Celulozar. Do konca prvenstva sta še dve koli, vendar ima ekipa Krke tolikšno prednost, da bo skoraj zanesljivo osvojila prvo mesto. Razočarala je ženska vrsta Krke, ki jo je premagala vrsta iz Krškega.

Levstvi po treh kolih - moški: Krka 42 točk, Celulozar 37, Zdravila 36, Novoteks 29 itd; članice: Krka 11, Krško 6, Mercator 6 in Brežice 5 točk.

D. BRATOŽ

ŠPORTNI KOMENTAR

Tretja prioriteta

Najpomembnejša je - množičnost, so zapisali v portoroških sklepih skupščine telesnokulturne skupnosti Slovenije, poleg nje pa prva in druga stopnja prioritete. Razen tega so na papir izlili tudi mnenje večine udeležencev, da vsem drugim panogam ni potrebna takšna pozornost. To pa še zdaleč ne pomeni, da morajo drugi športi zamreti ali kaj podobnega, zakaj zainteresirani lahko dobijo tudi tretjo stopnjo prioritete. Z njo pa seveda tudi vse možnosti za vrhunsko delovanje.

Nekatere, ki bi si radi pomagali s tretjo stopnjo prioritete, predvsem v občinskih merilih, moti naslednje: ni namreč norm, kdaj je posamezen športnik ustrezno kvaliteten in kdaj neka panoga izpolni pogoje, da se lahko uvrsti „višje“. Ker je steklo o množičnosti in obeh stopnjah prioritete že dovolj besed, so pojmi po vseh občinah še lep čas razčisti, bi morali poskrbeti za red tudi okoli tretje stopnje prioritete in opredeliti.

J. PEZELJ



GRADIS NAJBOLJŠI - V soboto in nedeljo so na kegljiščih doma JLA in na Loki nadaljevali drugo kolo republiške lige. Nastopilo je osem najboljših ekip, ki so se potegovale za prva štiri mesta in s tem za uvrstitev v finale. Največ je pokazala izredno izenačena Gradisova ekipa, ki je zmagala v obeh dneh. (D. Bratož)

OB TENIŠKEM VOZLU

Bodo loparji zapeli letos?

Še preden so se buldozerji lotili novomeških teniških igrišč, so predstavniki občine, tudi na seji občinske skupščine, zadržano obljubili, da bodo igralci dobili nova in celo boljša polja. Nov dom JLA je zgrajen, slavnostna otvoritev je že za nami, člani teniškega kluba pa so še vedno brez igrišč. Zakaj? Nekaj mnenj:

Boris Hribernik, absolvent VEKS: „Tenis je pri nas vse bolj priljubljen in bojim se, da bo neprostoVOLjni odmor našemu klubu močno škodil. Zadnje čase slišim, da imamo na voljo več lokacij. Sem proti ‚Kremenčevi‘, vseč pa mi je zamisel, da bi postavili igrišče v Portovaldu ali na Loki.“

Karlo Jurič, delavec: „Menim, da mora imeti mesto, v katerem dela več kot 20.000 delavcev, vsaj dve teniški igrišči.“

Janez Jenič, absolvent VEKS: „Resnici navkljub in morebitni zameri pri tovarniših moram povedati, da smo igralci premalo naredili, da bi prišli do novih igrišč. Dolgo časa se je zdelo, da smo z vsem popolnoma zadovoljni. Kot kaže, bomo igrišča dobili še letos. Upam, da ne začasnih, zakaj bojim se, da bi pri ‚časasnih‘ nato ostali še deset let. Če stara igrišča so bila slaba: brez pravih garderob, sanitarij ipd. Sedaj ima klub lepo priložnost, in če je ne bo izkoristil, ni vredno, da deluje.“

Zeljko Gerbec, uslužbenec: „Mnogi naši člani ne vedo, da bomo nova igrišča dobili na Loki v bližini stavbe TVD Partizan. Tudi ne bomo sestali s predstavniki TKS in tokrat bomo zavezno uredili. Na Loki bomo dobili časovna igrišča, nato pa se bomo, ko bo seveda čas, preselili v Portovald. Se nekaj: z lokacijo, ki jo predlaga Dominvest, v Portovaldu, se ne strinjam. Vesel sem, ker se predsednik občinske skupščine Jakob Berič zavzema za našo težavo in kot kaže, bo ta kmalu zgodovina.“

Zvone Peterlin, komercialist: „Zavedam se, da je bil nov dom JLA nujno potreben, prav tako pa vem, da so bila teniška igrišča zgrajena s prostovoljnim delom, zato je zadnji čas, da jih ponovno dobimo.“

Projektantki Jelica Kupec in Martina Lipnik: „Veliko pikrih sva slišali na račun naše organizacije, zaradi tega morava reči, da moramo spoštovati urbanistični načrt. Tudi sami sva igrali in ni nama jasno, zakaj se klub ni odločil za eno od številnih variant. Nekaj časa se je zdelo, da bi vsak igralec rad ‚svojo‘ lokacijo. Še enkrat: nalogo sva vzeli resno in prepričani sva, da sva jo dobro opravili. Pri Dominvestu se ‚teniška‘ zadeva ni ustavila.“

Silvin Grein, predsednik kluba: „Okoli 80 članov, kolikor jih šteje klub, je že precej nestrpnih. Loko podpiram. Soigralci so me zadolžili in s skico novih igrišč sem dokazal, da je gradnja možna. Vse kaže, da ni ovir. Če si bomo zastavljeno breme porazdelili in ne prekladali s hrba na hrbet, bi za drugo mesto loparji lahko zapeli že letos.“

Jakob Berič, predsednik občinske skupščine Novo mesto: „Dasi se niso posebno trudili, da bi dobili, kar jim gre, razumem jezo športnikov. Naj se nikar ne bojijo za svoje pravice, zakaj za nova tri igrišča na Loki ni denarnih niti urbanističnih ovir. Potreben bo le enoten pristop, več volje in sodelovanja kot do sedaj, pri delu pa moramo sodelovati vsi: občina, klub in Partizan. Tenis bo bržkone kakovostno pridobil, če zaradi garderob, sanitarij, prostorov, morebiti tudi zaradi novega hotela, doma JLA, kegljišča, saj se odpira možnost za ‚komercialni‘ tenis. Poudarjam: važen je načrten in enoten pristop in Novo mesto lahko v kratkem dobi lep športni objekt.“

NOVOMEŠČANI BRANIJO NASLOV

V Domžalah bo 27. marca letošnje hitropotopno prvenstvo slovenskih mest in krajev. Novomeški šahisti branijo v članski konkurenci naslov prvaka, zato je izvršni odbor sklenil, da bodo vsak četrtek ob 18. uri v klubu trening turnirja. Da bi pripravile potekale v redu, vabi k treningom naslednje igralce: Penka, Škerlja, Sitarja, Polenka, Maternija, Isteniča, Poredoša, Puclja, Komelja, Šporarja, Peškoviča, Miliča, Stokanoviča, Picka, Ščapa, Avsca, Nado Peterle, Anico Istenič, Anico Praznik-Bucher, Ljubo Polenek, Heleno Golobič, M. Golobiča, Škerlja in Čaniča.



tisti hip



ČUDEŽNI OTROK – Od nekdanj si ljudje žele leteti svobodno kot ptice in od nekdanj že so to samo neuresničljive želje. Da je kaj drugače, nas ne bo prepričala tudi ta fotografija, ki jo je poslal Miha Zmavc iz Brestanice, čeprav je videti, kot da je imel Miha neverjetno srečo in je fotografiral čudežnega letečega otroka. Miha je le znal prav obrniti objektiv, da je dobil to zanimivo fotografijo. Čeprav nam skrivnosti posnetka v spremnem pismu ni izdal, se najbrž ne bomo dosti zmotili, če zapišemo, da je fotografiral malega Lukca, ko ga je nekdo na terasi sebi v veselje in otroku v zabavo metal v zrak. Na fotografiji je samo dimnik in del streh, to pa gledalcu nehotje vzbuja občutek, da otrok leti zelo visoko. Podobno fotografijo je mogoče narediti tudi s fotomontažo, vendar bi bila manj prepričljiva, kakor je ta.

Dolenjski list pred 20 leti

Začela se je bitka

PRIMERNE ZALOGE, nepretрган proces proizvodnje (na razpolago je bilo dovolj električne energije!) in dobro sestavljeni proizvodni načrti so omogočili podjetjem, da so začela leto 1957 z neprimerno boljšim uresničevanjem svojih nalog kot lani, ko so nam znane ovire glede pogonske energije naredile precejšnje težave. V občini, v okraju, v našem najmanjšem podjetju se začena bitka za uresničitev številnih nalog, ki jih moramo doseči, če hočemo nadalje utrjevati in krepiti gospodarstvo naše države, razvijati in poglobljati delavsko in družbeno samoupravljanje ter komunalno ureditev in povečati hitrejša naraščanje proizvodnosti dela.

NI MALO primerov, ko se naši ljudje v različnih zadevah obračajo neposredno na Kabinet maršala Tita. V vsakem takem primeru dobijo pristojni organi nalog, da zadevo preiščejo in popravijo krivico, če se ta v resnici dogaja, in obvezno poročajo, kako je bila zadeva rešena. S hinavščino in lažmi se ne pride daleč, najslabše je pa, če skuša nekdo s tema dvema argumentoma mimo vseh oblastnih organov doseči korist na najvišjem mestu, to je pri predsedniku republike.

KOT VSE KAŽE se bodo letos metliški gadje in belouške potegnili v svoje luknje in stari tradiciji znova pokazali fige. Čeprav se je govorilo, da bo na letošnji pustni torek glavna gadja zalega organizirala močnega sprehod svojih pristašev po Metliki, so zadnji teden te govorice čisto potihnille.

ZVEDELI SMO, da so uspehi domače televizije večji, kot smo nemara mislili, in da ne bo dolgo, ko bo tudi nam televizija postala tako vsakdanja, kot je sedaj radio.

NA PREDLOG taborniške organizacije je kino uprava v Dol. Toplicah nabavila serijo mladinskih filmov, ki bodo na sporedu vsako drugo soboto.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 7. marca 1957)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Cesta glede na stroške odveč

(Nekaj časa) sem potegujejo se namreč nekatera vasi Raške občine za novo cesto, katera naj bi šla tam nekje od Smednika k Rimšu in katera bi stala – po malem vzeto – okroglih 30.000 goldinarjev. Menda se ne motimo, če pravimo, dežela ne bo dala za to cesto nič, še manj pa država, ostane torej samo še naš krški okrajni zastop, ki se pa ne bo dal strahovati od enega majhnega dela Raška občine, saj so vendar v njem zastopane še tri druge občine, katere nočejo nič vedeti o tej cesti. Nova cesta bi bila v resnici nepotrebna in popolnoma odveč z ozirom na velikanske stroške, katere bi moral pokriti cestni zastop – seveda s povišanjem doklade, ki so pa že zdaj dosti visoke.

(Čudni dogodek. V deželni vinogradu v Trški gori lotili so se letos rigolati (prekopavati) kaj skalovit svet. Preglavico, kaj veliko preglavico je delalo vprašanje: kam s toliko, večinoma nič vrednim kamenjem? Pa

glej čudo. Med delom udere se svet delalcem pod nogami. Nastala luknja bila je na površju tako široka, kakor velik oprtni koš. Koj pod površjem bila je pa veliko širja in 35 metrov globoka. V to jamo nosili so kamenje in dva cela dneva je imelo opraviti osem delavcev, da so jo napolnili; pa bi bila še enkrat večja komaj zadostovala. Dobro, da se ni pri tem nikaka nesreča pripetila.

(Topla zahvala) slavnemu občinstvu, ki se je tako poztvovalno obneslo ob priliki društvenega venčka glede dobitkov, kakor tudi, da je društvo tako sijajno počastilo s svojo navzočnostjo. Ista bodi izrečena tudi slavni čitalnici, da je prepustila društvene prostore. Vspah je bil dovoljen, in dohodek obrne se za fond za zidanje prepotrebne gasilne doma.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. februarja 1897)



PO SVETU OKOLI

TOKRAT DRUGAČE – Vse do nedavnega je veljalo, da mačke preganjajo miši ter da slednjim slabo kaže, če pride do neposrednega boja. Zgodovino spreminja primer neke mačke iz vasi Sheldon v Veliki Britaniji. Lastnica mačke je opazila, da pije mleko, pripravljeno za muco, manjša miš. Poklicala je mačko, ta pa hlabro v napad. Toda miš se ni dala: tako močno je ugriznila mačko v smrček, da jo je morala gospodinja odnesti k živinozdravniku.

BOLEZEN, DA JE KAJ! Skupina ameriških psihiatrov je ugotovila, da delovna marljivost ni nikakršna vrlina, ampak nevarna bolezen. Po njihovem mnenju je vsak, kdor dela čezmerno, bolan in z delom rešuje hude duševne depresije. Nikakor ne velja, da bi ljudje preveč delali zaradi častihlepa ali želje po denarju. Če imajo ameriški psihiatri prav, potem smo Jugoslovani v povprečju zelo zdravi!

ZIVI MRLIČ – Roki pravice se je spretno izognil italijanski advokat, ki bi moral več let predsedati v zaporu zaradi prekrškov in goljufij. Od ptičja svoje sorte je kupil mrlič list ter ga poslal v ustrezne urade. Potem je kot mrlič lepo živel, dokler ni smrad te nove goljufije prebudil dovolj bistre glave. In advokat je oživel.

POZNAVALEC – V času stavke mestnih čistilcev v mestu Berwyn je bilo veliko težav s smetmi. Na izviren način se je neženelih odpadkov znebil Arnold Miller: zvil jih je v lep papir in napravil večje ter manjše pakete. Te je naložil na zadnji sedež v avtomobilu, katerega je preko noči „pozabil“ zakleniti. Zjutraj ni bilo v avtomobilu niti enega paketa več: tatiči so opravili koristen posel...

STE GA KAJ VIDELI? – Nogometno tekmo v Reggio Calabrii so prekinili, da so igralci lahko poiskali polovico uhlija svojega žogobrenega tovariša. V gneči pred golom je namreč vratar strastno stisnil zobe, kar bi seveda ne bilo nič narobe, ko bi se med zobmi ne nahajalo tudi uho enega od tekmovalcev. Odgriznjeni del uhlija je vratar izpljunil, potem pa so ga morali vsi iskati, da so v bolnišnici lahko nesrečnemu igralcu uho prišli nazaj.

Rešitelj iz rdečih alg

Medicinska znanost je bila vsem uspehom navkljub dokaj nemočna, kadar je šlo za bolezn, ki jih povzročajo posebna skupina virusov. Praktičnega napredka v boju proti tem virusom, krivcem za mehurčaste izpuščaje, čire in vnetje oči, ni bilo, čeprav napadajo virusi kar 80 odstotkov odraslega prebivalstva v svetu.

Na kalifornijski univerzi so strokovnjaki odkrili, kakor je mogoče sklepati po opravljenih poskusih, orožje, ki bo zaustavilo neoviran pohod te skupine virusov. Izvleček iz rdečih alg se je izkazal za prav koristno orožje.

Virolog Frank Deig je s sodelavci od leta 1974 proučeval preko 20 vrst rdečih alg ter učinke ekstrakta iz njih. Pri poskusih je ugotovil, da enoodstotna raztopina izvlečka preprečuje v zdravih celicah razvoj herpesne skupine virusov. V že okuženih celicah je bil učinek 50-odstoten. Poskusi so bili izvedeni tudi na živih živalih in so se delno dobro obnesli. Strokovnjaki menijo, da bodo morali opraviti še veliko laboratorijskega dela, preden bodo začeli preverjati učinke izvlečka iz rdečih alg tudi pri ljudeh, čeprav je potreba po dobrem zdravilu zoper razne oblike bolezni, ki jih povzročajo virusi herpesa, zelo velika.

Na svetu trpi zaradi herpesa na milijone ljudi in ti željno čakajo na zdravilo. Žal jim ga strokovnjaki še ne morejo dati, vendar dajejo poskusi, opravljeni na kalifornijski univerzi, veliko upanja, da bo imelo človeštvo v nekaj letih v rokah novo orožje, s katerim bo močno popravilo zdravstveno stanje vsega človeštva.



Bogastva naravnih plodov ne zmorejo shraniti: nanj prezijo gniloba, mrčes in vročina.

Boj za odžrti košček kruha

Po približnih ocenah v deželah tropskega pasu ljudje odvržejo od 60 do 70 odstotkov posameznih vrst hrane zaradi vročine, gnilobe in insektov. Izguba pokvarjene hrane je pri žitaricah manjša, vendar je tudi 10 do 30 odstotkov te hrane za tropske dežele, za katere velja pridevek „lačne“, velik. Žitaric zgnije ali se kako drugače pokvari milijardo in 200 milijonov ton, kar bi zadostovalo za hrano 500 milijonom ljudi na leto.

V razvitem svetu je čuvanje hrane dovolj izpopolnjeno, vendar je to razvito tehnologijo težko prenesti v nerazvite dežele, ker je za delovanje zamrzovalnih in drugih sistemov potrebna velika količina energije. V Združenih državah potrošijo trikrat več energije za shranjevanje pridelkov, kot je porabljeno pri gojitvi na farmah. Nerazvite dežele ne zmorejo proizvesti toliko energije.

V zadnjem času prihaja na pomoč deželam v razvoju in nerazvitem nov način skladiščenja in shranjevanja živil: ožarčenje hrane z gama žarki kobaleta 60. Ožarčenje ne povzroča škodljivih posledic na živilih, pač pa zaustavlja gnilobo, plesnivost ter uničuje insekte. Gledano z ekonomskega stališča, je novi način shranjevanja živil za revnejše dežele sprejemljiv, saj je cenejši od vseh poznanih sistemov zamrzovanja ali drugih načinov shranjevanja živil.

Snežni grand pri

S 130 kilometri na uru ledu in snegu do cilja

Sloviti rally Monte Carlo svojega zimskega, sicer manj znanega, vendar prav tako burljivega brata v mednarodnih zimskih dirkah z motornimi sanmi, ki jih že vrsto let proučijo v Kanadi. Dirka traja šest dni na progi, dolgi 927 kilometrov, ki poteka od St. Paula v Winnipegu. Odprta je za vsakogar, ki se čuti sposobnega, in ti ta dirkaški maraton, ki seveda prepotrebni avtomobil. Poklicni dirkači se seboj tudi obsežno sprejemajo mehanike in svetovalce, tem ko se morajo amaterji dovoljiti s kakšnim prijateljem.



Dirkanje na motornih sanjah hud sport, pri katerem lahko dobiš hude ozeblin. Na start letošnje maratonske dirke...

ki je mehanik, ter se zaustavi solidnost svojih motorov. Štiridnevna dirka preko snežene Manitobe, občinstva nadske pokrajine, je namreč lo naporna in nevarna. Voznja na odprtih motorih neha še povečuje hudi mraz, to dirkači oblačijo vse telo in nemogoče; topla oblečena dopolnjujejo še ne maske za obraz, ki jih sprejda vozečih motornih kot pred bolj zahrbtnim sovnikom – mrazom.

Letošnjih dirk se je udeležilo 335 tekmovalcev. Po dnevno je tekmovalcev bilo samo še 172 dirkačev, to število se je ob koncu dirke dne močno skrčilo. Na etape zaradi prehudega mraza niso vozili. Prvo nagrado je jel 19-letni Archie Simpson. Nagrado – v dinarje preračunljiva znaša okrog 20 milijonov dinarjev – bo zmagovalcu pristojno porabil: plačati bo stroške za zdravljenje zranjenih lic in kolen.

Miki Muster Janez Trnovc



Bojan in Zoran z debela proti čudni... s svojimi drobnimi... vila na noge in bila... Bojan pravočasno... naravnost v glavo... je le še nekajkrat... ob Kuniju, ki je z...



Vas ali mesto?

Nekdanj so se vsi ljudje, ki so nekaj dali nase, trudili, da bi njihov kraj dobil večjo veljavo. Tako so nekateri zaslужili mestne pravice za služuge v obrambi pred krvoločnimi Turki, a drugi za pomoč in zvestobo cesarju.

Manj pomembni kraji, ki so se postavljali zgolj s sodnijo, šolo in nekaj rokodelci, so postali trgi. Vsako leto so imeli nekaj semnjev in prebivalci trga so se visoko nosili pred kmeti, ki so živeli v okoliških vaseh.

Kako se svet menja! Višnja gora je nekdanj ponesla slavo svojemu polžu z mestnimi pravicami v svet. Danes pa nekaj starih hiš kot prgišče zapuščenih polževih lupin beži nad okolico.

Popolnoma drugačen svet se odpre pred Grosupljem. Vseno okoli so same nove hiše. Le koliko jih je! Še pred petnajstimi leti sem se na Koščakovem hribu mirno vlegel v senco in gledal v dolino, koblico pa privezal za bližnjo vejo. Danes je tu hiša do hiše od nove ceste, ki vodi v Zagreb, pa do Stare

pošte, kjer so nekdanj menjavali upehane konje za spočite, da so poštni kočije hitreje držale po cesti.

Ko sem se oni dan oziral naokoli, me je zdramil glas moža, ki je prihajal iz krčme: „Kaj pa zijaš kot tele v nova vrata?“

„Zate nisem tele, reva pošvedrana,“ sem zabrusil in ga vprašal: „Ali je zdaj Grosuplje mesto ali vas?“

„Ho, ho, ho,“ se je zarežal, „saj nas je za tri Ribnice skupaj. Imamo tovarn, delavnice in trgovino, da jih ne prešteješ na prste, pa še sodišče, banko, apoteko in še kaj.“

„Kakšne so pa vaše mestne pravice, ka-li?“ sem ga podražil.

„Lej, lej, mi smo širili mesto kot Ribničani cerkev. Oni so ostali brez sukničev, mi smo pa na mestne pravice pozabili.“

Ta kraj je kot mladenci: poln moči in zdravja, le veljave še nima, saj ga kaj malo omenjajo v časopisih in zgodovinskih bukvah.

MARTIN KRAPAN

Rešitev prejšnje križanke

K	R	K	O	N	S	K	I
A	T	A	K	A	O	R	K
Z	I	D	P	A	L	M	A
A	N	A	T	O	M	A	R
S	L	A	V	O	L	O	K
L	O	G	R	I	N	I	J
K	O	M	A	K	R	T	I
R	E	P	A	K	T	A	B
P	A	G	V	R	T	E	K
R	E	M	I	T	A	Z	A
R	T	A	D	A	M	I	T
						S	A

priglasite misli

- Slava je strup, katerega je dobro jemati v majhnih obrokih. H. BALZAC
- Cloveka dela velikega in majhnega njegova volja. F. SCHILLER
- Humor je rešilni pas v reki življenja. W. RAABE

D L	PRIPRAVA STROJ	OKRUTNEZ	ZAVETNI-STVO	IVAN PAVLOV	OS ZAIMEK	MESTO PRI ZADRU	KOOR SE UKVARJA Z IZUMI	UJNA	DL
									EL. MERA
	POBELITEV Z APNOM								
	Z. GLAS			NERA					
				KAMNINA NA AVALI					
				S SPAJANJEM NA STALA SNOV	KONEC SAHIGRE				
					KARLOVAC				
								SEKREJAR	D L
D L	MRHO VINAR	HICERIN MOJ SLAVNI KENSKI TEKAC	NEPRIJETNOST						PROGA
				PRISTAS KINIZMA					
POSODA			UNESEK			KRADLI-VEC			
			AZ DEZELA			ST. GR. PESNIK			
ZNANA NEM. IND. DRUŽBA		KRAJ V ZASAVJU						JUNIOR	
		MISTER						NADAV	
VRSTA PERZ PREPROGE									
					ALB. MESTO				
					DANEU IVO				
KOVINSKI TLAKO MER									VRSTA PROJEKCIJE
UDAREC PRI TENISU		NORD. SMUCI							NAPAD

iz monografije dvanajste brigade brigada brani belo krajino piše: lado ambrožič-novljan



Zato je na področje Birčne vasi odšel le 2. bataljon, ki pa se je postavil nekoliko bolj proti Birčni vasi. Še ena nevarnost je prežala tedaj na Hasslerja. To je bila Zidanska brigada, ki jo je štab korpusa poslal na prizorišče boja 14. novembra. V ukazu je bilo rečeno, da prodira močnejša sovražnikova kolona iz Novega mesta proti Beli krajini in da se 12. brigada že toleče z njo pri Uršnih selih. Brigada je bila obveščena tudi o pohodu kočevske skupine proti Črnomlju. Zidanska je odhitela na pomoč Dvanajsti še istega dne, tj. 14. novembra ob 6. uri s področja Ajdovca in je bila po hitrem pohodu ob 15. uri že v Verdunu. Ta kraj je le dober kilometer oddaljen od Uršnih sel, kjer pa tedaj ni bilo več boja, ker je bila sovražna skupina že na poti v Semic. Le pomanjkanje obvestil in ocene razmer je prenehalo, da se Zidanska brigada, ki sicer ni bila posebno številčna, ni naslednjega dne postavila na prvo mesto pri Uršnih selih, kar bi pomenilo popoln poraz za sovražnika. Brigada se je namreč 14. novembra ustavila pri Verdunu in vasi Hrib, tam prenočila in se nahranila. Ponoči je bila obveščena, da je sovražnik prodiral v Semic. Zjutraj 15. novembra se je dvignila in odpotovala proti Rožnemu dolu, od koder je slišala streljanje, kakor se ji je zdelo. Ta dan je imela 399 borcev v svojih vrstah. Povezava s štabom divizije ali z Dvanajsto in Gubčovo brigado ni imela, zato pa tudi ne prave orientacije. Potovala je dalje in je ob 13. uri prispela do vasi Hrib in Potoki, ki sta blizu Rožnega dola. Tako je prišla na položaje, kjer sovražnik ni bilo več in je zamudila veliko prilžnost, da bi skupaj z brigadami XV. divizije premagala Hasslerja. Dvanajsta brigada je bila obveščena o tem, da je v bližini Zidanska. Odposlala je patrolje, da bi jo našle. Na Riglju, kjer naj bi bila, je patrolje niso našle.

Za kamnom se je sprožil plaz

Na italijanski strani Jadranskega morja so se razmnožile alge, ki more ribe v obalnih vodah — Krivci ekoloških sprememb leže v notranjosti — Bo Jadran mrtva luža?

Znameniti ocenograf Jacques Cousteau, čigar mnenje med strokovnjaki nekaj velja, je septembra lani izjavil, da bo Jadransko morje v desetih letih izumrlo. Nekateri strokovnjaki mislijo že prej, če se bo seveda onesnaževanje nadaljevalo. Na jugoslovanskih obalah je vzemirljivih pojavov zastrupljenosti jadranskih voda manj, na italijanski strani pa se dogajajo čudne stvari: z dna se dvigajo poginule ribe, morská voda je enkrat zelena kot špináča, drugič skrivnostno rdeča, crknjene morske živali neznosno smrdé.

Ko so začeli lani plavati po gladini poginule ali umirajoče ribe, so prebivalci obmorskih krajev z veseljem pobirali naplavljene „plodove“, čeprav je sanitarna inspekcija prepovedala nabiranje rib. Prvega veselja pa je kmalu sledil strah. Morska voda je postala močno zelena. Ljudje so se pomnili leto poprej, ko je voda nenadno pordečela, zato so s prestrašenostjo sprejeli pojasnilo, da se je v vodi močno razmnožila posebna vrsta alg. Kaj več miru ni med ljudi prinesla niti teorija nekega znanstvenika o zdravilnem učinku take vode. Voda, v kateri krckajo ribe, pač ne more ravno blagodejno vplivati na zdravlje.

STRAH ZA MILIJARDE

Se večji strah je navdal vse tiste, ki žive od turizma. V poletni sezoni prinaša Italiji turizem 8900 milijard lir, od tega je lep del dohodka v bolj trdnih valutah, kot je italijanska lira. Skoraj polovica gostov je tujcev. Turizem živi neposredno 200 tisoč delavcev, ki delajo v 5000 hotelih in številnih drugih turističnih obratih. Ker je turizem tako bistven del italijan-

rajo, ne proizvajajo več kisika, ampak ga trošijo. V izredno občutljivem mehanizmu narave sta tvorba in uporaba kisika uravnana tako, da tega za življenje potrebnega plina ne primanjkuje. Ko so se v obalnih morskih vodah zaradi kanalizacijskih odpadkov namnožile alge za štirikrat več kakor prej, je odstotek kisika v vodi čez noč padel pod kritično mejo. Čez dan je v litru vode 5 do 7 miligramov kisika, ponoči ga hitro zmanjkuje in ob zori ga je samo še pol miligrama. To je odločno premalo za življenjske potrebe malih rib in mehkužcev.

Pomanjkanje kisika omamlja ribe in povzroča tudi občasne pogine celih ribjih jat. Morje naplavlja erkovino na obale, kjer se ribe razkrajajo. Smrad po gnolobi pa ni-

NERED V TOVARNI ŽIVLJENJA

V morskih vodah se je dogodil preobrat, katerega bi lahko pričakovali že prej, ko bi seveda v preteklih desetletjih misel na čisto okolje sploh kaj veljala. Ko so italijanska mesta rasta in so v novih naseljih urejali moderno kanalizacijo, je po velikih rekah pritekalo v Jadransko morje vse več odpadkov. V tako „obogateni“ vodi so se pričele čez mero razvijati mikroskopske alge, sestavni del fitoplanktona. Te alge so izredno pomemben člen v verigi življenja v morju. Kot hrana mehkužcem in malim ribam so pogoj za obstoj drugih oblik življenja. Vloga alg pa je še ena: bogatijo vodo s kisikom. Podnevi alge s pomočjo svetlobe kot vira energije pretvarjajo anorganske snovi v organske. Pri tem življenjskem procesu se sprošča kisik, pogoj za življenje. Z mirkom se proces v mikroskopskih rastlinah prekine; ko alge odmi-

kakor ne vabi turista na plažo, ne tujega ne domačega...

PLAČILO

Kadar se govori o onesnaževanju okolja, najprej s prstom pokazemo industrijo in industrijske odpake. Italijanski primer pa zgovorno pričča, da krivec ni samo v tovarnah, ampak smo krivci kar vsi. Večja potrošnja, večje število prebivalcev v mestih, manj koristne uporabe odpadnih snovi, vse to je povezano z navadnim zemljanom in ne s tehnologijami in proizvodnimi procesi. Res, da je onesnaževanje s strupenimi industrijskimi odpadki lahko izredno hudo in uničujoče, a da se ga zaustavi. Veliko težje pa je zaustaviti procese v družbi, preseljevanje v mesta, težnje po laгодnejšem življenju.

Prof. Bisbini je jedrnatno označil italijansko „morsko afero“, ko je dejal: „Narava je predložila račun, ki ga mora nekdo plačati. Zaenkrat so to ribe.“

Tu je žarišče — v vele mestih!



VAŠA ZGODBA SRŠENI SO ME

Bilo je leta 1937. Hodil sem v prvi razred osnovne šole. Neko popoldne, ko smo šli iz šole, smo ob cesti v stari jablani opazili sršene. Neki starejši moški, ki je videl, kako zijamo v sršenje gnezdo, je rekel: „Fatnje, kateri je kaj junaški, naj odstrani mehur!“ Jaz, najprejdrznejši, stečem po dolg kol in že odbijem mehur. Takrat pa, ojoj, sršeni vame, jaz pa v diš! Kričal sem in se otepal z rokami. Bolečine, ki so mi jih zadali sršeni, so bile take hude, da nisem čutil ostrega kamenja na novo zgrajeni cesti, po kateri sem tekkel bos. Domov sem pridiral s krvavimi nogami in oteklo glavo.

Doma ni bilo nikogar: oče in mama sta bila v vinogradu, ostali so bili na polju. V glavo sem tako otekel, da nisem nič več videl. Ostal sem klop za pečjo in posteljo. Tu je bilo primerno skrivališče. Legel sem na klop, glavo zavil v suknič in jokal. Tedaj sem začul mukanje v hlevu in se spomnil, da bi moral gnati živino na pašo. Hotel sem vstati, a nisem mogel. Kaj bo rekel Jože? mi je šlo po glavi. Njega sem se bal bolj kot očeta.

Jože je bil možak petdesetih let, malo čudaški, a dober gospodar. Od kod je bil doma, ne vem. Nikjer ni dolgo obstal. Pri nas pa se je takrat zdrževal že precej časa. Bil je čisto domač. Kadar ni bilo očeta doma, se je izkazal popolnega gospodarja. Počutil sem se vedno slabše. Spomnil sem se na Jožetove besede, da pčijo trije sršeni za enega gada. Mene pa so pčili štiri! Kar spreletelo me je: „Joj, saj bom umrl!“ Od strahu pred smrtjo me je obilaval mrzel pot. Poskušal sem se spomniti grehov, katere sem napravil od zadnje spovedi. Nič pregrešnega se nisem mogel spomniti. A tisto o mačku, kljub temu da sem se že večkrat spovedal, me je še vedno pekla vest. Bilo pa je tako:

V shrambi sem bil obgrizel klobaso, krivdo pa sem zvrnil na mačka. Jože se je tako razjezil, da ga je z grebljico udaril po glavi in mu izbil levo oko. Še danes slišim mačka, kako je zajokal. Nato je zbežal v gozd. Tudi jaz sem potem tako glasno jokal, da me ni mogel nihče potolažiti. Koliko hudega sem prestal tiste dni, s e ne da povedati. Vse dni sem zaman iskal mačka, on pa me je vsako noč obiskoval. Čim sem legel v temo, se mi je prikazal velik maček, slep na eno oko, in me sovražno gledal.

Nekega deževnega dne pa se je le vrnil. Boječ se je splazil na skedenj. Tedaj se mi je težak kamen odvalil s srca. Stekel sem v kuhinjo, nadrobil kruha v mleko in pohitel za njim. Vabeč se sem ga klical in mu ponudil mleko. Ko je srebalo mleko, sem ga opazoval. Res je bil slep na eno oko, a gledal je mnogo lepše kot tisti, ki me je v sanjah preganjal. Od takrat naprej sva postala nerazdružljiva prijatelja. Vse moje priboljške sva delila.

Iz omotičnega premišljevanja me je zdrnil Jožetov glas: „Kje je Tine?“ Eden od mlajših bratov se je oglašil: „Ni ga še iz šole.“ Jože pa je robantil dalje: „Presneti mulec, kaj se pa to reče! Živina lačna muka v hlevu, on se pa brezskrbno potepa. Mu jih bom že nametal na zadnjo plat!“

Takrat so se odprla vrata in v sobo je stopila teta. Čeprav je bilo v sobi polmračno, me je opazila. Nalhalno me je pocukala za noge in me poklicala po imenu. Ker je mislila, da spim, je odšla.

Jože je prišel v kuhinjo malicat. Bil je kot na trnju, ker ni imel kaj kaditi. Cakal je name, da mu prinesem cigarete, ki sem mu jih vedno nosil iz trgovine. „Kaj, da ni poba?“ ga je skrbelo, ker se je že mračilo. Teta mu je smeje povedala, da spim za pečjo, in odšla po vodo. Jože je kot obseden planil v sobo, me zgrabil za srajco, postavil na tla in mi primazal zaušnico. Tedaj sem se zgrudil in negibno obležal.

Teta je pritekla z lučjo v roki v sobo. Ko me je videla ležati na tleh, se je prestrašila in zakričala: „Joj, Jože, kaj si storil?“ Tudi Jože se je prestrašil in zaječal: „Saj nisem mislil tako hudo! Vode, vode!“ Stekel je v vežo, pograbil škaf vode in mi ga zlil na glavo. Nato me je previdno položil na posteljo. Sklonil se je nadme in jokal: „Oprostite mi, oprostite mi!“

„Stric, niste me vi, sršenje so me, štirje so me,“ sem izdavič iz sebe. „Kaj, štirje sršeni, šnopsa, hitro šnopsal!“ je zavpil.

Izpil sem vse in res so bolečine ponehale. V glavi pa se mi je vse hitreje vrtele, dokler nisem utonil v globoki nezavesti. Drugi dan se je Jožetu posrečilo, da me je spravil k zavesti, vsaj tako se je potem rad pohvalil.

Čez teden dni sem si opomogel in šel zopet v šolo. Toda nesrečne jablane sem se potem vedno izogibal.

MARTIN GAČNIK

ZA OČETOM



137

Zdaj sta si dečka šele lahko natanko ogledala kosmatega krempljarja, ki se, čeprav tako velik, hrani z drobnimi mravljinčarji. Čudno, je dejal Bojan, da je prišel na lov na mravlje že sedaj, ko še ni mrak. Mravljinčar je sicer izrazil ponočnjak. — »Kaj pa naj z njim počneva?« je vprašal Zoran. — »Kdo ve,« je rekel Bojan, »morda bi bilo njegovo meso celo užitno.«

138

»Poizkusiva!« je predlagal Zoran. Nato sta dečka zvezala s prožno ovijalko mravljinčarjevi zadnji nogi in ga obesila na odlomljeno rogovilo podrtega drevesa. Bojan mu je spretno prerezal kožo od gobca do košatega repa ter ga pričel odirati. Zoran mu je pri tem poslu vneto pomagal, Kuni pa je stopical okoli njiju, od časa do časa povohal divjačino in pomignil z repom.

POTA IN STRA

Dežurni poročajo

DELAVCE JE OVIRAL – Ačima Mihajloviča (36 let), delavca pri Pionirju, so novomeški miličniki 16. februarja popoldne pridržali do iztreznitve. Mihajlovič se je napil, šel na gradbišče v Ločni in se začel z delavci kregati. Nadlegoval jih je in jih oviral pri delu, dokler ga niso pozvali miličniki, naj vstopi v avto.

SESTRAM NI DAL MIRU – 16. februarja zvečer so klicali miličnike iz novomeškega zdravstvenega doma. Nikola Šakanović, 27-letni delavec podjetja Novograd, se je primaval v stavbo in tam nadlegoval sestre. Miličniki so mu priskrbeli prenočišče v Jerebovi, „nadlega“ pa se bo končala pred sodnikom za prekrške.

PRAVOČASNO OPAŽEN! – 15. februarja so pri Biški vasi opazili čredo ovac na divji paši. V čredi, ki jo vodi Uvo Miljanac iz okolice Ravnika, je 41 jančkov in 60 odraslih živali. Kmetijski inšpektor je odredil, da mora Miljanac odgnati čredo z našega območja. Na srečo ovce na zimskih posevkih še niso naredile škode.

SAM NI PRIŠEL TJA – 18. februarja popoldne je nekdo odpeljal Slavku Hlebcu z Ostrožnika moped, vreden 5.000 dinarjev. Moped je izginil iz Mokronoga, že zvečer istega dne pa so ga našli v Trebnjem, vendar še ni znano, kdo se je z vozilom tja odpeljal.

ISKAL KAJ BOLJŠEGA? – 18. februarja zvečer je čuvaj na gradbišču Pionirja v Kandiji opazil, da je nekdo vionil v priročno skladišče orodja. Občanka je bila odtrgana, po izjavi delovodje pa ni zmanjkalo ničesar. Najbrž vionilcu ni bilo do krampov ir šopat.

OKRADENI MOPEDIST – Jožetu Zupanu z Javorovce je 19. februarja zvečer nekdo ukradel kolo z motorjem, vredno 4.000 dinarjev. Zupan je kolo, bundo, čelado in očala pustil za novomeško pošto, tat pa je vse skupaj odpeljal.

POTA IN STRA

Kaznivo dejanje gozdne tatvine po čl. 246a KZ je posebna oblika tatvine. Od navedene tatvine se razlikuje po tem, da je to dejanje storjeno s posekanjem enega ali več debel z namenom tatvine, količina posekanega lesa

0 gozdnih tatvinah

pa mora meriti več kot en kubični meter. Pod pojmom tatvine v smislu tega zakonskega predpisa je treba razumeti tatvino z vsemi znaki, navedenimi v kaznivem dejanju tatvine iz čl. 249 KZ, to je odvzem tuje premične stvari z namenom pridobitve premoženjske koristi. Količina posekanega lesa je kriterij za razmejitev med kaznivim dejanjem in prekrškom. Če z namenom tatvine v gozdu posekana količina lesa ne presega enega kubičnega metra, stori storilec s tem le prekršek po zakonu o gozdovih in ga obravnava ter kaznuje sodnik za prekrške. Za opisano kaznivo dejanje gozdne tatvine je predpisana denarna kazen ali

ZANIMANJE ZA „PONOVIŠNE IZPITE“

V nedeljo je bila v Sevnici z anonimnim testiranjem voznikov in praktično vožnjo končana akcija posavskih avto-moto društev in izpitne komisije iz Krškega. Predavanja o novostih v cestno prometnih predpisih je v soboto v sevniskem AMD poslušalo 45 članov. Nedeljskega testiranja se je udeležilo 19 amaterjev in 23 voznikov, ki morajo sukati volan tudi poklicno. V Krškem se je podobne akcije udeležilo 32 voznikov, v Brezicah pa 30. Kdorkoli se je udeležil te zanimive preventivne akcije, je bil zadovoljen. V Sevnici je uspešno prestala „ponovni izpit“ tudi voznica.



VEČ PREVIDNOSTI! Pomladno kurjenje in čiščenje okolja se je začelo. Pri tem opravilu pa je potrebna velika previdnost, kajti veter lahko ogenj mimogrede raznese tja, kamor ne želimo.

111 primerov predolгих prstov

Lani je gospodarski kriminal na Dolenjskem rahlo narasel – bilo je odkritega manj kriminala v trgovini, več pa poneverb na poštah

Sektor za raziskovanje gospodarske kriminalitete pri UJV Novo mesto je v letu 1976 podal ovadbe za 111 kaznivih dejanj ali 9,9 odst. več kot leto dni prej.

Če pogledamo razvrstitev kaznivih dejanj po gospodarskih panogah, lahko ugotovimo, da v letu 1976 v primerjavi s prejšnjimi leti ni bilo bistvenih sprememb. Pokazalo se je, da je bilo manj gospodarskega kriminala v trgovini, ker je bila večja notranja kontrola in več inšpekcije SDK, povečalo pa se je število poneverb na poštah, oziroma pri dostavi poštnih pošilk. V delovnih organizacijah so raziskovali tudi nekaj primerov nevestnega gospodarskega po-

Ni bilo narobe

Sodišče združenega dela ni pritrdilo Trebanjcu

Dušan Pandja iz Trebnjega je novomeškemu sodišču združenega dela predložil v obravnavo svoj spor z upravo občinske skupščine Trebnje. Ko so namreč v tej upravi v časopisu razpisali mesto referenta za splošni ljudski odpor in civilno zaščito, se je prijavil, vendar ni bil sprejet.

Ker je bil Pandja prepričan, da izpolnjuje vse strokovne in druge pogoje, je menil, da se mu je pri odklonitvi na to delovno mesto zgodila krivica. Sodišče je v postopku ugotovilo, da se Pandja nima pravice pritoževati. Z izdano odločbo, ki sicer še ni pravomočna, so Pandjev predlog zavrnili.

Zakaj? V trebanjski občinski upravi so sicer kršili določila postopka, ker prizadeti Pandja ni bil vabljen na sejo organa, ko so o njem razpravljali, vendar pa v tem primeru odločitev ne bi mogla biti nič drugačna.

Za to delovno mesto – referenta za SLO – je potrebno po zakonu dobiti soglasje sveta za ljudski odpor pri občinski skupščini; v tem primeru pa je svet o moralno-političnih kvalifikacijah Dušana Pandje izdal negativno mnenje. Svet ni dal soglasja, zato ga tudi uprava skupščine ni mogla sprejeti.

slovanja, ki je imelo za posledico večje primanjkljaje. Lani je bilo manj primerov nedovoljene trgovine, vendar je v preiskavi še več primerov prekupčevanja z osebnimi avtomobili.

Po podatkih UJV Novo mesto so bili lani na področju gospodarske kriminalitete obravnavani naslednji večji oz. značilni primeri, osumljeni pa so bili prijavljeni javnemu tožilstvu:

V občini Črnomelj je bil prijavljen poslovođa trgovine, češ da je z nevestnim poslovanjem in malomarnim delom, pomanjkljivimi evidencami in nedovoljeno kontrolo povzročil primanjkljaj nad 50.000 dinarjev. V drugem primeru naj bi strokovna delavka prav tako z malomarnim poslovanjem in opustitvijo kontrole povzročila v delovni organizaciji škodo okrog 136.000 dinarjev. Neki avtoprevoznik iz Črnomaljske občine pa si je po podatkih UJV z nedovoljeno trgovino z lesom pridobil 179.000 din premoženjske koristi.



NEVARNA BLIŽNICA – Še tako nevšečno plezanje skoz ograjo na sevniskem postajnem območju ne more odvrniti ljudi, da jo ne bi mahnil čez številne tire, kjer zdrvi mimo vsakih minut kakšen vlak. Nekaj deset metrov od tod je zgrajen podhod. Na sliki: nekaj primerov, zabeleženih minuli četrtek med 12.30 in 14. uro.

Sodišče mora tak obdolženec zagovor preizkusiti s ponujenimi dokazi, kajti to kaznivo dejanje je mogoče storiti le naklepno (storilec se mora zavedati, da seka v tujem). Če se torej storilec ni zavedal, da seka les v tujem gozdu, ker je bil prepričan, da je gozd njegov, je bil v dejanski zmoti, ki izključuje naklep in s tem kazensko odgovornost. Če se dokaže, da je les posekal na zemljišču, ki je njegova last, ni v njegovem dejanju elementov tatvine, pa zato tudi ne kaznivega dejanja gozdne tatvine iz čl. 246a KZ. Toda tudi v primeru, če je bilo z gotovostjo ugotovljeno, da obdolženec ni lastnik tega zemljišča in da ga z zatrjevanim uživanjem tudi ni priposestvoval, ni v njegovem dejanju znakov kaznivega dejanja gozdne tatvine, če se obdolženec v času storitve dejanja ni zavedal, da seka v tujem gozdu, oz. da so debela, ki jih je posekal, tudi stvar, ker je bil torej v dobri veri, da seka na svojem zemljišču.

JANEZ KRAMARIČ

Zapornika ušla iz ambulante

Prebrisani Siniša Dikič in njegov pajdaš Zlatko Duračković sta se namerno poškodovala potem pa z mavcem pobegnila iz bolnišnice

8. oktobra lani so v novomeški bolnišnici nadeli mavca 23-letnemu Siniši Dikiču iz Brezic in opornico kolegi Zlatku Duračkoviću, ki so ju privedli iz zapore Dob, takoj zatem pa sta jo ucvrla iz ambulante.

Dikič in Duračković sta bila skupaj zaprti na Dobu in tam sta kovala načrte, kako bi ob prvi priložnosti pobegnila. Ker ni bilo nobene druge prilike, sta se pri delu namerno poškodovala. Potem so ju s drugimi zaporniki v spremstvu dveh paznikov peljali v novomeško bolnišnico. Ko je Dikič dobil mavca, drugi pa opornico na roko, sta paznika (morebiti iz usmiljenja) za hipce pozornost obrnila bolj k drugim, onadva pa sta v kaznilniških oblekah stekla iz ambulante.

Med splošnim presenečenjem se jima je posrečilo priteči do Težke vode. Preplavala sta potok in nato bežala proti Otočcu. Pri Črpalci sta prečkala magistralo.

Mokra in onemogla sta počakala večera, nato pa v vasi Strožno vlogmila v počitniško hišo Ivana Ziberata. Vse sta premetala, se oblekla v suho, pojedla nekaj hrane in spet bežala. V Ljubljani so ju prijeli.

Ko sta pred kratkim kot stara znanca spet sedla na zatožno klop novomeškega okrožnega sodišča, sta

vse priznala. Podviga sta se lotila načelu igre: vse ali ničel, ampak se, kot že prej, kmalu spet zanašala na Senat okrožnega sodišča. Ma je izrekel enotno kazen: Dikiču 8 let strogega zapore, Duračkoviću pa 7 let in 6 mesecev strogega zapore. Sodba še ni pravomočna.

Kraja zaradi maščevanja

Priznal, da je ponoči s kamiona vzel 208 l olja

Okrožno sodišče v Novem mestu je pred kratkim obravnavalo 24-letnega Jožeta Ruparja, Škoflje Krške vasi, zaposlenega pri Sodišču ni javinu. Malo pred polnočjo oktobra lani je namreč s kamionom podjetja MERX, parkiranega na skladišču v Krškem, izgnal kartonov olja „Zvezda“ v vrednosti pa je bilo 16 steklenic. Vrednost ginulega blaga je znašala 3.392 narjev.

Sum je kmalu padel na pravo tako so miličniki čez dva dni iztrkali na Ruparjeva vrata. Tako priznal, zadržal pa tudi, da je vse sam vrnil, češ da je kamion razkladal le iz maščevanja.

Tudi pred senatom, ki mu predsedoval Janez Kramarič, Rupar trdil: „Hotel sem se malo vati šefu skladišča Jožetu Mihajloviču, ker je bil kriv moje premetavanje. Češ, češ...“ Prepričan je bil, da se šeš kriv, šlo pa je za ukinitelj olja nega mesta. Tako mu je prišlo misel maščevanje, ki ga je tudi peljal. Sodišče pa obtožuje, da je verjel, da je hotel olje vrniti, takoj je 6 kartonov olja odnesel bratu, 3 k teti, 4 pa je imel doma. Če bi imel namen takoj vrniti, bilo olje skrito.

Ob upoštevanju dejstva, da je škoda takoj vrnjena, da Rupar še ni bil kaznovan in še drugemu sčin so mu prisodili 7 mesecev zapore, pogojno za 2 leti. Sodba je pravomočna.

S SEKIRO IN NOŽEM

„Aufbiksarski“ večer: število februarja privoščila 35-letni Kovačič in leto dni starejši soprotnik Franc Simončič, oba z Vratca. Prepriju je sledil pretep, v katerem Kovačič s sekuro poškodoval soprotnika, Simončič pa je z nožem obrezal Kovačiča. Simončiča so peljali v bolnišnico po prvo pomoč, potem je lahko šel domov. Kovačič sicer ni imel hujših posledic, vendar pa bosta morala udeležence z odgovor pred sodniki.

V HIPU OB DENARNICO

Albin Bajc iz Krškega je 15. februarja popoldne na novomeški pošti kupoval telefonski imenik. Medtem je odložil denarnico s 1.400 dinarji na pult, in ko je hotel plačati, denarnice ni bilo. Takoj je prijavil krajo, miličniki pa so še istega dne izsledili osumljenca Slavka M. iz Novega mesta. Pri njem so našli denarnico z denarjem, Slavko pa bo moral pred sodišče.

JE BILO PODTAKNJENO?

18. februarja popoldne sta zgorela leseni hram in čebelnjak Novomeščana Antona Pungerčarja na Grčvrhu pri Mirni peči. Kaže, da gre za požig. V čebelnjaku je zgorelo 20 praznih Znidaršičevih panjev in dva polna. Bilo je za 13.000 dinarjev škode. Zdaj ugotavljajo, kdo je ogenj podtaknil.

KRONIKA NESREČ

PREČNA: PRI UMIKU KARAMBOL – 14. februarja popoldne sta Terezija Slapničar iz Dol. Straže in Ana Košir iz Podgore druga za drugo vozili osebna avtomobila na lokalni cesti Straža – Prečna. Ko je naproti pripeljal tovornjak, se je na ozki cesti skušala Slapničarjeva umakniti, pri vzvratni vožnji pa je spregledala avto za seboj in trčila v Koširjevo. Škodo so ocenili na 1.500 dinarjev.

NOVO MESTO: SPET KANDIJSKO KRIZIŠČE! – 16. februarja popoldne je Peter Murgelj z Jablana vozil z avtom po Zagrebški cesti proti križišču, ni pa utegnil tam pravi čas zmanjšati hitrost. Trčil je v osebni avto Marjete Levčar iz Krškega in ga porinil v avtomobil Janeza Šaljšaja iz Češče vasi. Bilo je za 8.000 dinarjev škode.

BRŠLJIN: ZAPRL PREDNOSTNO SMER – 16. februarja zvečer je s parkirnega prostora pri trgovini „Dolenjka“ v Bršljinu zapeljal na Ljubljansko cesto avtomobilist Jože Sere iz Male Bučne vasi ter hkrati zavijal na levo proti domu. Ravno takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljal z avtom Branko Amf iz Družinske vasi. Pri trčenju je bilo škode za 2.500 dinarjev.

NOVO MESTO: TOVORNJAK V OSEBNEGA – 19. februarja popoldne je Alojz Barbo vozil tovornjak po Ljubljanski cesti proti Bršljinu. Pri križišču s Kettejevimi dreverodom je avto pred njim zmanjšal hitrost. Zavrl je tudi Barbo, vendar ga je zaneslo v osebni avto Novomeščana Milana Zorka, ki je pripeljal iz nasprotne smeri. Škodo cenijo na 25.000 dinarjev.

DRUŽINSKA VAS: TRIJE V BOLNIŠNICO – Janez Gorišek iz Dol. Brezovice je 20. februarja okrog 3. ure vozil z avtom od Otočca proti Beli cerkvi. V Družin-

ski vasi (na regionalni cesti) v ovinku avto zaneslo. Zadel je soprotni skipeber in se prevrnil na stran. Gorišek in soprotnika Milan Zupar in Dol. Stare vasi in Božo Ratkovič iz Dol. Brezovice so bili ranjeni. Pripeljani v bolnišnico. Gmotna škoda znaša 20.000 dinarjev.

MOKRONOG: PRED AVTOM PREKAL – 19. februarja je Anja Cvelbar s Klenovika vozila avto proti Mokronogu, naproti pa je pel Stanek Knez iz Puščave. Pred avtomobilom je prečkal cesto, vendar ga je kljub umikanju zadel. Knez je odpeljal v bolnišnico.

SMOLENJA VAS: HUDO RAMBOL – Novomeščan Artač je 20. februarja okrog 11. dneva vozil osebni avto proti mestu. V Smolenji vasi je zaneslo v vsek, nato je večkrat zaviral v strmino in se prevrnil. Škoda je njemu na 50.000 dinarjev.

MALENSKA VAS: VOZIL LEVI – 20. februarja zvečer je Stane Zagar iz Bršljina vozil avto proti Novemu mestu. V ovinku pri Malenski vasi je vozil po levi in tako je trčil v trčenja z avtom Marjete Levčar iz lega vrha, ki je pripeljala iz nasprotne smeri. Škoda je za 5.000 dinarjev.

VEČ TAKIH DNI!

15. februar je bil na območju UJV Novo mesto eno navadno miren. Ta dan se je zgodila nobena prometna nesreča ne v novomeški, ne v trebanjski, ne v metliški občini. Dneva brez nesreče že dolgo ni bilo!

ČETRTKOV INTERVJU

Nezaupnica vodji ustanove

V času, ko se vsi pritožujemo nad splošno lagodnostjo, nezainteresiranostjo in premalo resno bitko za boljše poslovanje, se je v Sentejstvu zgodilo nekaj nenavadnega: sindikat v tamkajšnjem zdravstvenem domu je izrekel nezaupnico dr. Jožetu Podobniku, češ da ni več primeren za vodjo. O sentjejskih dogodkih, ki so naglo odjeknili tja do Novega mesta, je tekel pogovor z Valterjem Percem, zobotehnikom in predsednikom sindikalne skupine, ki ima tudi več funkcij na ravni Zdravstvenega doma Novo mesto.

Kakšne so bile pri vas razmere, da ste posegli po nezaupnici, možnosti, ki je sicer dana, a malokrat uporabljena v praksi?



Valter Perc: „Ni bilo drugega izhoda...“

„Že od leta 1975 dalje, ko so predsedniki krajevnih skupnosti in Socialistične zveze iz Sentejstva, Orehovice in Skočjana poslali pismo občinskim oblastnim in družbenopolitičnim organom in v katerem so navajali nevzdržne razmere v naši zdravstveni postaji, je bilo med občani nezadovoljstvo. Takrat ni prišlo do ukrepov, pisma s pritožbami pa so se vrstila. Nezadovoljni so bili v delovnih organizacijah, pa tudi mi, zaposleni, smo se sredi nereda slabo počutili. Moram reči, da je disciplina v naši ustanovi zelo popuščala. Namesto ob 7.30 se je ordiniranje v ambulantah začelo tudi dve uri kasneje, od šefa navzdol pa je disciplina popuščala tudi pri drugih.“

V službo je hodil tako rekoč vsak, kakor se mu je zdelo. V majhnem kraju je to še posebno vidno in vrste čakajočih so bile vedno glasnejše s pripombami.“

Če take razmere trajajo dve leti, omenili pa ste pritožbe tudi starejšega datuma, zakaj je ravno zdaj prišlo do nezaupnice?

„Sodu je izbrilo dno ravnaneja šefa prejšnji teden, ko je kazalo, da bodo ordinacije

povsem zaprte. Na našem območju pa je okrog 10.000 občanov in ti brez zdravnika ne morejo in ne smejo biti. Imamo tri zdravnike splošne prakse: šefa, ki tudi ordinira, enega, ki specializira, in enega, zaposlenega v ordinaciji Skočjan. Zgodilo se je, da je ob odsotnosti zdravnika specializanta dr. Podobnik prosil, naj ga nekdo iz Novega mesta v ordinaciji zamenja, dobil pa je odgovor, naj to kot šef sam uredi. Ni se mu zdelo potrebno ukrepati, marveč je šel na bolniško. Potem smo sami šli v Skočjan in prosili dr. Kralja, da je prihajal po dve uri na dan v našo ambulanto. Za toliko bolnikov in toliko zaposlenih pa je dnevna ambulanta vsekar premalo. Razen tega se nihče ni brigal za urejanje delovnih pogojev. Skoro nova stavba je propadala, terapevti sami smo iskali delavce in vse potrebno, da smo v spodnjih prostorih zdravstvene postaje uredili novo ambulanto. To bi bila dolžnost vodje ustanove. Ni se zmenil za novosti, za samoupravo, za zakon o združenem delu itd. Mimo vsega tega pa so bile vedno glasnejše tudi pripombe pacientov in krajanov na račun zunanosti vodje ustanove. Ljudje pričakujejo vsaj v ordinaciji čistega in urejenega človeka.“

Kako, da so družbenopolitične organizacije v vašem kolektivu toliko časa dopuščale tak nered? Kaj so rekli komunisti?

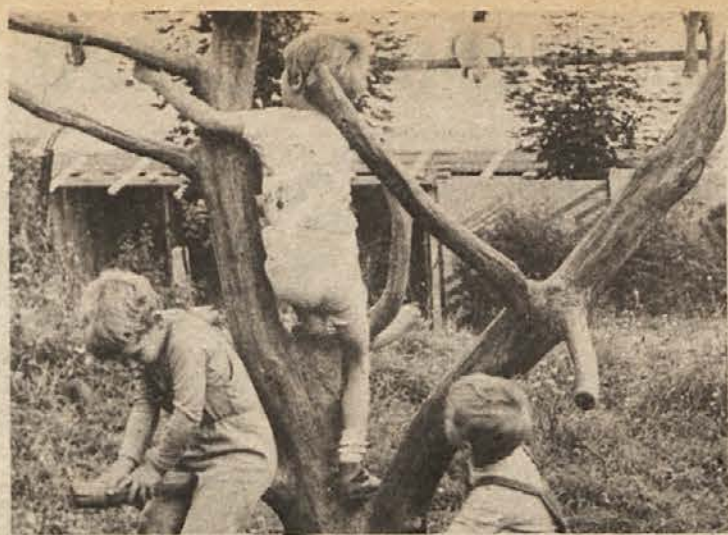
„Med našim, maloštevilnim kolektivom ni nihče član ZK, zato je pobudo za spremembo razmer prevzel sindikat. Glede na opisano smo sklicali pred dnevi sindikalni sestanek, kjer smo predstojniku dr. Podobniku izrekli nezaupnico kot vodji ustanove. Ne želimo mu nič slabega, cenimo, kar je naredil v preteklih 14 letih, menimo pa, da zdaj ne more več biti vodja. Na sestanku smo tudi postavili zahtevo po še enem zdravniku splošne prakse, za katerega že imamo stanovanje, ki je leto dni prazno. O tem smo obvestili osnovno organizacijo ZK v zdravstvenem domu in izvršni odbor sindikata. Sednji je 14. februarja že zasedal in nas podprl. Gre za zahteve Sentejstva z zaletjem kot celote, zato bo sindikalna organizacija predlagala delavskemu svetu, naj dr. Podobnika odpokliče.“

RIA BACER

Veliko več članov

Novomeško društvo šoferjev in avtomehaničarjev je imelo 18. februarja letno konferenco. Predsednik Jože Jurečič je pred polno dvorano Cestnega podjetja podal poročilo o dvehletnem delovanju. Upravni odbor je imel v tem času 18 sej, ukvarjal se je z delovnimi pogoji, urejanjem delovnega časa, s spoznavanjem cestnih predpisov in organizacij kulturno-prosvetnega dela.

Omeniti je treba, da je v društvu zaživel lasten oktober, ki je tudi pred tokratno konferenco zapel dve pesmi. Kot najpomembnejši uspeh lahko štejemo povečanje članstva, ki je v zadnjih dveh letih naraslo od 224 na 400. Člani so se udeleževali številnih psov in športnih srečanj in dosegli lepe rezultate. Na konferenci je bil izvoljen nov upravni odbor društva, v razpravi pa so izražali zaskrbljenost glede novomeškega starega mosta, kritizirali so vodje avto parkov, ker se ne udeležujejo strokovnih predavanj in sestankov. Nakazali pa so tudi več koristnih predlogov za bodoče delo.



PREMALO NOVIH MEST V VRTCIH! 1. marca se začne letošnji vpis v otrokove varstvene ustanove v Novem mestu. Računajo, da bo prispelo okrog 600 prošelj, medtem ko bo novih mest manj kot polovica. Jeseni bodo sprejemali nove malčke na izpraznjena mesta tistih, ki gredo v šolo, obstaja pa še upanje, da bo do konca leta zgrajen novi vrtec Drska II za 210 otrok in vrtec na Malem Slatniku za 50 otrok. Na sliki: prizor iz varstvene ustanove na Ragovski cesti. (Foto: R. Bačer)

Vsaka ropotarnica še ni dom

Stanovanjsko vprašanje samskih delavcev v novomeški občini bodo poslej urejali hkrati z zaposlovalno politiko – V tozidih se bodo morali vprašati, kako živijo zaposleni

Žal g ni urada in e organa, ki bi mogel kakor iz rokava stresti podatke o tem, koliko ljudi v Novem mestu stanuje pri zasebnikih, kakšne so njihove sobe, koliko plačujejo zanje in sploh kakšne pravice imajo kot podnajemniki.

Toda na cesti, v kavarni, na sestankih in drugih javnih mestih lahko čisto slišimo, kako mora samski delavec plačevati 800 dinarjev mesečne najemnine in še 250 dinarjev, če hoče parkirati avto pred lastnikovo hišo; da daje ta za podstrešno kamro, v kateri se še pošteno obrniti ne more, 500, oni pa za vlažno bivališče med drvarnico in kletjo 600 dinarjev, itd. Vse to pa da poseka neki zasebnik z obroba Novega mesta, ki je, da bi se po svoje vključil v „reševanje“ stanovanjske stiske, napeljal vodovod v barako, jo napolnil s „priseljenci“ in zdaj pridno kasira.

Marsikdo, ki dobi zaposlitev v Novem mestu in se želi tu vsaj začasno naseliti, se dostikrat – vesel, da je sploh kaj dobil – niti ne zmeni za na vrat na nos pridobilno bivališče niti ne pomisli, ali je gospodarju odšel preveč. Problemi se začnejo šele kasneje, ko se „priseljenec“ razgleda po okolici in ugotovi, da je bil opeharjen, da je za velike denarje prišel z dežja pod kap. In že je tu pritisk na podjetje, če „če v redu delam, imam tudi pravico do kulturnega stanovanja“.

Prvi svet potrošnikov?

15. maja bodo v Dolenjskih Toplicah odprli volišča za nov samoprispevek – tokrat za komunalno urejanje krajev

Kaže, da bodo Dolenjske Toplice med prvimi v novomeški občini dobile svet potrošnikov. O tem so sklepali na skupščini krajevne skupnosti 11. februarja. V svetu potrošnikov bo petnajst delegatov, izvolili pa jih bodo občani na zborih in delavci v tozidih.

Svet potrošnikov bo med drugim skrbel, da bodo imeli prebivalci

Resnici na ljubo je treba povedati, da je med takimi, ki niso pristali v kulturno zgledno urejenih bivališčih, veliko delavcev, ki so dobili zaposlitev mimo zaposlovalne skupnosti, podjetjem pa je bilo končno vseeno, kje in kako živijo, samo da dobro in disciplinirano delajo. Med temi ni malo delavcev iz drugih republik, ki jim podjetja tudi (še vedno) dajejo kruh tako rekoč brez vrednosti za to pristojne službe za zaposlovanje.

Kajpak bi ti problemi ne bili tako boleči, ko bi imeli v Novem mestu in drugih industrijskih in gospodarsko razvijajočih se središčih novomeške občine na voljo dovolj samskih domov. Že trenutno stanje na tem področju bi moralo biti zadosten razlog za to, da bi podjetja, ki zaposlujejo delovno silo od drugod, naposled tenkočutnje prislughnila tej problematiki, združila

sredstva in (denimo po Pionirjevem zgledu) zgradila potrebno število stanovanj za samce.

Kajpak teh vrstic ne pišemo zato, da bi vsi, ki so dali zatočišče delavcem brez urejenega stanovanjskega vprašanja, eden za drugim le-te nagnali na cesto. Pišemo jih zato, da bi opozorili na perečo problematiko, ki so ji do zdaj tudi delodajalci premalo prislughnili. In ne nazadnje tudi zato, da bi vsi, ki s podnajemniki zasedajo prostore pod svojo streho, oddajali sobe, v katerih je možno kulturno in higiensko varno bivati. Sicer pa je pričakovati, da bo večji red na tem področju potem, ko bo začel veljati že pripravljeno samoupravni sporazum o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev.

I. ZORAN

Še ni dovolj lesa in denarja

Preteklo nedeljo je imelo Gasilsko društvo v Šmihelu pri Novem mestu letno konferenco. Po krajšem kulturnem programu so živahno razpravljali, največ o dograditvi in preureditvi doma in organizacijskih zadevah. Sklenili so ustanoviti pevsko sekcijo pri društvu in začeti z resnimi pripravami na 50-letnico društva, ki bo leta 1979.

Da bi uresničili načrte glede obnove doma, bo potrebno opraviti še

veliko prostovoljnih delovnih ur in zbrati precej denarja. Predsednik Tone Lavrič se je zahvalil dosedanjim darovalcem lesa in pozval ostale, naj jih posnemajo.

V razpravi so večkrat omenjali, da bi morali imeti okrog doma vsaj 400 m² površine, potrebne za vaje in parkiranje vozil. To bodo skušali urediti, prav tako nabaviti cisterno.

V finančnem pogledu je društvo uspešno poslovalo, potrebna pa bi bila izdatnejša podpora skupnosti. Društvo ima slabo opremo, dohodki od veselja pa tudi ne prinašajo več tolikšne koristi kot včasih. Na konferenci so sprejeli še načrt za bodoče delo.

F. Š.



Novomeška kronika

VELIKO ZANIMANJE ZA DOM – Meščani in prav tako ljudje iz bližnje okolice si dan za dnem hodijo ogledovat novi Dom JLA. Večina hvali dom kot veliko pridobitev za mesto. Kaže, da bo res postal uspešna stična točka za zблиževanje med pripadniki JLA in meščani.

PO PUSTOVANJU MACEK – V ponedeljek smo lahko videli ljudi, ki so malo večkrat kot sicer skočili v bližnji bife, kjer so s kavico ali kisljo vodo preganjali mačka. Sobota in nedelja sta bili bogati s pustnimi prireditvami, posledice pa so se pokazale dan kasneje.

PREZGODNJA POMLAD – Po sončnih vrtovih so zacvetele trobentice, zvončkov je vse polno ob travnikih pri Krki, odganjati pa je začelo tudi okrasno in celo sadno dreveje. Zadnji teden je ob temperaturi več kot 10 stopinj nad ničlo že zadišalo po pomladi, vendar starejši opozarjajo, da se ne gre prezgodaj veseliti. „Imeli smo zime, ki so šele v marcu pokazale ostre zobe.“

TRIJNE NOVI OBČANI – Minuli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Vera Medjimurac iz Trdinove 45 – Laro; Mihaela Zajc iz Ulice na Zago 1 – dečka in Tončka Kostrevec iz Šukljeto 8 – dečka.

TRŽNICA SPET POLNA – V ponedeljek je tudi izbira na novomeški tržnici dajala viden prebujajočo pomlad. Ženske so prodajale regrat in motovilec po 5 din merico, dobili pa je bilo tudi teloh, veslje,

MALA ANKETA

Prelepo, da bi bilo res?

Pred dobrim mesecem je bil dan v javno razgrnitev in razpravo „Predlog zazidalnega načrta stanovanjsko-poslovnega območja ob Cesti herojev v Novem mestu“. Glede na to, da so „največja“ novomeška gradbišča iz minulega leta že skoraj zaprta (novi most itd.), bo brzkone najpomembnejše gradbišče prav ob Cesti herojev. Zaradi tega se je razprav o novi soseski udeležilo precej občanov, čeravno so organizatorji pričakovali večji obisk in več koristnih pripomb. Kaj menijo občani o prihodnjem stanovanjsko-poslovnem območju?

Janez Pleško, avtoelektričar: „Za razpravo sem zvedel šele zadnje dni. Zdi se mi, da bi moral organizator, oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, poskrbeti za boljše propagando, saj za razpravo po mojem mnenju ve le malo ljudi. Načrti so mi všeč, maketa pa je dokaz, da so se projektanti resno lotili dela. Novo mesto bo z novimi stavbami nedvomno veliko pridobilo.“

Svetozar Povše, delavec: „Ogledal sem si idejni projekt. Močno mi je všeč, dvomim pa, da bodo stroji zaprotolizile letos. Novomeška praksa je že taka, da se radi veliko pogovarjamo in delamo načrte, ko pa je potrebno od besed preiti k dejanju, se nekaj ustavi. Še nekaj me moti: zakaj ne bi, če že gradimo, postavili vsaj sedem osem nadstropij? Pridobili bi precej več stanovanj. Ali se izvajalci res bojijo dvigal?“

Almira Bon, uslužbenka: „Novo mesto postaja industrijsko vse bolj močno in 435 novih stanovanj bi odpravilo marsikatero težavo, tudi socialne in druge probleme. Vse je zastavljeno lepo, skoraj prelepo, da bi se makete spremenile v slabih dveh letih v resničnost.“

Tone Avsec, uslužbenec: „Povsem slučajno sem na Rotovžu opazil lepak, ki vabi na ogled makete in načrta za novo naselje. Zanimalo me je in z dvema prijateljema smo se za dobre pol ure ustavili ob razstavljenem gradivu. Menim, da so projektanti svojo nalogo dobro opravili, kot kaže knjiga pripomb, pa občani bolj slabo. Izvajalci pa se bodo morali še potruditi.“

Majda Kušer, vzgojiteljica: „O stiskah v novomeških vrtcih je bilo veliko napisanega, zato sem vesela, da sta avtorja predloga Miha Kos in Marjan Čerar mislila tudi na najmlajše. Bojim pa se, da vrtcev ne bo delal po gradnji vsaj še tri leta, saj sem slišala za predpis, da bi morali preseliti pokopalšče. Le kam in kdaj ga bodo? Upam, da mrtvi ne bodo v oviro živim!“

F. Š.

V miselnosti je huda napaka

Gospodarstvo potrebuje moško in žensko delovno silo, dobiva pa le moške s strojno usmeritvijo in pretežno ženske s kemijsko izobrazbo

V nedavno odprtem oddelku strojne fakultete v Novem mestu je med 60 slušatelji samo ena ženska, neugodno razmerje med spoloma pa se kaže tudi v več rednih oddelkih srednjih šol pri Zavodu za izobraževanje v Novem mestu.

Nadaljuje se praksa, da se moški usmerjajo predvsem v tehnične poklice, ženske pa prevladujejo v kemijskih oddelkih, v pedagoškem študiju itd. Na Dolenjskem imamo velika kadrovske potrebe, mladine pa izobraževati, jo pravilno usmerjati v poklice in si zagotavljati lasten kader. Spriču kadrovskega deficita, ki je in ki se še veča, ni več mogoče prenašati psovodkov o moških in ženskih poklicih.

Primer: tovarna Krka bi potrebovala nekaj deklet in nekaj fantov s kemijsko srednjo šolo. Oba spola zelo malo, ker gre za nočne izmene, za fizično napornejša in nevarnejša delovanja mesta itd. V proizvodnji pa privlačijo pretežno dekleta, predani pri Zavodu za izobraževanje odprli kemijski oddelki s 34 učenci, od tega je bilo samo 6 fantov. V prvem letniku farmacevtske srednje šole pa so med 36 dijakih le 4 fantje.

Drug, vendar značilen primer je na tehniški strojni šoli v Novem mestu. Lani so imeli 2 oddelka s 70 sprejetimi učenci, toda med njimi ni bilo dekleta. Ugodnejše je razmerje v gradbeni šoli, manj ugodno pa na lesni, kjer je na primer letos v četrtletnem letniku razmerje 23:5 za moške.

Zakaj le se dekleta ne odločajo za strojno usmeritev? V proizvodnji je navadno tako, da so delavke pretežno ženske, njihov oddelkovodja s strojno ali drugo tehnično izobrazbo pa je moški. Le zakaj ne bi mogla tega dela opravljati ženska! Očitno gre za predsodek oziroma stare navade, ki pa ne škodijo le posamezniku ali posameznici, marveč gospodarstvu sploh. Do leta 1985 bomo na Dolenjskem potrebovali čeb 300 strojnih inženirjev. Računajo, da bo večina teh izšla iz zdajšnjih dijakov strojne tehniške šole. Če se bo na

to računajo – zdajšnji oddelek fakultete za strojništvo, namenjen študiju ob delu, razvil v redni oddelki ljubljanske univerze, bo imela mladina možnost za visokošolski študij doma. Poklic bo zagotovljen. Pa bo ta ugodnost rezervirana le za fante? Če ne bomo premagali stare miselnosti, se bo to zgodilo. Kljub prizadevanjem pri poklicnem usmerjanju imajo končno besedo največkrat starši, ti pa s starokopitno miselnostjo hudo grešijo.

R. B.

ZA PLANINCE!

Planinsko društvo Novo mesto vabi na občni zbor, ki bo v torek, 1. marca, ob 17. uri v sindikalnem domu. Pogovorili se bodo o delu v preteklem letu in sprejeli delovni program za leto 1977. Posebnih vabil ne bomo pošiljali.

PLANINSKO DRUŠTVO Novo mesto

O TITOVH JUBILEJIH ZA KRAJEVNI PRAZNIK

Na nedavni skupščini krajevne skupnosti v Dolenjskih Toplicah so se dogovorili, da bodo priredili osrednjo proslavo na čast 85. letnice tovariša Tita in 40. letnice njegovega prihoda na čelo KPJ ob svojem krajevnem prazniku, ki ga Topličani slavijo 24. maja.

M. F.

Samo nikar predolgo čakati

Kmetijstvo na poti k racionalnejšemu gospodarjenju — Z dohodkovno povezavo od kooperanta do živilske industrije in trgovine bodo bremena enakomerneje porazdeljena

Kadarkoli prislunemo kmetijcem, kooperantom ali delavcem z družbenih posestev in zadrug, vedno znova se kot refren pojavlja nezadovoljstvo zaradi negotovosti, ki jo povzročajo neurejene razmere na tržišču. Zdjaj se na primer vsi zaženejo na živinorejo, potem spet nenadoma prenehajo, ker je riziko prevelik in ker ga nosijo samo nekateri.

Franc Šetinc, ki je pred kratkim z Milovanom Zidarjem prisostvoval sestanku osnovne organizacije ZK Agrarie v Čateških Toplicah, je zelo odločno nakazal, da je rešitev v uveljavljanju dohodkovnih odnosov, da edino tako lahko obvladajo stihijo.

Receptov za to ni in vsakdo mora izhajati iz razmer v svojem okolju. Čakanje na rešitve in napolke od drugod je bilo po njegovem mnenju tudi v brežiški občini predolgo. Čas je, da začeta akcija obrodi sadove, da Slovin in Agraria napravita načrt razvoja socialističnih samoupravnih odnosov v kmetijstvu.

Vsaka občina mora vedeti, kje in kako bo vlagala, da bo pridelek hrane večji in cenejši, da se bo produktivnost premaknila dalje. Hitrejši razvoj kmetijstva je nujen za preobrazbo vasi, za zagotovitev socialne varnosti kmeta, zadrudnika, kooperanta, proizvajalca in samoupravljalca, ki se s svojim delom enakovredno vključuje v odločanje o rezultatih dela. V svoji razpravi je Franc Šetinc kritiziral odmik od proizvodnih zadrug k trgovski zadrugi, k

uveljavljanju kupoprodajnih odnosov do kmetov v brežiški občini.

Kooperanti so opozorili na potrebo po večji socialni varnosti, na težke kreditne pogoje pri preusmerjanju kmetij, na to, da za kmete ni stanovanjskih posojil, na pomanjkljivosti zakona o dedovanju, na neenak položaj pri riziku, o čemer bo še tekla beseda v javni razpravi. Zanj je med občani veliko zanimanja, ker čutijo, da je prelopnica potrebna.

JOŽICA TEPPEY

PRESEŽEK POSOJILA ZA MOST IN CESTO

Izvršni svet občinske skupščine v Brežicah je namenil del presežka posojila za ceste v SRS za gradnjo mostu čez Krko v Krški vasi, del pa za obvozno cesto, ki bo razbremenila mesto težkega tovornega prometa.

„ŽIVLJENJE V POKLICU“

V osnovni šoli bratov Ribarjev so v ponedeljek, 21. februarja, odprli razstavo likovnih del učencev osnovnih šol celjske regije pod naslovom Življenje v poklicu. Razstavo je organizirala Skupnost za zaposlovanje v Celju. Likovni izdelki prikazujejo razen sposobnosti za likovno izražanje tudi nagnjenja do poklicev in tako je dobilo poklicno usmerjanje ustrežno mesto v okviru likovnega pouka.

INVALIDOM ZNANJE IN ZAPOSLOITEV

V tozdih se pričena razprava o usposabljanju in zaposlovanju invalidov. Skupščina socialnega varstva zahteva, da njihove službe pripravijo pregled in problematiko delovnih in vojaških invalidov druge in tretje kategorije ter sporočijo, koliko invalidnih delavcev še nima tega statusa in delajo zato na neustreznih delovnih mestih. Skupaj s podatkom o nezaposlenih invalidih bo to gradivo pomagalo pri iskanju možnosti za zaposlovanje invalidnih delavcev oziroma za načrtnejše usposabljanje za delo, ki ga lahko opravljajo kljub invalidnosti.

KDO JE V IZVRŠNEM SVETU SKUPŠČINE?

V novem izvršnem svetu občinske skupščine v Brežicah, ki mu od 1. januarja 1977 predseduje Stane Ilc, je trenutno še devet članov: Franc Bukovinsky, Lazar Gligič, Ante Držanič, Mimića Avsec, Janez Trebušak, Slavko Gerjevič, dr. Slavko Sušin, Dejan Avsec in Božena Ostrovršnik. Manjkajoče člane bodo izvolili naknadno.

OHRANITI SLOG

Spominski park Kumrovec — Kozjansko vključuje v brežiški občini Orešje in Bizeljsko, zato bodo nove zgradbe in adaptacije starih morale ohraniti slogovne značilnosti tega območja. Republiški izvršni svet je sprejel o tem odlok, za katerega se je izrekel tudi izvršni svet občinske skupščine v Brežicah.



BREŽICE — Cestišče skozi mesto bodo v kratkem začeli utrjevati za prevoz težkih tovornov, namenjenih v jedrsko elektrarno v Krškem. (Foto: J. Teppy)

Novo v Brežicah

KAKO, DA BODO VSI ZADOVOLJNI? Delavci s področja prometa in zvez so vključeni v sedem sindikalnih organizacij, ki združujejo 668 članov v občini. Večina jih dela v izmenah, zato imajo težave pri organizaciji prehrane med delom. V primerjavi z delavci v drugih panogah so za topele obroke pogosto prikrajšani. O tem je razpravljala tudi občinska skupščina, ki je odločila, da je to rešljivo postopoma.

STANARINE NAVZGOR — S prvim aprilom je pričakovati zvišanje stanarin. V brežiški občini predlagajo podražitev najemnin za 23 odst., dovoljena meja za zvišanje pa je 30 odst. Občinska skupščina bo o tem odločala na seji 3. marca. Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije bo pripravila tudi nova, učinkovitejša merila za izboljšanje sistema pri subvencioniranju stanarin v občinah. To naj bi zagotovilo socialno varnost občanom v najemniških stanovanjih, zlasti tistim z nižjimi osebnimi prejemki.

V TOREK OTROŠKA MASKE — Zveza prijateljev mladine prireja v sodelovanju s šolami in vrtci več pustnih prireditev za otroke. V Brežicah bo veselje pustni sprevod obšel mesto v torek popoldne, nakar bo rajanje v osnovni šoli bratov Ribarjev.

SE O ŠTIPENDIRANJU — Pri štipendiranju in zaposlovanju strokovnjakov bi bilo v brežiški občini manj težav, če bi tozdi bolj skrbeli za kadre in sproti načrtovali potrebe po njih. To pomeni na eni strani načrtno štipendiranje, na drugi pa skrb za stanovanja, saj je sicer štipendiranje pogostokrat jalovo. Delovni kolektivi v brežiški občini razpolagajo le z 200 družbenimi stanovanji, 200 pa jih zasedajo njihovi delavci iz stanovanjskega fonda pri občinski skupščini. Nujna je torej usmeritev na družbena stanovanja, kajti le tako lahko računajo kolektivi na prihod prepotrebni strokovnjakov.

Kdo bo ometal?

Sajasto delo ne vleče

Dimnikarske vaje bodo kmalu iskali za lučjo, tako redki se odločajo za ta poklic. Pa še tisti, ki se pridejo učiti, ne vzdržijo dolgo, mesec ali dva, potem se premislijo.

Jože Čičko, ki opravlja dimnikarsko delo že devetindvajset let, od tega štirinajst let v Brežicah, dobro pozna tovrstne težave. Spremlja jih in pri tem opaža, kako se časi spreminjajo: „Ko sem bil sam vajenec, nisem smel priti domov, čeprav mi ni bilo lahko. Delali smo od mraka do mraka, ne le osem ur. Otroci danes manj vzdržijo, imajo pa tudi več izbire. Dovolj je, da rečejo doma: ‚Mamica, ne morem, ne bom,‘ pa jih nihče več ne sili v ta poklic.“

„Koliko dimnikarjev dela v brežiški občini in koliko vajencev potrebujete?“

„Do zdaj nas je bilo pet, štirje kvalificirani in eden priučen. Pred dvema tedna nas je zapustil kvalificiran dimnikarski delavec in se zaposlil pri Prevozu, kjer pere avtomobile. Zaslužil boljše kot pri nas in še manj naporno delo ima. Naš okoliš je velik, saj sega do 27 kilometrov daleč. V oddaljene kraje moramo na pot z motorjem, vsak dan, ob vsakem vremenu. To so senčne strani terenskega dela. Enkrat na teden delamo tudi ponoči. To je vsak petek, ko čistimo dimnike v bolnišnici, v industrijskih objektih in po

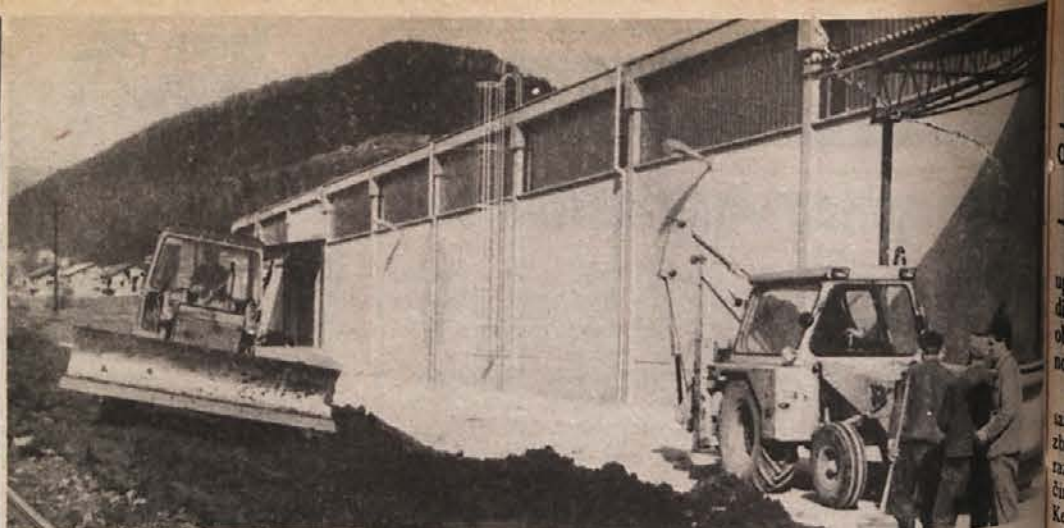


slopih delovnih organizacij s centralnim gretjem. Vaje težko dobimo. V Brežicah potrebujemo dva, v Ljubljani in Zagrebu pa bi jih sprejeli nič koliko.“

„Kaj bi po vašem mnenju povečalo zanimanje za dimnikarsko delo?“

„Boljši osebni dohodki. Potem delavcev iz naše stroke ne bi več vleklo drugam. Ko sem se jaz učil, je bilo težko dobiti zaposlitev. Dimnikarji so bili dobro plačani. O delovnih pogojih sem vam pripovedoval. Ti so danes dosti boljše. Mislim, da je prav, če povem, da smo pred štirimi meseci tudi mi dobili kopalnico, delavnico in pisarno. Na to smo čakali dolga leta.“

J. TEPPEY



NOVA TOVARNA — Na Senovem so zgradili nov industrijski objekt, tovarno valovitega kartona. Kmalu bo nared, saj so že začeli urejati okolico. (Foto: J. Teppy)

Nobena KS ni prikrajšana

Petletne programe so krajevne skupnosti uskladile med seboj — Tako tudi nerazvite hribovske območja z malo zaposlenimi dobijo večji delež od tozdv

Akcija za dopolnjevanje statutov krajevnih skupnosti, za njihovo prilaganje novim odnosom in položaju občana v njih obeta večjo razgibanost kot ob sprejemanju statutov, kar so marsikje pojmovali bolj kot formalnost.

V krški občini je trinajst krajevnih skupnosti. Najmanjša šteje okoli 300 občanov, največja, mestna, pa nekaj tisoč. Pokazalo se je, da so te skupnosti ponekod prevelike, da delo v njih ne more enako pritegniti vseh občanov in vseh območij, delno zaradi različnih interesov in sestave prebivalstva, delno zaradi prevelikega števila ljudi, ki jih taka skupnost združuje.

Na krajevni konferenci Socialistične zveze v Leskovcu

so ljudje opozorili na potrebo po dveh skupnostih, in tako se bo verjetno zgodilo še kje. Zelo velika je tudi mestna krajevna skupnost Krško, vendar so tu pomisleki drugačni, saj bi potem spet ločili kranjski in štajerski del, ki so ju s težavo sestavili. Sicer pa imajo besedo občani, ti najbolje vedo, če so problemi take narave, da narekujejo razmejitve levega in desnega brega mesta.

Vse krajevne skupnosti imajo petletne razvojne programe, ki so jih same uskladile med seboj, da bi bil razvoj enakomernjši. Delovne organizacije prispevajo na leto po 1000 din na zaposlenega za njihove potrebe. Denar

se steka v skupen sklad. Z njim upravlja odbor, ki so ga izvolile krajevne skupnosti in ga obvladile za spremljanje in sniževanje srednjeročnih programov, o katerih so razpravljali vsi tozdi. Drugi finančni viri krajevnih skupnosti so se pravnomočno računala sredstva in prispevki občanov.

Skoraj vse krajevne skupnosti so že razpisale referendumsko za šolo in ambulanto, tam rekreacijski center ali kulturni dom. Občani so ob takih priložnostih pokazali veliko pripravljenost za sofinanciranje krajevnih pridobitev, pri čemer velja omeniti, da so šli za pravnomočno dalje, da so začeli pripraviti potrebo po kulturi kot pravnomočno cesti in vodovodu.

JOŽICA TEPPEY

IZPELJATI NAJPREJ ZAKON

Sindikat Elektrarne v Brestanici se letos loteta najpomembnejše naloge — uveljavljanja zakona o združenem delu, zato je vsa njegova pozornost usmerjena na novi položaj delavca, na nove odnose. Na vrsti je temeljito prilaganje samoupravnih aktov vsebini novega zakona, vzporedno pa vodstvo sindikalne organizacije načrtuje tudi izobraževanje delavcev, da bodo lažje odločali. Sindikat se bo vključil v delo delavske kontrole, v oblikovanje kadrovske politike in sodeloval pri načrtovanju športnega udejstvovanja kolektiva. Tudi za proslave bo pripravil načrt.

Izboljšati nameravajo tudi informiranje, zato želi zvedeti od delegatov, kakšno obveščanje želijo za boljše delo v samoupravnih organih in drugod. Razen tega namerava sindikat organizirati v kolektivu delovne skupine in se tako notranje utrditi. Lani se je organizacija veliko ukvarjala s problemi v zvezi z delovnimi pogoji zaposlenih, pozabljala pa je na upokojence, zato jim bo poleg namenila več pozornosti.

S. C.

Krške novice

DELA VNI AKTIV — O aktivu mladih zadržnikov pri TOZD za kooperacijo krškega „Agrokombinata“ smo na tej strani že večkrat poročali. Ker so tudi lanskeletni program skoraj v celoti uresničili, so letošnjega zastavili nekoliko širše. „Obdržali“ bodo vrsto strokovnih in družbenopolitičnih predavanj, strokovno ekurzijo in družabni večer, dodali pa še tekmovanje za najboljše pridelek koruze ter za najboljše travno in koruzno silažo.

VEČ KULTURE — V zadnjem času smo v Krškem pričeli številnejšim kulturnim dogodkom, kot smo jim bili lansko leto. Tako so pred časom na odru DPD Svoboda gostovali kranjski gledališniki s Potrčevimi „Krefli“, kasneje skupina slovenskih literatov, za naš kulturni praznik pa je minuli ponedeljek nastopila še drama SNG iz Ljubljane s Cankarjevo komedijo „Za narodov blagor“.

SKUPNA BROŠURA — Ze v navadi je bilo, da je krški plavalni klub „Celulozar“ vsako leto izdal posebno brošuro, v kateri je širši javnosti predstavil tekmovalne uspehe ob

koncu leta. Tokratna izdaja je nekoliko širša, saj je hotela prikazati dejavnost novega športnega društva, ki je v Krškem združil vse kolektivne športne klubove. Tako bodo sodelujejo nogometarji, rokometarji, šahisti in kegjaši.

V ŠIRINO — Minuli teden so krški občini pričeli javno razpisati kmetijstvu in gozdarstvu, ki je kmetijstvu občinska konferenca SRS. Da bi z njo prodrli do kmetovalca, so jo pripravili na mestih, po predvidevanjih pa bodo zaključili do 27. tega meseca. Zatem pa bo sledila še občinska konferenca, ki bo seveda pripomb s terena.

NA ZDOLAH DELAVNI — Osnovna organizacija ZSMS v Zdobovcih se uvršča že dalj časa med najbolj delovne v občini in je že pred kratkim uresničevali letošnji delovni program. Tako je pripravila za vsakega člana redne plesne vaje, s katerimi se sobotno pa so krenili na počitnice v Kumrovcu. S tem so se kot prvi občini vključili v akcije, s katerimi bodo počastili obletnico pravnomočnega tovariša Tita na čelo KPJ.

BREŽIŠKE VESTI



KRŠKI TEDNIK

Pripombe niso romale v koš

O pripombah združenega dela k programom samoupravnih interesnih skupnosti bodo spregovorili delegati teh skupščin do 22. marca

Zvahni aktivnosti ob izdelavi in zatem razpravi načrtov samoupravnih skupnosti družbenih dejavnosti pred koncem leta je sledilo navidezno zatišje, ko je bilo sprejeto tudi polletno prehodno obdobje začasnega financiranja teh dejavnosti. V resnici vsa aktivnost ni zastala.

V sevniški občini imajo pri posameznih samoupravnih skupnostih zbrane pripombe delavcev iz javne razprave. O tem je predsednik občinskega izvršnega sveta Mihael Keršič minuli četrtega sklical tudi sestanek predsednikov izvršnih odborov teh skupnosti. V obravnavo pripomb nameravajo sedaj vključiti delegate vseh interesnih skupnosti. Ker je ugotovljeno, da so le-ti v glavnem prepričani sami sebi, naj bi jim v nadaljnji akciji pomagale družbenopolitične organizacije, v predhodno obravnavo pripomb naj bi vključili tudi vodje konferenc delegacij in poslovodne organe v delovnih organizacijah.

Na sestanku minuli četrtek je bil govor le o nekaterih pripombah delavcev. Nekateri so podvomili o možnosti modernizacije pouka, predvsem uvedbi šolske televizije, vendar šolski kljub neizdelanemu standardom v republiko opozarjajo.

NALAGANJE LEŠE V OPREMO
Sevniška Tovarna konstrukcij zavrača investicijski načrt, sprejet leta 1971, ki predvideva v glavnem le še nakup raznih strojev. Vsako leto pridobijo po tri do štiri stroje, kjer so stroji ustvarili lep strojni park. Vrednost investicij je bila določena na 7 milijonov dinarjev. V glavnem nameravajo domačo opremo, ki je žal dostikrat vezana na dolge dobavne roke. V tovarni v glavnem ne poznajo več premiščanja delavcev v druge kolektive.

RAZSTAVA V LISCI
Novo ustanovljeni Klub likovnih ustvarjalcev v Sevniški Lisci namerava pripraviti več razstav del svojih članov in drugih gostov. V ponedeljek so zaprli v jedilnici razstavo 26 slik, risin v les, delo Antona Sevnika, ključavničarja iz Dobove.



DOBRODOŠEL GOST - Boštanske gasilske občne zbore redno obiskuje predsednik ObGZ Jože Smodej. V kratkem bo slavil svojo 81-letnico. Na sliki: med podeljevanjem priznanja Darku Možiču za 20-letno delo v gasilstvu.

Sevniški paberki

ZELJO SE ENEGA ZDRAVNIŠKEGA - Delegati delovnih organizacij kmetijskih krajevnih skupnosti in zdravnikov iz vsej Mirenski dolini priprave enega zdravniškega splošnega zdravstva iz Sevniške ambulante. Zdravstveni interes se zaradi odločitve ne obnesejo in tudi v ambulanti je predolgo. Sedaj se kaže tako, kot da je glavna stvar stanovanje za novega zdravniškega otepalca s petimi stanovanji v novem bloku. Sedaj so seveda zdravstveni interes skupnosti in oni, ki morali zganiti prej.

SAMO OB NEDELJAH NE - S prvim marcem naj bi stekla osemelna proga tudi skozi Orehovo.

SEVNIŠKI VESTNIK

Vol. 8 (1977) - 24. februarja 1977

na hudo zaostajanje v solah po občini, kot so to pokazale analize Zavoda za šolstvo. Več pripomb je bilo k delu glasbene šole, predvsem o tem, ali naj stroške šolanja krije skupnost ali naj globlje sežejo v žep starši. V nadaljnji obravnavi teh pripomb naj bi sodelovali tudi predstavniki te šole in vsa prizadeta društva.

Padle so pripombe glede stroškov delovne skupnosti socialnega skrbstva, vendar dejansko s tem sploh ni nobenih stroškov, temveč gre za neposredno dejavnost socialnih delavcev. Podoben nesporazum je bil tudi pri požarni skupnosti, kjer je v gradivu izpadel program. Dejansko skupnost financira dejavnost v vsej občini. Pripombe k načrtom skupnosti zdravstvenega zavarovanja je ravno tako treba deliti na razne graje samega dela v zdravstvu, kar bo predmet posebne razprave delegatov te skupnosti z dele-

gati občinske skupščine ali problemske konference SZDL in dejanskega plana te skupnosti. Gradivo bo razmnoženo v 400 izvodih. Prav gotovo ne bo mogoče zaobiti nobenega vprašanja.

A. ZELEDNIK

KMEČKA OBRT NA RAZSTAVI

V soboto, 19. februarja, so v osnovni šoli na Blanci odprli razstavo kmečkih ročnih del (koši, grablje, sejalnice ipd.), lončarskih del in ženskih ročnih del iz bližnje okolice. Razstava je bila odprta do ponedeljka. Z njo želijo organizatorji, predvsem šola in Socialistična zveza, oživljati ljudsko tvornost. Izdelke, ki so bili razstavljeni, izdelujejo na kmetih večinoma v zimskih mesecih in tako koristno izrabijo prosti čas. Tovrstna domača obrt počasi izumira, zato je pobuda za take prireditve koristna in vredna posnemanja. Tudi v nekaterih drugih osnovnih šolah sevniške občine so pripravljene organizirati podobne razstave.



KOLIKO GA ŠE HRANIJO - Kmetovalci močno pritiskajo na mirensko Kolinsko z dovozom krompirja. Tovarna želi ugotoviti, koliko ga je še spravljene po vaseh, da bi si lahko kar najbolj nemoteno zagotovila surovino za vso sezono predelave. Na sliki: ob tovarniškem vsipniku je vedno živo. (Foto: Zelednik)

O hrani naj ne govorijo le kmetje

Razprava o gradivu SZDL o kmetijstvu naj po krajevnih skupnostih zajame vse občane

Vprašanjem kmetijstva je bila posvečena posebna pozornost v vrsti razprav v trebanjski občini. V petek je bila temu namenjena tudi občinska konferenca ZK. Te dni bo po vseh krajevnih skupnostih stekla razprava o dokumentu republiške konference SZDL o aktualnih vprašanjih kmetijstva.

Gradivo v luči razmer v trebanjski občini je obravnavalo svet za kmetijstvo in gozdarstvo in pred nedavnim tudi predsedstvo občinske konference SZDL. Predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo inž. Miha Krhin poudarja ob tem posebno to, da razprave po krajevnih skupnostih ne bi smele biti le stvar kmetijcev. Vprašanje pridelovanja hrane se nič manj ne tiče slehernega človeka.

V trebanjski občini razen na površinah Kmetijskega gospodarstva Slovenska vas pravzaprav ni mogoče govoriti o družbeni proizvodnji. Ob velikih obveznostih za večjo proizvodnjo hrane je treba pretehtati, kje in kdaj naj bi v občini organizirali tudi družbeno proizvodnjo. „Kakšna vzorčna družbena proizvodnja bi bila seveda draga, vendar je treba najti prave oblike, predvsem pa sestaviti načrt za družbeno proizvodnjo, zlasti na družbenih zemljiščih. Predsedstvo ugotavlja, dso dohodkovni odnosi posebno v

A. Z.

Bolje preprečevati

Uspešno leto boštanjskih gasilcev

Boštanjki gasilci so morali lani gasiti le na treh gozdnih požarih, po domovih jim ni bilo treba hoditi drugače kakor po preventivnih akcijah. Na občnem zboru v nedeljo, 13. februarja, so lahko uspešno ocenili delo v minulemu letu.

V svojih vrstah imajo 255 članov. Na občinskih preizkušnjah izurjenosti in usposobljenosti so se dobro izkazali. Članice so dosegle prvo mesto, člani so na lanskem občinskem avtorallyju bili drugi, pionirji so bili ravno tako drugi v obeh skupinah. Letos naj bi se s pobratenim društvom Brezje pri Ljubljani merili mladinci in pionirji. Posebno razveseljuje na tem občnem zboru je bila udeležba predstavnikov vseh družbenopolitičnih organizacij in društev v kraju. Teh predstavnikov je bilo kar 12. Žal se tudi tokrat, kot že prejšnja leta, zboru ni udeležil kakšen član sveta krajevnih skupnosti. Gasilci namreč že dolgo opozarjajo na nujnost vgrajevanja hidrantov po vaseh, ko se že gradijo vodovodi. Vgradili so jih edino na Vrhu, nepopolno na Smarčnem, povsod drugod pa ne. Celu za več kot 60 strnjanih hiš v novem naselju v Boštanju so mislili, da to ni potrebno. Gasilci ravno tako brez odziva opozarjajo na gradnjo primernih priključkov, da bi na vodovodne zbiralnike lahko priključili brigalne, če bi bilo treba.

V tem letu bo v Dolenjem Boštanju velika verižna vaja, kjer se bodo lahko izkazali predvsem strojniki.

A. ZELEDNIK

odnosih s kmeti, še popolnoma neproučeni, kar velja tudi za gozdarstvo. Razumljivo je, da je to pri nas zaradi razdrobljenosti kmetij še težje rešiti. Seveda tega ne smemo ocenjevati le s te plati. Če si kmetje ne morejo olajšati proizvodnje z zaokroževanjem površin (samo kot primer: ozke, dolge parcele v Radinah), bi morda prišli v poštev celo skupni hlevi,“ omenja inž. Krhin misel s seje predsedstva.

V prihodnosti želijo dati še večji poudarek skrbi za zemljišča. Kmetijski skupnosti bi bilo treba predvsem pomagati pri prevzemu neobdelanih zemljišč. Pri razmišljanjih o kmetijstvu predsedstvo občinske konference SZDL pripisuje poseben pomen že izobraževanju v osnovni šoli. S prehodom na usmerjeno izobraževanje bi morali paziti predvsem na to, da bo blizu ljudem. „Predsedstvo je bilo mnenja, da je treba tudi kmetijsko zadrugo trdneje vklopiti v krajevno skupnost. Načrtovanje se mora pričeti že pri njih.“

Vsega prav gotovo tudi ne bo mogoče razčistiti le v tej razpravi. Zbrane pripombe bodo izhodišče problemski konferenci SZDL o kmetijstvu.

ALFRED ZELEDNIK

ISKAN NA TRGU

Mirenska Kolinska - tožd Tovar na za predelavo krompirja je pred nedavnim dala na trg še jabolčni bebi, hrano za dojenčke. Prva serija je dala 11 ton. Brž ko se je ta izdelek pojavil na trgu, je bil tudi prodan.

VABIJO DELEGATE KRAJEVNIH ORGANIZACIJ

V soboto ob 9. uri se bo v sejni sobi družbenopolitičnih organizacij sešel občinski odbor Rdečega križa. Obravnaval bodo izvršitev lanskega načrta in sprejem letošnjega, sprejeli bodo tudi nova pravila organizacije. Na sejo vabijo še prav posebno delegate iz vseh krajevnih organizacij.

KDO JE KDO V ZAVAROVALSTVU

Na prvi seji skupščine delegatov območne skupnosti zavarovalnice Triglav v Trebnjem so za predsednika občinske konference izvolili inž. Ivana Konestabo, ki je hkrati tudi predsednik rizične skupnosti za industrijsko zavarovanje. Predsednik rizične skupnosti za kmetijstvo je Franc Jevnikar st., za promet Bojan Kolenc, za družbeno dejavnosti Jože Kastelic in rizično skupnost osebnih zavarovanj inž. Janez Kovačič.

DANES SEJA SKUPŠČINE

Danes zasedajo v Trebnjem vsi trije zbori občinske skupščine. Delegati zborov krajevnih skupnosti in združenega dela bodo med drugim obravnavali predlog programov krajevnih skupnosti za letošnje. Večina krajevnih skupnosti predvideva tudi v tem letu vrsto pomembnih akcij. Poročilo o svoji dejavnosti v minulemu letu podaja skupnost za pospeševanje kmetijstva v občini. Če bodo letos vsi podpisniki dogovora prispevali svoje deleže, bodo zbrali okrog milijon dinarjev.

S složnostjo do igrišča

Gradnjo igrišča ob trebanjski šoli pomagalo graditi devet krajevnih skupnosti - Spodbuda za druge akcije

Igrišče za trebanjsko osnovno šolo je v glavnem dograjeno. Ima podobo majhnega stadiona, 200-metrsko krožno stezo, stezo za tek na 100 m, igrišče za rokomet, košarko, odbojko in še nekatere druge atletske naprave.

Pred dvema letoma se je šola z negotovostjo lotila del. Nekateri krajanje so zmajevali z glavo nad lokacijo, čeprav je za šolo idealna, saj leži le nekaj korakov od šole, kjer se vsak delavnik natrpa 900 otrok. Veliko je bilo skrbi, od kod zbrati 1,9 milijona dinarjev za gradnjo igrišča. Na pomoč je priskočila republiška telesnokulturna skupnost s posojilom, občinska telesna kulturalna skupnost je pomagala z namenskimi denarjem, prevzela je tudi obveznost odplačevanja republiškega posojila. S sodelovanjem obeh skupnosti je bila pokrita 63-odst. vrednost predvidenih del. Preostali denar je zbralo devet krajevnih skupnosti na šolskem okolišču, delovne organizacije, smučarski in odbojarski klub ter šola. Del odplačil posojil je prevzela tudi občinska izobraževalna skupnost.

Denar, zbran doma, sicer ne bi zadostoval za gradnjo igrišča, vendar sta vseeno hvalevredna pripravljenost in razumevanje delovnih ljudi v tem šolskem okolišču pri reševanju materialnih problemov vzgoje in izobraževanja. Na širšem okolišču osnovne šole Trebnje deluje deset krajevnih skupnosti. Razen ene, ki je bila lani v hudi denarni stiski, so vse prispevale denar za gradnjo igrišča. To dokazuje, da jim ni mar le skrb za ceste, vodovode in razsvetljavo, temveč tudi višje potrebe.

kamor sodita vzgoja in izobraževanje. Odziv med krajani kaže tudi napreden odnos staršev do telesne vzgoje.

Uspeh, dosežen s skupnimi prizadevanji, naj bo spodbuda za nove akcije, saj ima šola v materialnem pogledu še zelo velike težave. Tisti, ki so ob gradnji igrišča zavestno stali ob strani, bodo morali spoznati, da vzgoja in izobraževanje nista le stvar šole, ampak vseh delovnih ljudi.

STEFAN KAMIN

Iz kraja v kraj

PRAVO NASPROTJE - Mokronog je vsa leta živel s pustom že dolgo pred običajnim velikim karnevalom. Sedaj, ko so nekateri organizatorji dobili rumeni karton, kot temu pravijo, minuli teden v trgu ni bilo videti niti lepaka za kakšno gostilniško veselico, kot jih ni manjkalo v Trebnjem, da o mirenskem Partizanu ne govorimo. Pa menda kri ni voda?

O NEGI BOLNIKA - Občinski odbor Rdečega križa prireja v Selih-Sumberku tečaj o negi bolnika. Udeležuje se ga 14 žena in deklet in prizadevni Ferdinand Zupančič. Tečaj vodi medicinska sestra Anica

Nemanič. Občinski odbor Rdečega križa je na zadnjih kmetijskih predavanjih financiral tudi predavanja o zdravi prehrani.

VABIJO ŽENE - V krajevni skupnosti Dolnja Nemška vas bodo ob dnevu žena povabili najstarejše žene z območja krajevnih skupnosti. Računajo, da je takih žensk nad 400.

SEDAJ BO - Prah in mlakužam v Ponikvah in drugih krajih dolžne ceste proti Mirni peči so šteti tedni. Predzadnje sredo so namreč strojni novomeškega Cestnega podjetja pričeli z modernizacijo te ceste. Četno bo vreme dopuščalo, bodo opravili vsa zemeljska dela in nasutje.

TREBANJSKE NOVICE

Dve stoletji brez alkohola

Črnomaljski klub zdravljenih alkoholikov deluje že šest let — Okolje še vedno zavira uspešen boj proti alkoholizmu

Organiziran boj proti alkoholizmu v Beli krajini se je začel 1971, ko so v Črnomlju ustanovili klub zdravljenih alkoholikov. V veliki meri gre za uspeh v boju proti temu družbenemu zlu glavno terapevtsko črnomaljskega in semiškega kluba dr. Antuna Kvasiča, ki se je med prvimi v Beli krajini začel spopadati z alkoholizmom.

„Skozi črnomaljski klub zdravljenih alkoholikov je do sedaj šlo okoli 100 ljudi, od katerih se alkohola uspešno vzdržuje kakih 40. Za vse ni-

mamo podatkov, ker se jih je nekaj medtem odselilo v druge kraje. Morda se nepoučenemu zdi ta številka majhna, toda mi smo mnenja, da je to velik

uspeh,“ pravi dr. Kvasič. „Teh 40 pomeni skupaj okoli 200 let abstinence v črnomaljski občini; od tega ima družba nedvomno velike koristi, pa naj gledamo s stališča delovnih organizacij, družine ali pa socialnega in družbenega življenja.“

Danes je v črnomaljskem klubu skupaj s svojci zdravljenih alkoholikov 26 članov, to je tistih, ki so že v fazi rehabilitacije in resocializacije; poleg tega imajo še 20 članov skupine, ki so v začetni fazi zdravljenja in še niso polnopravni člani kluba, marveč opazovalci.

Čeprav se je odnos okolja do takega načina boja proti alkoholizmu v zadnjem času nekoliko popravil, še vedno ni tak, kot bi moral biti. Največ težav je v Semiču, zato šteje tamkajšnji klub le tri zdravljenih alkoholike in tri svoje, novih članov pa ni.

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri SZDL je sicer dokaj aktiven in prizadeven, vendar se zatika pri sodelovanju z delovnimi organizacijami: vpliv



NOVA DELOVNA ZMAGA — Za občinski praznik so občani črnomaljske občine med drugim dobili tudi prepotreben nov zdravstveni dom, ki je eden najbolj sodobnih na Dolenjskem. Na slovesni otvoritvi je govoril dr. Albin Pečaver, ki je orisal velik pomen novega doma za občino.

Čast in odgovornost

Mladi komunisti postavljajo v ospredje osebni zgled: poštenost in delavnost

V okviru praznovanja črnomaljskega občinskega praznika je bil 17. februarja sprejem novih članov v Zvezo komunistov in podelitev izkaznic. Rdeče nageljčke so pripeli 47 novim članom ZK, od katerih jih je večina mladih iz delovnih organizacij. Izkaznice jim je na slovesnosti izročil sekretar medobčinskega sveta ZKS Lojze Šterk.

Kaj pomeni danes mlademu človeku sprejem v Zvezo komunistov? Na to vprašanje so odgovorili štirje, ki so v četrtek dobili članske izkaznice.

Majda Šimec, zaposlena v VVZ Črnomelj: „Predvsem je to zame velika čast in priznanje mojemu dosedanjemu delu; že dve leti sem predsednica zbora uporabnikov pri samoupravni

Nada Plevnik, zaposlena v črnomaljskem knjigovodskem centru: „Izhajam iz komunistične družine in so mi naloge komunistične znane že od staršev; delam tudi kot tajnica kluba



interesni skupnosti za otroško varstvo. Pot, po kateri sem se namenila hoditi, mi je bila že prej jasna, seveda pa bodo sedaj, ko sem članica ZK, naloge še večje in moje delovanje še bolj odgovorno.“

Jože Špehar, delovodja v obratu IMV v rudniku Kanižarica: „S političnim delom sem bil seznanjen že prej, saj sem

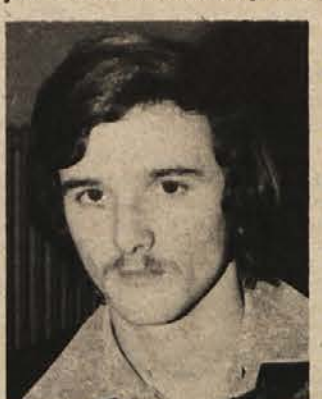


samoupravljalcev. Sedaj, ko sem tudi sama članica ZK, se bom trudila, da bom zgled drugim, zlasti mladim in v sredini, v kateri delam. Komunist se mora odlikovati po poštenosti in delavnosti.“

Jože Ivanovič, obratni električar v rudniku Kanižarica: „Sprejem v Zvezo komunistov je tudi



precej delal v mladinski organizaciji in v Zvezi rezervnih vojaških starešin. Sedaj se bom trudil, da bom svoje naloge opravljal še bolje, saj je to dolžnost komunističnega člana; kot pri delu v družbenopolitičnih organizacijah.“



priznanje mojemu dosedanjemu delu v delovni organizaciji in v osnovni organizaciji ZSMS Kanižarica. Seveda sem ponosen, da sem postal član ZK, s tem pa zavestno sprejemam naloge, dolžnosti in obveznosti borca za lepšo bodočnost in pravičen družbeni red.“



Dr. Antun Kvasič: „V boj proti alkoholizmu moramo vključiti tudi šole.“

okolja, ki ni naklonjeno boju proti alkoholizmu, se kaže tudi pri vodilnih delavcih. Sedaj se spopadajo z novim proizvodom, tako imenovanim „delavskim pivom“, ki ga ponekod že prodajajo v tovarniških menzah, češ da je tistih nekaj odstotkov alkohola v tem pivu toliko kot nič. „V resnici je tako početje in mišljenje zelo nevarno, kajti iz majhne potrebe raste velika, in če to podpiramo, dovoljimo, se z družbeno pomočjo širi alkoholizem,“ razlaga Kvasič, ki se zavzema za to, da bi naša družba ustvarjala pogoje za ustanavljanje klubov zdravljenih alkoholikov tudi v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Zankrat to še ni mogoče, ker ni dovolj terapevtov, pa tudi financiranje klubov še ni urejeno. Poslej naj bi to prevzela regionalna zdravstvena skupnost, terapevti naj bi bili strokovni sodelavci dispanzerja za socialne bolezni, klubi pa strokovne enote.

A. BARTELJ

Črnomaljski poročevalec

BREZ PREHODOV ZA PEŠČE — Kakor se čudno sliši, vendar v Črnomlju ni niti enega prehoda za pešce, oziroma ni nobenega označenega prehoda, saj so „zebre“ že tako obledela, da jih lahko najde le tisti, ki ima dober spomin. Morda pa odgovorni menijo, da tako in tako nima smisla tritati barve, ko pa pešci hodijo čez cesto, kjer se jim zljubi.

MEGLICEVA RAZSTAVA — Jutri ob 19. uri bo v avli kulturnega doma otvoritev razstave kočevskega slikarja samouka Rada Megliča, ki bo razstavljal slike z motivi iz Bele krajine in Dolenjske. Razstava, ki jo je organiziral občinska kulturna skupnost, sodi v sklop praznovanj ob občinskem prazniku.

JUBILEJNO TEKMOVANJE — Črnomaljsko športno društvo „Invalid“ je v nedeljo, 20. februarja, na kegljišču v Kanižarici pripravilo turnir, ki so se ga udeležila invalidska športna društva iz Kočevja, Ljubljane, Domžal, Trbovelj, Hrastnika, Zagorja in domačini. Ta turnir je tradicionalen in ga organizirajo vsako leto v počastitev občinskega praznika. Obenem so proslavili 20-letnico prvega srečanja med invalidi iz Črnomlja in Zagorja. Letošnjega turnirja se je udeležilo okoli 60 tekmovalcev.



GRADAŠKI SIMBOL — Že petič zapored so gradski mački na pustno nedeljo pripravili sprevod, v katerem so na šaljiv, domiselen pa tudi jdek način pokazali vrsto točk. Ta sedaj največji karneval na Dolenjskem si je ogledalo 4.000 ljudi, ki so po koncu navdve zadovoljni odhajali iz Gradca.

Za več delavnosti in znanja

Ocena organizacijske, idejne in kadrovske krepitve občinske organizacije ZKS Metlika — Več znanja, manj vsiljenih sklepov

Na 13. seji občinske konference ZKS Metlika so obravnavali tudi poročilo o organizacijski, kadrovski in idejni krepitvi občinske organizacije ZKS po 5. seji CK ZKS. Ugotovili so, da se je po tej seji okreplila vloga ZK v vseh celicah družbenega življenja. Seveda pa stanje še ni tako, da bi lahko bili z njim povsem zadovoljni.

Med drugim je konferenca v tem času ustanovila dve novi osnovni organizaciji v krajevnih skupnostih Radovica in Rosalnice, vsaka OO ZK v občini pa ima najmanj enega člana v konferenci. Da bi bilo poročilo za sejo občinske konference kar se da popolno in izčrpno, so vsem OO ter svetova ZK Beti in TGP po-

slali vprašalnik, na katerega pa OO ZK Podzemelj in Rosalnice sploh nista odgovorili.

Izkazalo se je, da skoraj vse OO stalno ocenjujejo idejnopolitične razmere v svojem okolju ter sproti reagirajo na družbenoekonomske, idejnopolitične, samoupravne, kadrovske in druge probleme, ki se jim zastavljajo. O stanju na svojem področju sproti obveščajo tudi občinsko vodstvo ZK.

Po 5. seji se je v občini izboljšala aktivnost članstva, kljub temu pa je še precej neaktivnih, zlasti v krajevnih organizacijah, kjer prevladujejo starejši in bolehniki člani. Vzrok za neaktivnost pa gre iskati tudi v premajhni idejnopolitični usposobljenosti, premajhni zavzetosti in nepoznavanju problemov. Po drugi strani pa je za neaktivnost vzrok tudi preobremenjenost, saj imajo nekateri komunisti tudi po 15 in več funkcij.

Premalo OO se je zateklo k idejnopolitičnim ukrepom proti neaktivnim članom, več kot polovica ni izrekla niti enega ukrepa. Večkrat se zgodi, da vodilni delavci prevzamejo vodenje OO in da sekretarji podležejo njihovu vplivu in tako posamezniki lahko vsiljujejo svoje mnenje in izsiljujejo sklepe, kakršne želijo.

Doslej je srednjo politično šolo uspešno končalo 11 slušateljev, od

AMBULANTA TUDI POPOLDNE

S 1. marcem bo v metliškem zdravstvenem domu začela delati še ena splošna ambulanta, ki bo odprta popoldanskem času. Tako bo delovni čas v splošni ambulanti od 7. do 19. ure, razen ob sobotah, ko bo splošna ambulanta delala od 7. do 14. ure. Sedaj razen nujnih primerih ne bo več razloga, da bi zaposleni občani hodili po zdravstveno pomoč v delovnem času.

O STROKOVNI SLUŽBI SIS

V torek, 15. februarja, je bil stanek predsednikov izvršnih odborov vseh metliških samoupravnih interesnih skupnosti in predstavnikov izvršnega sveta, na katerem se pogovarjali o ustanovitvi strokovne službe za SIS. Da bi ugotovili, koliko ljudi in kakšnih potrebujemo za to strokovno službo, morajo do 1. marca izdelati opravičilni nalogi bodoče službe, opravičilni nalogi bodoče službe, res nujno potrebna. Predsedniki izvršnih odborov, ki so vsi zaposleni v strokovni službi, imajo obsežnih nalog, kot so izdelava gramov, pripravljanje gradiv, poravnave, strokovne analize, usposabljanje, sporazumevanje z delovnimi organizacijami itd.

Osem litrov življenja

Odkar so leta 1954 v Metliki začeli z organiziranim krvodajalstvom, je sedaj upokojeni delavec Novoteksa Ivan Ružič že sedemindvajsetkrat prišel na odzvem krvi. Zamudil ni niti ene same krvodajalske akcije, vendar mu krvi dvakrat zaradi prehlada niso vzeli.

„Ko so pred 23 leti pri nas pridobivali prve krvodajalce, sem rekel, bom pa še jaz poskusil. Ne samo, da se nisem po prvem odvzemu počutil slabo, prav dobro mi je delo in mi še danes,“ se pohvali Ružič, ki je šel trikrat dati kri tudi v Novo mesto, skupaj z drugimi delavci metliškega Novoteksa.

Prva Ružičeva krvodajalska izkaznica je že zdavnaj popisana in tudi v drugi je le še malo prostora. „Najkrat sem dal tudi po štiri deci krvi; računam, da sem je vse skupaj dal preko osem litrov.“



Za svojo zvestobo je Ružič dobil tudi visoko priznanje jugoslovskega Rdečega križa — zlati znak, značko, ki jo dobijo tisti, ki so dali kri že 25-krat, in več nagrad.

„Sam sem zdrav kot dren in nikoli ne tabim zdravnika. Tudi v bolnici še nisem bil, razen ko sem si zlomil roko in nogo in enkrat, ko so me morali malo zašiti. Da bi le bilo tako naprej,“ si zeli Ružič.

Vendar Ivan v družini ni edini krvodajalec. Tudi njegova žena Marija je že 16-krat dala kri. „Kadar je v Metliki krvodajalska akcija, nama ni treba pošiljati vabil, saj že prej zveza iz časopisa ali preberava na plakatih,“ pravi Ivan. On ima na skupini A, Marija pa 0. Da ima še posebno Ivan res dobro in zdravo kri, pravi tudi to, da se mu rane izredno hitro zacelijo.

„Dokler mi bodo hoteli vzeti kri, toliko časa jo bom dajal,“ je obljubil in dejal, da jo rajši daje, kot da bi jo moral dobivati.

A. BARTELJ

SPREMEMBA V ZDRAVSTVENIH IZKAZNICAH

Zaposleni v metliški Beti bodo do konca meseca čas, da v izkaznicah nesejo svoje in zdravstvene izkaznice zavarovanih družinskih članov, ki bodo spremenili registrsko številko in šifro dejavnosti. Za zunanje Beti bodo rok za vpis sprejemni pravčasno sporočili.

SPREHOD PO METLIKI

DA NA OSNOVNI ŠOLI varčujejo z denarjem, pričča že dejstvo, da mora snažilka počistiti vsak dan desetsto kvadratnih metrov površine. Pripravični smo, da otroci in učitelji to upoštevajo in ne puščajo odpadkov tam, kjer so slučajno odleteli od njih, sicer se bodo snažilki zrabile noge tja do kolen, kar bo močno prizadelo že tako izmuzgano zdravstveno varstvo.

GODBA NA PIHALA bi potrebovala v trajajočem letu za nemoteno dejavnost in za morebitni nakup nekaterih prepotrebnih novih instrumentov blizu 180.000 dinarjev. Tako so zapisali v svoj letni program, je pa veliko vprašanje, ako jim bo uspelo predvidena sredstva tudi zbrati. Od kulturne skupnosti pričakujejo 50.000 dinarjev.

TAMBURASI, FOLKLORISTI IN RECITATORJI mladinskega kluba pripravljajo nekaj več kot uro trajajoči program, s katerim bodo nastopili v domu Partizana na predvečer dneva žena. Z istim programom se bodo verjetno predstavili tudi delavcem delovne organizacije „Beti“. Pripravljenost mladih jo treba pohvaliti. Proslave ob 8. marcu bodo v vseh krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah in šolah.

MANEKENKE IN MANEKENI „Beti“ so na Gospodarskem razsta-

višju v okviru mednarodne razstave Didacta predstavljali obiskovalce in učence v učencev, ki so iz Maribora, Sevnice, Ljubljane, Murske Sotle, Metlike. Modne revije so vzbudile veliko pozornosti, izdelki pa niso imeli malo pohval.

MESTNA GODBA je izdala novo značke v zlati, srebrni in bronastih barvi. Komplet treh značk vsebuje 100 din, zbirali pa jih lahko kupci članov godbe. Ako zbrani bodo uporabili za nakup potrebnih instrumentov, nekaj denarja priteklo v njihovo blagajno za zabavo, ki so jo dobro pripravili v domu Partizana.

UČENCI POKLICNE šole „Beti“ so bili prejšnji teden na ekskurziji v Ljubljani, kjer so obiskovali Pletenino, Narodno muzej NOB. V kratkem si bodo vajo ogledati našo prvo rock and roll zabavo v dvorani Vatroslava Lisinskega v Zagrebu.

OB POGLEDU NA SOLO veku zaigra srce, ko vidi mlade, bodočo telovadnice, prerezana tribaravnica, za vohi oddahnili, šolska mlada telovadila v primernih pripravah gotovo pa bodo začeli v športu pa tudi starejši bodo poglobljeno na to, da se je treba od časa do časa malce razgibati, sicer se bodo okrog pasu preveč sala.

Črnomaljski poročevalec

Nekaj misli iz programa mladih

Kaj bo kočevska mladina delala letos in za kaj se bo prizadevala?

Tudi mladina kočevske občine je v svoj delovni program za leto 1977 vnesla ureditve in ustanovitve v zvezi s skrbjo za zdravje in delo. Vse to bodo posvetili svojemu samoupravnemu odnosu z mladimi in KS, pri čemer se bo mladina prizadevala za še boljše sodelovanje z družbenimi skupnostmi in za doseganje izvajanja programa financiranja KS.

Nadalje bo delovanje mladine uspešno in iskane oblike za boljše izkoriščanje prostega časa mladih, pri čemer se bodo najprej prizadevali za ustanovitev

kluba, za usposabljanje mentorjev in za različne oblike organiziranja mladine v prostem času.

Posebna pozornost bo posvečena usposabljanju in izobraževanju mladih. Pri tem naj omenimo delo kluba samoupravljalcev, štipendiranje, samoupravljanje v šolah, preoblikovanje srednjega šolstva, delo marksističnih krožkov, pa tudi izobraževanje ob delu.

Še posebno je tudi za mladino pomembna stanovanjska

politika in gradnja delavskih stanovanj, informiranje in javnost dela ter mladinske delovne brigade. Mladi pa bodo izpolnjevali tudi svoje naloge na področju kulture, ljudske obrambe, ohranjanja tradicij NOB, odnosov z zamejsko mladino (Dolina pri Trstu), internacionalistične vzgoje, sprejemanja mladih v ZK in dela mladih komunistov.

J. P.

VODOVOD ZA MALI LOG

Letos se bo začela v Loškem potoku gradnja vodovoda Hrib-Mali log, ki bo dolg 4 km. Potekala bo po etapah in več let, vsi stroški pa bodo znašali blizu 4 milijone dinarjev. Največ bo veljal cevovod, in sicer 3.230.000 din; vodni zbirnik bo stal 580.000 din, črpalnice z avtomatikom 150.000 din. Letos bo za gradnjo na razpolago 1.400.000 din. Za pomoč pri gradnji bodo zaprosili tudi kočevsko mladino. Lani je mladina iz ribniške občine sodelovala v mladinski delovni brigadi, ki je gradila vodovod v Strugah, letos pa pričakujejo, da se bodo kočevski mladinci oddolžili s sodelovanjem pri gradnji vodovoda v Loškem potoku.

F. B.

SEMINAR ZA DELEGATE SIS

Na pobudo kluba samoupravljalcev je Delavska univerza „Jože Šušteršič“ Kočevje pričela organizirati enodnevnne seminarje za delegate samoupravnih interesnih skupnosti v občini Kočevje. Začeli so se pretekli teden. Udeleženci seminarjev se seznanjajo z delegatskim sistemom in delegatskimi odnosi, nalogami SIS v združenem delu, nekaterimi temeljnimi vprašanji organiziranosti in načini dela v SIS, kakor tudi z uveljavljanjem svobodne menjave dela in enakim družbenim položajem delavcev-ter z vrednotenjem dela v samoupravnih interesnih skupnostih.

Povabiti Gorenje

Danes ima v kočevski občini skoraj 100 gospodinjstev vsaj po en izdelek „Gorenja“, nekateri pa celo več. Vsa nova stanovanja so opremljena s elektrifikacijo z električnimi, plinskimi oziroma kombiniranimi štedilniki „Gorenje“. Največ gospodinjstev ima štedilnike „Gorenje“, pa tudi televizorji te tovarne vrste. Seveda imajo občani še mnogo manjše aparate in naprave, ki jih izdeluje „Gorenje“, saj brez njih skoraj ne more biti nobeno gospodinjstvo. Nekateri občani so zavestno opremljali svoja stanovanja z aparati „Gorenje“, zato, ker so menili, da bodo potem vzdrževanje teh naprav preprosteje.

Pri tem pa so se nekoliko spomnili, da „Gorenje“ še niso nikoli odprlo v Kočevju. Čeprav je servis, ampak povsem svoje servise izvajajo v Ljubljani. To pa je precej težko, razen tega je treba vsaj enkrat na leto priti v Maribor, kar zaradi tega ni odločno, da naroči servis v Ljubljani. Zaradi Gorenja pri kakšni delavnici, obrtniku ali celo sušmarju. Vsi, da bi se krajevna skupnost ali morda občinska skupščina čimprej odprla v Kočevju, da bi imela svoj servis. To je še posebno težko zato, ker ima sedanji servis v Kočevju servis Mercator-Tripromet premalo obrtnikov in preveč dela.

J. PRIMC

Drobne iz Kočevja

PRVO DESETLETJE – Jamarji občinskega društva bodo letos praznovali 10-letnico obstoja. Delati so se pripravili na praznik, ki bo praznik 10-letnice. Niso imeli dovolj pripravljenih ljudi, bili so brez ljudi, vrvi, raznih naprav za praznik in brezna itd. Bilo pa je potrebno veliko volje in poštenja, da so se pripravili na praznik. Vsi so se pripravili na praznik, da bi imeli svoj praznik. Vsi so se pripravili na praznik, da bi imeli svoj praznik.

PRED DNEVOM ŽENA – Praznik žena se bliža. Povsod se pripravljajo na svečanosti. Spremeniti pa bi morali vsebino praznovanja. Vedno se s ponosom in spoštovanjem spominjamo junaških in borbenih podvigov naših žena, ki so se borile za svobodo s puško, trpele po taboriščih in zaporih, doživele pa so tudi izseljevanje ter druge krivice in ponižanja. Tako so tudi one pripomogle do zmage in ustvarjale temelje, na katerih se je kasneje hitreje razvijal proces uveljavljanja enakopravnosti žena. Tem mislim in ugotovitvam naj bi bile posvečene tudi letošnje praznovanje dneva žena.

NOVI RAZGLEDI – Četrta številka Kočevskih razgledov je izšla 8. februarja. Revija izdaja Klub kulturnih delavcev. Od številke do številke se revija tehnično in vsebinsko izboljšuje. V tej številki je več sodelavcev, vsebina pa je tudi pestrejša, saj niso objavljena samo literarna dela, ampak tudi sestavki o krajevni zgodovini, o društveni in drugi dejavnosti. Pričakujemo, da bo kdo izdajo še strokovno ocenil.

PREGOVOR: „Februarski Valentin (14. februar) prinese ključ od korenin.“ Upajmo, da ga ne bo prinesel prehitro, kajti zima še ni naredila svojega.

KOČEVSKA NOVICE



NA OGLEDU MUZEJA – Predsednik Andrej Marinc si je med obiskom Ribnice ogledal tudi etnografski muzej. (Foto: Primc)

Andrej Marinc med nami

Predsednik slovenskega izvršnega sveta je preživel delovni dan v Ribnici

Andrej Marinc, predsednik republiškega izvršnega sveta, je 16. februarja obiskal Ribnico. Najprej se je v stavbi občinske skupščine pogovarjal s predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij.

Predvsem se je zanimal za zdornost, za odnose delovnih organizacij do krajevnih skupnosti, za delo ZK, odnose in poslovanje dislociranih obratov, nezaposlenost, probleme podeljenja, štipendiranje in drugo.

Po razgovorih v Inlesu in Riku, o čemer več poročamo na 1. strani, si je ogledal Ribnico. Med drugim novi dom JLA v Ribnici, etnografski muzej (lončarstvo in suha roba) ter Petkovo galerijo. Med obiskom delovnih organizacij Inles in Ri-

ko si je ogledal njune proizvode in druge prostore.

Po kosilu v hotelu „Jelka“ se je še dolgo zadržal v razgovoru s predstavniki občine, družbenopolitičnih organizacij in ribniškega gospodarstva.

J. P.

Pletenine pridejo

Pri Sv. Gregorju v ribniški občini bo v bivšem združenem domu odprla ljubljanska Pletenina svoj konfekcijski obrat. Obrat bodo uredili v kulturni dvorani, ki doslej ni bila zadovoljivo izkoriščena. Ureditev in oprema bosta veljali okoli 4.500.000 din. V novem obratu bo dobilo delo okoli 100 žensk, in sicer najprej 50, nato pa še enkrat toliko. Dogovor o ureditvi in odprtju obrata bo kmalu podpisan, nakar se bo začelo urejanje obrata, ki bo odprt predvidoma še letos.

Taki in podobni obrati so na podeželju zelo potrebni, ker se sicer ljudje začno prehitro izseljevati v mesta. Vasi se praznijo in kmetijska zemljišča ostajajo neobdelana, v mestih pa je veliko težav zaradi stanovanj.

J. PRIMC

Kako do malice

Zaposleni Sodražani že leta opozarjajo, da kraj potrebuje obrat družbene prehrane, se pravi obrat, kjer bi kuhali tople malice ali kosila. Večji tozdi kot Inles, Donit in Krim imajo za svoje člane kolektivno prehrano urejeno; za manjše kolektive kot so pošta, Suha roba, trgovina, Elektro in še nekatere pa ni dobiti toplega obroka nikjer.

Toplo hrano bi sicer lahko dobili v gostilnah, vendar po precej visokih cenah. Kandidati za tople malice opozarjajo, da je v Sodražici dobro poskrbljeno za pijačo in da rastejo vedno novi bifeji, čeprav lahko pijačo kupiš tudi v trgovini. Za organizacijo tople malice pa ni zanimanja. Sami in razdeljeni v več kolektivov si ne znajo pomagati. Prav bi bilo, če bi jim pri teh prizadevanjih pomagale matične delovne organizacije in morda še občinski sindikalni svet.

Podobne težave so tudi v Loškem potoku oziroma še večje, saj tu težko dobiš primeren toplo hrano v gostilnah. Nekdo nam je potožil, da je moral k zdravniku v Loški potok, potem pa si je hotel malo privzeti dušo, a ni v nobeni gostilni mogel dobiti juhe.

Večji kraji Ribnica, Kočevje in drugi imajo poskrbljeno za tople malice v gostiščih (hotel Jelka, restavracija Nama, hotel Pugled itd.). Verjetno bo treba v manjših krajih kot sta Sodražica in Loški potok tudi najti rešitev v okviru obstoječih gostišč. To pomeni, da se bo treba pogovoriti z zasebnimi gostilničarji ali z enim izmed obratov, kjer že kuhajo tople malice. Seveda se bo treba pri tem natančno dogovoriti, koliko bo prispeval za malico posameznik in koliko delovna organizacija ter za ostale medsebojne obveznosti. Med slednje sodi gotovo tudi jamstvo, da bodo zainteresirani res hodili na malice.

J. PRIMC

ŠE DRUGI PROGRAM

V ribniški občini pripravljajo akcijo za dopolnitev televizijskih pretvornikov na Travnici gori, v Loškem potoku in Ortneku. Vanje nameravajo vgraditi take aparature, ki bodo omogočale prenos oz. sprejem drugega programa, medtem ko zdaj lahko spremljajo v glavnem le prvi program. Ta izpopolnitev bo po sedanjih izračunih veljala nekako do 600.000 din, financirali pa naj bi jo iz enkratnih prispevkov lastnikov televizorjev (250 do 300 din na televizor) in iz sredstev krajevnih skupnosti. Če bi ta denar zbrali do marca, bi bili po sedanjih zadrževanjih pretvorniki urejeni za sprejem drugega programa že sredi leta oziroma 4 mesece po podpisu pogodbe.

»Dolenjski list« tribuna bralcev

Ribniški zobotrebci

LJUDSKI PLES – Pisali smo že, da je bila pred kratkim ustanovljena mladinska organizacija za območje Ribnice. Po prvih uspehih kulturnih prireditvah so sklenili, da bodo po zgledu dolenjskega mladine ustanovili folklorno skupino. Kdor ima veselje za ljudske ples, naj se prijavi.

OTVORITEV JULIJA – Gradbeni dela pri gasilskem domu v Ribnici se bližajo koncu, saj je treba v glavnem le še postaviti vrata. Vozila so že v garažah. Gasilski dom bo odprt verjetno na dan borca, 4. julij.

NEPRIJETEN TUŠ – Ribniške ceste in ulice nimajo ravnih površin, ponekod pa so tudi luknje. Zato se dogaja, da avtomobilisti poškrbijo pešce, pa naj vozijo počasi ali hitro. Pred kratkim se je spet nekemu poslovnemu človeku mudilo. Z avtom je zapeljal v lužo in poškrbilo žensko. Ta je doma zavezo povedala možu, on pa miličnikom. Vse skupaj bi se lahko zelo zapletlo in bilo bi lahko precej stroškov, če se avtomobilist ne bi prišel oškodovanke sam opravičiti in plačat kemično čiščenje plašča. Ženska je nato prijavo umaknila. Za take in podobne neprijetne primere pa le niso krivi samo avtomobilisti, ampak neravne in luknjaste ceste ter dejstvo, da Ribnica nima kanalizacije in se voda niti dovolj ne odteka.

KDAJ TELEFONSKA GOVORILNICA? – „Bolje je biti vpisan v telefonski imenik kot v zgodovino,“ je dejal nekdo. Telefonskih naročnikov je veliko. Marsikdo si je omislil telefon le zato, ker ga ima sosed. Veliko pa je še ljudi, ki nimajo telefona. Včasih bi morali hitro kam poklicati, pa pošta več ne dela. Zato bi bilo nujno, da bi tudi Ribnica dobila javno telefonsko govorilnico.

GREMO V KINO – V kinu doma JLA v Ribnici bo danes, 24. februarja, film „Skrivnosti pariškega podzemlja“, 26. in 27. februarja pa „Zločin v orientalski puščavi“, 26. in 27. februarja dopoldne bo matineja „Rdeči gusar“.



— Zakaj je Tonetova žena tako slabe volje?
— Pravi, da je mož zadnjih 14 dni slavil pusta, zdaj bo pa spet 14 dni pil na račun dneva žena.

Nesklepčni sklep

Zamenjati je treba člane konference, ki iz neopravičenih vzrokov ne pridejo na sejo. To je bila osnovna ugotovitev zadnje razširjene seje občinske konference ZK Ribnica 4. februarja. Tudi ta konferenca ni bila sklepčna, ker se je je udeležilo le 16 izmed 35 članov.

Od zadnjih štirih sej konference je bila sklepčna le ena, in sicer 4. oktobra. Zato je bil tudi povsem upravičen sklep, da je treba člane, ki neupravičeno izostajajo, zamenjati. Prav bi bilo celo, da bi zamenjali vse, ki pogosto manjkajo, se pravi tudi tiste, ki zaradi preobremenjenosti ne morejo uspešno opravljati te svoje funkcije.

Pred Zvezo komunistov je vrsta odgovornih dolžnosti. Člani konference bi morali biti čvrsta vez ZK med osnovnimi organizacijami in občinskim vodstvom. Ta zveza pa je v ribniškem primeru na kar preveč krajih prekinjena, zato tudi nekatere osnovne organizacije ZK ne delajo dobro.

Podobno je v osnovnih organizacijah ZK. Nekatere so sicer imele več sestankov, nekatere pa tudi samo 3 v letu dni, kar je odločno premalo. Eden izmed predlogov nesklepčne zadnje seje je bil, naj bodo sestanki organizacij ZK pogostejši, najmanj enkrat na mesec. Tako bodo dnevni redi krajši, delo pa zanimivejše. Tudi sklepe osnovne organizacije in občinskih vodstev ZK bo potem lahko izpolnjevali. Zdad na primer sploh ni bilo vseh podatkov o izpolnjevanju sklepov zadnje seje občinske konference, ki je bila pred mesecem dni. Teh podatkov niti ni moglo biti, ker se večina osnovnih organizacij v januarju sploh ni sestala.

Zaradi vsega tega je bila povsem pravilna ugotovitev te seje razširjene konference, naj bo ta seja zadnji opomin sekretarjem organizacij ZK in članom konference.

J. PRIMC

REŠETO

PROSTA DELOVNA MESTA

METALNA

STROJEGRADNJA, KONSTRUKCIJE IN MONTAŽA, N. SOL. O.

TOZD TOVARNA LAHKIH KONSTRUKCIJ KRMELJ, N. SOL. O. 68296 KRMELJ

Zaradi povečanega obsega poslovanja dopolnjujemo zasedbo delovnih mest. Zato objavljamo naslednja prosta delovna mesta:

I. Za delo v prodajno-projektivnem inženiringu v Ljubljani:

1. VODJA PRODAJNO-PROJEKTIVNEGA INŽENIRINGA

Pogoj za sprejem je visoka izobrazba strojne ali gradbene smeri ter 7 let ustreznih delovnih izkušenj. Poseben pogoj je znanje tujega jezika ter opravljen strokovni izpit.

2. VODJA PROJEKTNE SKUPINE (za področje rastlinjakov)

Pogoj za sprejem je visokošolska izobrazba gradbene ali strojne smeri ter 5 let delovnih izkušenj na področju projektiranja.

Poseben pogoj: znanje tujega jezika ter opravljen strokovni izpit.

3. VODJA PROJEKTIVNE SKUPINE (za področje tipskih objektov iz jeklenih konstrukcij)

Pogoji: kot pod točko 1/2

4. SAMOSTOJNI PROJEKTANT

Pogoj za sprejem je končana visokošolska izobrazba arhitektonske smeri ter 5 let ustreznih delovnih izkušenj. Poseben pogoj: znanje tujega jezika in opravljen strokovni izpit.

5. SAMOSTOJNI KONSTRUKTER I

Pogoj za sprejem je višja šolska izobrazba strojne ali gradbene smeri ter 3 leta delovnih izkušenj na področju konstruiranja.

6. SAMOSTOJNI KONSTRUKTER II

Pogoj za sprejem je višja šolska izobrazba strojne ali gradbene smeri ter 1 leto delovnih izkušenj na področju konstruiranja.

7. KONSTRUKTER I

Pogoj za sprejem je srednješolska izobrazba strojne smeri ter 5 let delovnih izkušenj na področju konstruiranja.

8. TAJNICA I (za področje prodajno-projektivnega inženiringa)

Pogoj za sprejem je končana srednješolska izobrazba upravno-administrativne smeri ter 5 let delovnih izkušenj na ustreznem delovnem področju.

II. Za delo v prodajno-projektivnem inženiringu v Mariboru: VODJA PROJEKTIVE

Pogoj za sprejem je visokošolska izobrazba strojne ali gradbene smeri ter 7 let delovnih izkušenj na področju projektiranja.

Poseben pogoj: znanje tujega jezika in opravljen strokovni izpit.

III. Za delo v Krmelju: RAČUNOVODJA TOZD

Pogoj za sprejem je visokošolska izobrazba finančne smeri ter 5 let delovnih izkušenj na računovodskem področju. Stanovanje po dogovoru.

Splošni pogoji za sprejem:

Delo na navedenih delovnih mestih se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave pošljite na naslov: Metalna, TOZD Tovarna lahkih konstrukcij, 68296 Krmelj, s pripisom: „Za komisijo za medsebojna razmerja“, in sicer v 15 dneh po objavi. S prijavljenimi kandidati bomo organizirali razgovor o delovnih področjih ter zahtevah na objavljenih delovnih mestih.

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO v ustanavljanju

išče

— več gradbenih tehnikov

a) z delovnimi izkušnjami in brez njih, — VEČ GRADBENIH TEHNIKOV

b) s strokovnim izpitom in brez izpita;

— objavlja delovno mesto „ekonomista za koordinacijo“, z naslednjimi pogoji:

— dokončana ekonomska fakulteta,

— 7 let delovnih izkušenj, od tega 4 leta pri delu z domačimi in inozemskimi krediti,

— aktivno znanje angleškega jezika

— poskusno delo 3 mesece.

Ponudbe pošljite v 8 dneh na naslov delovne organizacije.

PROSTO DELOVNO MESTO

TURIST HOTEL SREMIČ KRŠKO

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja prosto delovno mesto

VZDRŽEVALCA NAPRAV

Pogoj:

— KV električar

— opravljeni izpit za kurjača centralnega gretja

Pismene ponudbe z dokazili pošljite na naslov: Turist hotel Sremič, Krško.

Rok prijave: 15 dni po objavi.



RAZPIS

PODJETJE ZA PTT PROMET NOVO MESTO

OBJAVLJA NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA:

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB VARNOSTNEGA INŽENIRJA s končano višjo šolo za varnostne inženirje

REFERENTA za finančno operativne posle s končano VEKŠ oziroma I. stopnjo ekonomske fakultete ali ekonomskega tehnik s prakso v vodenju finančne operative.

TOZD PTT CENTER NOVO MESTO

2 TT MEHANIČEV s končano poklicno šolo za telekomunikacije — smer tk mehanik

2 TT MONTERJEV s končano poklicno šolo za telekomunikacije — smer tt monter

TOZD ZA PTT PROMET KRŠKO

2 SPREJEMNIH IN IZDAJNIH DELAVCEV PRI POŠTI KRŠKO s končano poklicno PTT šolo, gimnazijo, ekonomsko šolo ali drugo poklicno šolo

DOSTAVLJAČA PRI POŠTI DOBOVA s končano osnovno šolo ali najmanj 6. razredi osnovne šole

DOSTAVLJAČA PRI POŠTI RAKA s končano osnovno šolo ali najmanj 6. razredi osnovne šole

DOSTAVLJAČA PRI POŠTI SEVNICA s končano osnovno šolo ali najmanj 6. razredi osnovne šole

TOZD ZA PTT PROMET NOVO MESTO

2 SPREJEMNIH IN IZDAJNIH DELAVCEV PRI POŠTI NOVO MESTO s končano poklicno PTT šolo, gimnazijo, ekonomsko šolo ali drugo poklicno šolo. Zaradi specifičnosti dela imajo prednost moški z odsluženim vojaškim rokom.

Kandidati naj pošljejo prijave s potrebnimi dokazili ustreznosti TOZD ali sektorju za splošne zadeve podjetja v 15 dneh po objavi.

Vsa pojasnila dobite na tel. št. 068-21-379.

PUSNAR ENZO

Import-Export: FARRA D'ISONZO

Gorica (Italija) Tel. 888-025



Zastopstva podjetij MAB "AGRIFULL" in drugih

● Motokultivatorji od 5 - 18 KS
● Traktorji in goseničarji od 21 - 90 KS
● Preše za seno in grozdje
● Mreže proti toči
● Gume „GOODYEAR“ za traktorje in avtomobile

REZERVNI DELI
SERVISNA SLUŽBA
UGODNE CENE



DOLENJSKI LIST

vsak četrtek 150.000 bralcev

VINOAGRARIA

GORICA (ITALIJA) NA TRAVNIKU 6

nudi VSE ZA VRTNARSTVO, KLETARSTVO, CVETLIČARSTVO kot: semena, pletenke, škroplilnice vseh vrst, kemikalije in orodje za kletarstvo, sode itd. Na prodaj tudi KMETIJSKI STROJI.

PRIPOROČAMO SE

CSŠ—POKLICNA KOVINARSKA ŠOLA CRNOMELJ

se priporoča za opravljanje uslug v svojih delavnicah:

— Opravljamo vsa strgarska dela in ključavničarska dela, izdelava kovinskih ograj, raznovrstnih vrat, okrasnih okenskih mrež, razna popravila in druga dela po naročilu.



Ljubljanska banka

Kadrovska komisija pri LJUBLJANSKI BANKI — PODRUŽNICI NOVO MESTO

objavlja za nedoločen čas, s polnim delovnim časom prosto delovno mesto:

REFERENTA za odplačevanje stanovanjskih kreditov ZA EKSPOZITURO METLIKA

Pogoji:

ekonomska srednja šola ali gimnazija ali upravno-administrativna šola z zaključnim izpitom in dve leti ustreznih delovnih izkušenj.

Prošnjo za sprejem na delo z življenjepisom in dokazilom o šolski izobrazbi pošljite Ljubljanski banki podružnici Novo mesto — kadrovske komisiji. Rok prijave je 10 dni po objavi. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi.

Cenjene stranke obveščamo, da bo steklarski obrat od 1. 3. 1977 dalje opravljal vse steklarske usluge v prostorih

„SOP“ KRŠKO, Gasilska 3.
„SOP“ KRŠKO, TOZD STORITVE, Gasilska 3.

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST NOVO MESTO

OBJAVLJA prosta delovna mesta:

1. RAČUNOVODJE STROKOVNE SLUŽBE
2. REFERENTA ZA DENARNA NADOMESTILA
3. BLAGAJNIKA
4. PROGRAMERJA
5. REFERENTA ZA OBREMITVE — KMEČKI SEKTOR

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1: višja ekonomsko-komercialna ali tej sorodna šola in 3 leta delovnih izkušenj

pod 2: dokončana srednja šola ekonomske, administrativne ali splošne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

pod 3: dokončana srednja šola ekonomske ali splošne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

pod 4: dokončana srednja šola ekonomske ali splošne smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj ter uspešno opravljen IBM test

pod 5: dokončana srednja šola ekonomske ali splošne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati morajo obvladati slovenski jezik.

Pri vseh objavljenih prostih delovnih mestih gre za delo za nedoločen čas.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev ter podatke o dosedanjih zaposlitvah pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST — Stokovna služba — NOVO MESTO, Kidričev trg 3

OBVESTILO!

Obveščamo občane Kočevja, da je 15. februarja za čela s svojim delom SIS za komunalne in cestno dejavnost z enoto za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč v novih prostorih na Trgu zbora odposlancev št. 47 v Kočevju.

SIS za komunalno in cestno dejavnost občine KOČEVJE

Razpisna komisija trebanjskega gradbenega podjetja „TREGRAD“, Trebnje, razpisuje na podlagi 7. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu naslednja prosta delovna mesta:

5 KV ZIDARJEV
5 PK ZIDARJEV
20 NK GRADBENIH DELAVCEV
4 NK CESTNI DELAVCI ZA CESTE:

— Koranitka — Gomila
— Mokronog — Jelševac
— Mala Loka — Breg
— Dolenja Nemška vas — Poljane

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi OD.

Razpis velja do zasedbe delovnim mest.

Prošnjo za sprejem z dokazili o kvalifikaciji pošljite na naslov: „TREGRAD“, Trebnje, Goliev trg št. 9.

PROSTO DELOVNO MESTO

Odbor za medsebojna razmerja
Zavarovalne skupnosti TRIGLAV –
Dolenjske območne skupnosti Novo mesto
– delovna skupnost

objavlja
prosto delovno mesto

ZIVLJENJSKEGA ZASTOPNIKA za zastop Kočevje.

Pogoji:
– končana srednja šola ali osemletka
– poskusno delo tri mesece.

Vloge z dokazili o končani šolski izobrazbi vložite v roku 7 dni na odbor za medsebojna razmerja Zavarovalne skupnosti TRIGLAV – Dolenjske območne skupnosti Novo mesto.

VOZNIKI!

ZASČITITE SVOJE
VOZILO PRED KORO-
ZIJO. ZUNANJI IN
NOTRANJI PREMAZ Z
„VALVOLINE TECT-
YLOM“ VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIČNA
POD TRŠKO GORO 90,
TELEFON 068-22-372
GARANCIJA
ZA
OPRAVLJENO DELO!
TECTYL CENTER

Odbor za medsebojna
razmerja rudnika rjavoga
premoga Senovo

objavlja prosto delovno me-
sto

VOVODJE VZDRŽEVA-
NJA POSLOVNIH
STAVB IN OBJEKTOV
DRUŽBENEGA STAN-
DARDA“.

Pogoj: srednja izobrazba
gradbene smeri.
Družinsko stanovanje bo na
razpolago v decembru 1977.
Prijava pošljite OMR rudni-
ka Senovo v roku 15 dni po
dnevu objave.

KRKA; TOZD ZDRA-
VILIŠČA

ZDRAVILIŠČE ŠMAR-
JEŠKE TOPLICE

OBIŠČITE NAŠ

KOZMETIČNI, FRI-
ZERSKI IN SALON
PEDIKURE

INFORMACIJE DOBI-
TE V RECEPCIJI ALI
PO tel. 84-900

Posebna šola
Novo mesto

razpisuje mesto

VZGOJITELJA

za določen čas do 20. 6.
1977.

Nastop službe takoj!
Sprejmemo absolventa PA
ali upokojenega prosvetnega
delavca, ki ima
moralno-politične pogoje za
delo v prosveti.

**Vsak četrtek –
DOLENJSKI LIST**

PROSTO DELOVNO MESTO

ISKRA, industrija elementov za elektroniko,
Ljubljana, TOZD UPORI – Šentjernej

objavlja prosto delovno mesto

ELEKTROVZDRŽEVALCA

Pogoji:
elektromehaničnik ali elektroinstalater, 3 leta prakse.
Prijava pošljite kadrovski službi TOZD UPORI Šentjernej v
15 dneh po objavi.

OBVESTILO

AVTOMEHANIČNA IN
AVTOKLEPARSKA
DELAVNICA V MO-
KRONOGU

obvešča cenjene stranke,
da popravlja motorne ža-
ge, traktorje Pascquali –
Tomo Vinkovič, ostale
kmetijske stroje in vse
vrste karamboliranih vo-
zil.
Delavnica je odprta vsak
dan, razen sobote.

DELOVNA SKUPNOST
OSNOVNE SOLE
VAVTA VAS

razpisuje prosto
delovno mesto

KUHARICE ŠOLSKE
KUHINJE

za nedoločen čas.

Pogoj: kvalificirana kuhari-
ca.
Stanovanja ni.

Odbor za medsebojna razmerja Iskre,
industrije za avtomatiko
TOZD Napajanja n.sub.o., Bršljin 63,
Novo mesto

objavlja
prosta delovna mesta:

- DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA ali
EKONOMISTA
za delo v prodaji oziroma analizi;
- INŽENIRJEV ELEKTRO IN STROJNE SMERI
za delo v konstrukciji in tehnologiji;
- TEHNIKA (EKONOMSKI, STROJNI, ELEKTRO)
za delo v planu;
- TEHNIKA (STROJNI ALI ELEKTRO)
za vrednotenje dela in časa;
- ELEKTROTEHNIKOV (ŠIBKI TOK)
za delo v servisu in končni kontroli;
- EKONOMSKEGA TEHNIKA
za delo v knjigovodstvu;
- ORODJARJA
za delo v orodjarni;
- ADMINISTRATORKE
za delo v sektorju;
- TEHNIČNE RISARKE – zaželeno znanje strojepisja
za delo v oddelku;

Delo je za nedoločen čas s posebnimi pogoji poskusnega
dela.
Prošnje pošljite na naslov „Iskra“, TOZD Napajanja, Bršljin
63, Novo mesto.
Nastop dela je mogoč takoj.

LICITACIJA!

TOZD ZDRAVSTVENI
DOM NOVO MESTO

razpisuje licitacijo za odpro-
dajo

RTG APARATA ZA
SLIKANJE PLJUČ.

Licitacija bo dne 4. 3. 1977,
ob 8. uri za družbeni sektor
in ob 9. uri za zasebni sek-
tor, pred Zdravstveno posta-
jo v Šentjerneju.

AVTO-MOTO
DRUŠTVO
KRŠKO

proda dva (2) osebna avto-
mobila ZASTAVA 750.

Licitacija bo v soboto, 26.
februarja, ob 9. uri na sta-
dionu v Krškem.

DES Ljubljana, n.sub.o.,
TOZD Elektro Krško b.o.

razpisuje javno prodajo

rabljenega OSEBNEGA AVTOMOBILA ZASTAVA
750,

ki bo dne 1. 3. 1977 ob 12. uri v prostorih garaž TOZD
Elektro Krško, 4. julija 32. Licitacija bo ustna, izklicna cena
je 6.000,00 din.
Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe, ki
polože 10-odstotno varščino od začetne cene. Varščina se
plača neposredno pred licitacijo. Vozilo je treba plačati in
prevzeti v petih dneh po dnevu prodaje. Ogled je možen uro
pred začetkom licitacije.



ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je nenadoma
zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in
brat

**ANTON
GAŠPERIČ**

iz Sel pri Dragatušu

Vsem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, posebno
sosedom, pevcem iz Dragatuša, godbi na pihala iz Črnomlja, žup-
niku za opravljeni obred, najlepša hvala. Delovnim organizacijam
rudnika Kanizarica in Belta iz Črnomlja, Pekarni Center iz Ljub-
ljane ter vsem ostalim se zahvaljujemo za podarjene vence in cvet-
je. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ana, sinovi Tone, Dolfe, Polde, hčerka
Slavka, brat in sestri z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega nadvse dra-
gega moža, očeta in brata



**JOŽETA
ŠKRLECA**

iz Male Cikave

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in znancem za nesebično pomoč, izraze sožalja, tolažilne besede
in podarjene vence. Posebna hvala podjetju Iskra – TOZD Napa-
jalne naprave Novo mesto za vso izkazano pomoč, Cestnemu
podjetju Novo mesto in vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih
stali ob strani.

Žalujoči: žena Jožica, sin Anton, hčerka Fani in drugo
sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega očeta

ANTONA VUKŠINIČA

iz Križevske vasi

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znan-
cem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji
poti, mu darovali vence in cvetje ter nam ustno ali pisмено izrazi-
li sožalje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom ZD Metlika,
zdravnikom in strežnemu osebju nevrološkega oddelka bolnice v
Novem mestu, ki so mu nudili pomoč in mu lajšali trpljenje.
Hvala župniku za poslovljene besede in opravljeni obred. Hvala
sosedom in vsem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih in
nam pomagali.

Žalujoči: žena Marija, hčerke in sinovi z družinami ter
drugo sorodstvo

Križevska vas, dne 6. februarja 1977

V SPOMIN

22. februarja je minilo tri leta, odkar
nam je težka zahrbtna bolezen mnogo
prezgodaj iztrgala iz naše sredine ljube-
čega moža, skrbnega očeta in starega
očeta



**MATIJO
BRUNSKOLETA**

Čas beži, ne izbriše pa bolečin in ran iz naših src. Hvala vsem, ki
se ga spominjate in obiskujete njegov tih dom.

Žalujoči: žena Rezka, sin Slavko z družino, hčerka
Karinca z družino

Hrast, 24. februarja

V SPOMIN

22. februarja minevata dve dolgi in
žalostni leti, odkar nas je za vedno za-
pustil naš dragi ati in mož



RUDI PERŠE

iz Novega mesta

Dnevi in meseci minevajo, mi pa se še vedno ne moremo sprijazni-
ti s tem, da te ni več med nami. Ko obiskujemo tvoj prerani grob,
spoznavamo kruto resnico, da živiš le še v naših srcih. Iskreno se
zahvaljujemo vsem, ki obiskujete njegov tih dom, mu prižigate
svetle in prinašate cvetje.

Vsi njegovi

LICITACIJA!

„NOVOLES“
TOZD Tehnično energetske storitve, n.sol.o –
Straža

razpisuje dne 28. 2. 1977 ob 10. uri licitacijo nasled-
njih osnovnih sredstev:

1. Osebni avtomobil LADA, v voznom stanju, izklic-
na cena 30.000,00 din.
2. Tovorni avtomobil OM, v nevoznom stanju, iz-
klicna cena 11.500,00 din.

Ogled je možen dve uri pred licitacijo.
Interesenti morajo pred začetkom dražbe vplačati 10-odstot-
ni polog.
Informacije dobite po telefonu 84-530, int. 50.

DOLENJSKI LIST –

vsak četrtek, 150.000 bralcev!

KOMISIJA ZA
MEDSEBOJNA RAZMERJA
TOZD OPREMA – SOP KRŠKO

razpisuje
prosti delovni mesti:

1. MATERIALNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji: ekonomska srednja šola ali poklicna šola za prodajal-
ce

2. KVALIFICIRANEGA REZKALCA

Pogoji: poklicna ključavničarska šola in odslužen vojaški
lesanovanj ni.
Prijava prošnje z dokazili o strokovni usposobljenosti spre-
jema kadrovska služba SOP Krško.
Licitacija velja 15 dni po objavi.

(1439) – 24. februarja 1977

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 24. februarja - Matija Petek, 25. februarja - Tomo Sobota, 26. februarja - Saša Nedelja, 27. februarja - Jelka Ponedeljek, 28. februarja - Roman Torek, 1. marca - Albin Sreda, 2. marca - Karel Četrtek, 3. marca - Milena

LUNINE MENE

26. februarja ob 03.50 uri - prvi krajec



maloglasni

SLUŽBO DOBI

TAKOJ ZAPOSIM dekle za pomoč v kuhinji. Lahko začetrnica, vendar praksa zaželena. Možna je tudi honorarna zaposlitev. Vsa oskrba v hiši. Gostilna Springer, Trebnje.

ZDRAVNIŠKA DRUŽINA išče dekle za pomoč v gospodinjstvu. Nudimo vso oskrbo, dobro plačo in možnost šolanja. Pišite na naslov: Dr. Janez Kalan, 64000 Kranj, Bertonelejeva 63.

FRIZERSKO POMOČNICO išče salon FRANJA, Maistrova 7, Novo mesto.

SLUŽBO IŠČE

V VARSTVO vzamem otroka v Bršlino. Naslov v upravi lista (550/77).

VZAMEM v varstvo otroka. Informacije po telefonu 22-827.

STANOVANJA

IŠČEM DRUŽINSKO stanovanje (soba, kuhinja in drugo) v bližini Krškega. Naslov: Florjan Kramar, Brestanica 20.

V NAJEM oddam opremljeno garsonjero, centralno ogrevano, v Novem mestu. Naslov v upravi lista (592/77).

TRICLANSKA družina išče stanovanje (v okolici Novega mesta) ali vsaj sobo s sanitarijami, v kateri bi lahko kuhala. Naslov v upravi lista (598/77).

Motorna vozila

POCENI prodam moped Tomos avtomatik, malo rabljen. Lojze Mahajnc, Padersiščeva 10 a, Novo mesto.

PRODRAM traktor Kramer (Deutz) 20KS, hidravlika, kosa, plugi, brane. Vlado Cizel, Šentlari 82, Brežice.

PRODRAM FIAT 124, dobro ohranjen. Na račun vzamem tudi manjše vozilo. Franc Borin, Pijavice 13, Trzinčce.

PRODRAM fiat 1300. Sinkovec, Dol. Mokro polje 5 a, 68310 Šentjernej.

PRODRAM osebni avto Dyane 6, nov, še v garanciji. Naslov: Franc Skof, Jerebova 10, Novo mesto, telefon (068) 21-146.

PRODRAM AMI 8, letnik 1974. Alojz Hren, Ločna 19, Novo mesto.

PRODRAM škoda 1000 MB, neregistrirano, tudi po delih. Bogdan Sitar, Šmihel 54, Novo mesto.

PO UGODNI ceni prodam osebni kombi 430 K, letnik 1973 - december. Alojz Marolt, Podbočje 51.

PRODRAM traktor Iferari (30 KS), dvobrazdni plug in brane. Franc Hrovat, Drganja sela 3, Straža.

PRODRAM traktor Ursus s 35 KM in 1380 urami. Anton Kukman, Dol. Kamenje 6, Novo mesto.

PRODRAM zastavo 750, letnik 1971. Alojz Janžek, Dolenjka, Koldovska 2, Novo mesto.

PRODRAM osebni avto Lada, letnik oktober 1973. Naslov v upravi lista (556/77).

PRODRAM dobro ohranjeno zastavo 750 delux. Bevc, Loke 11, Straža.

PRODRAM fiat 750, letnik 69. Irča vas 14.

PO UGODNI ceni prodam fiat 750, leto izdelave 1969. Poizve se pri Antonu Gorencu, Vel. Poljane, Škocjan.

PRODRAM zastavo 750, letnik 1968. Florjan Uhl, Ragovska 1, Novo mesto.

PRODRAM traktor Kramer (Dojc), 25 KS, s koso in hidravliko. Franc Golob, Šentjernej 108.

ČRNOMELJ: 27. 2. ameriški barvni film Plamen in strela. KRŠKO: 26. in 27. 2. ameriški film Billy - dva klobuka. 2. 3. ameriški film Vojna zaradi loly Madone.

KINO KRKA - NOVO MESTO: Od 24. do 28. 2. ameriški barvni film Let nad kukavičjim gnezdom. Od 1. do 3. 3. francoski barvni film Nenavadna tatvina.

RIBNICA: 26. in 27. 2. francoski barvni film Policaj.

SEVNICA: 26. in 27. 2. ameriški film Clovek z zlato pištolo. 2. 3. švedski film Dogodivščine malega Miha.

TREBNJE: 26. in 27. 2. ameriški barvni avanturistični film Sin poglavarja Masajev.

radiokasetofon Grundig C 2500. Naslov v upravi lista (599/77). ZARADI selitve ugodno prodam skoraj novo kuhinjo Marles in kombiniran štedilnik Gorenje (2 plin in 2 električna). Naslov v upravi lista (600/77).

KUPIM

KUPIM manjše enosobno stanovanje ali garsonjero, po možnosti v Kristanovi ali Nad mlini. Naslov v upravi lista (526/77).

KUPIM zazidljivo parcelo za vikend v Dolenjskih Toplicah ali neposredni bližini. Tomislav Dernovšek, Kosovelova 33, Ljubljana.

KUPIM sadni mlin z granitnimi kamni na ročni pogon. Ponudbe na naslov: Peter Barič, Snji vrh 11, 68344 Vinica.

KUPIM plohe, deske in punte. Ponudbe po telefonu 23-347, popoldne.

POSEST

UGODNO prodam vinograd na Malcovcu. Rozalija Plantarič, Trubarjev dom, Loka pri Zid. mostu.

PRODRAM parcelo za vikend na lepem kraju, 3 km od Čat. Toplic. Voda in električna ob parceli. Dohod po asfaltirani cesti. Naslov v upravi lista (514/77).

PRODRAM 11 arov vinograda v Poljanah pri Mirni peči. Jakob Perpar, Malenska vas 18, Mirna peč.

PRODRAM parcelo za gradbenim dovoljenjem v Črnomlju (približno 690 m²). Električna in voda pri gradbišču. Ponudbe pod šifro „TAKOJ“ ali telefon št. (068) 76-271.

ENONADSTROPNO hišo, takoj vseljivo, v centru Novega mesta prodam. Ponudbe pod šifro „GOTOVINA“.

PRODRAM parcelo z vinogradom, gozdom, sadovnjakom in hišo (potrebno popravila), cca 4000 m² v Arnovem selu pri Brežicah. Ponudbe: Anton Kristan, Bratov Rozmanov 12, Ljubljana.

PRODRAM parcelo in nekaj vinograda, primerno za vikend, na lepem kraju blizu avtobusne postaje. Dovoz do parcele možen z avtom. Bukovec, Gor. Težka voda 1, Stopiče.

PRODRAM 6 a vinograda z zidanico na Debencu, voz zapravljiveček, predelan, z gumi kolezi, in 2 gozda, po nizki ceni. Viktor Zaplatar, Mokronog 113.

PRODRAM 20 arov vinograda (Brhovo-Orehovica). Pepca Bratkovič-Učaj, Gor. Brezovica 26, Šentjernej.

PRODRAM parcelo za vinograd (35 arov). Zelo lepa sončna lega s stavbiščem v Starem Bojniku. Dovoz z vsakim avtomobilom. Poizve se v gostilni „Pri Peršetu“ v Zburah.

PRODRAM hišo z mladim vinogradom in hektar zemlje, 5 minut od avtobusne postaje nad Sevnico. Primerno za zdomec, uslužbenca ali upokojenca. Naslov v upravi lista (569/77).

PRODRAM po ugodni ceni vinograd z zidanico (18 arov) v Spečnu pri Mokronogu. Interesenti naj se zglasijo na naslov: Franc Umek, Kaplja vas 7, Trzinčce.

PRODRAM dvostanovanjsko hišo v bližini Trebnjega. Anton Maver, Dol. Nemška vas 7 a, 68210 Trebnje.

RAZNO

V NOVEM mestu sem našel manjšo vsoto denarja. Naslov v upravi lista (513/77).

ODDAM v najem skoraj novo montažno garažo za osebni avto v Bršlino. Možna prestavitve (demontaža 1 uro, montaža 2 uri). Naslov v upravi lista.

IZGUBIL se je pes Rex, nemški ovčar, star 6 mesecev. Kdor kaj ve o njem, naj, prosim, sporoči na naslov: Sladič, Gubčeva 21, Novo mesto.

POROČNI PRSTANI! - Želite presenetiti nevesto? Zlata Otmar Zidarič v Ljubljani v Gosposki 5 (poleg univerze) vam bo rad pomagal! - Z izkazkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

IŠČEM prostor za obrtno delavnico v Novem mestu. Naslov v upravi lista (547/77).

NAD SENTJOSTOM sem našel rezervno kolo za kombi. Dobite ga pri Silvu Cimermančiču, Hrib 3, Stopiče.

NAJDIHELJA zlate zapestnice (Mojsca S. 1976) prosim, da jo vrne proti nagradi. Simič, Valantičevo 6, Novo mesto.

CESTNIKE

27. FEBRUARJA bosta MARTIN in MARIJA JORDAN iz Koprivnika 3 pri Kostanjevici praznovala 50-letnico skupnega življenja. Za ves trud in izkazano ljubezen se jima zahvaljuje vseh pet otrok: Martin, Jože, Tončka, Mimi in

Pepca. Najlepšim čestitkam se pridružujejo tudi vsi vnuki in mala pravnuka.

DRAGIMA atu in mami MARTINU in MARIJI JORDAN iz Koprivnika pri Kostanjevici čestitamo za 50-letnico poroke ter jima želimo še mnogo zdravih, veselih in srečnih skupnih let. Sinova Martin in Jože, hčerke Tončka, Mimica in Pepca z družinami. Pravnuka Andrejka in Andrej pa jima pošiljata koš poljubčkov.

PREKLICI

LUDVIK POJE iz Lazca št. 21 preključujem žaljive besede, izrečene 13. novembra 1976 o Albinu Grimšič, ker so neresnične.

ALOJZ in ANČKA BIZJAK preključujeta besede, ki sta jih izrekli 4. februarja 1977 Ljudmili Bizjak.

FRANC KOVACIČ, dimnikarski mojster iz Brestanice 20, pojasnjujem preključje Stefana Kolarja, dimnikarskega mojstra iz Krškega, ki ga je objavil v Dolenjskem listu 3. 2. 1977 s tem, da je tudi on dobil okrožnico občinske skupščine Krško št. 22-93/74-2 od 15. 10. 1974. Zaradi žaljive moje obrtne dejavnosti in moje osebnosti ga bom sodno preganjal, hkrati pa strogo zahtevam, da naju z Vračunom pusti pri miru.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega brata

FRANCA TURKA iz Stopič

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, za spremstvo do poslednjega doma. Zahvala tudi pevcem iz Stopič in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: brat Jože v imenu vseh sorodnikov

ZAHVALA

Ob boleči in nepričakovani smrti moža, očeta, starega očeta in brata

FRANCA TUTINA iz Smolenje vasi 31

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so mi izrekli sožalje, pokojniku darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili do njegovega zadnjega doma. Iskreno se zahvaljujem govornikom za tako prisrčne poslovilne besede. Posebna zahvala ZB Mali Satnik, Zvezi rezervnih vojnihih starešin, ZB Gabrije, ZB Brusnice, SZDL Mali Slatnik, IMV Novo mesto, SGP Pionir Novo mesto, Združenju soferjev, Ljubljanskim mlekararnam, in Labodu Novo mesto za podarjene vence. Prisrčna hvala pevcem, godbi in vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Žalujoci: žena Marija, hčerka Marija, sinovi Franci in Milan z družinama, sin Martin ter sestre z družinami

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sodelavcem, ki so darovali vence in cvetje za našo pokojno mamo

ANI MORAVEC iz Malega Nerajca

Žalujoci: hčerki Marica in Anica z družinama, sinova Franc in Mirko z družinama, sin Jože-Alojz in drugi sorodniki

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 10. do 16. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Jožica Perc z Mirne - Natašo, Olga Zagorec iz Črneče vasi - Janjo, Ema Kalin iz Gornjega Gradišča - Natašo, Marija Raškovič iz Črnomlja - Gorana, Jožefa Radakovič iz Dolnje Straže - Andreja, Zdenka Resnik iz Krmelja - Amadejo, Sonja Kotar iz Leskoveca - Polono, Olga Tratar iz Trstenika - Damjana, Barbara Priselac iz Kamanja - Nebojšo, Marija Bukovec iz Kota pri Semicu - Renato, Sonja Jeriček iz Črnomlja - Janjo, Danica Zerjav iz Krškega - Janeza, Jožica Zaletež iz Šmihela - Boštjana, Ivanka Golobič s Kravčevega vrha - Martino, Justina Junkar iz Vidma - Rajka, Cvetka Vavpotič iz Prečne - Draga, Jožefa Tomažin iz Veniš - dečka, Zora Snelar z Sinjega vrha - deklico, Ana Rihtar iz Cirja - deklico, Albina Ljubi s Senovega - dečka, Ivanka Paskvalis iz Zabukovja - deklico, Jožica Us iz Zgornjih Jesenic - deklico, Ana Tomažin iz Podulce - dečka in Marija Petric iz Črnomlja - Staneta.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JAKOBA PLUTA

Majer št. 2, Črnomelj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, darovali vence in izrekli sožalje. Posebna hvala dr. Jeleni Šopi z zdravstvenega doma Črnomelj, kolektivoma Belt in Beti iz Črnomlja ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Marija, sin Joško z Viku, hčerki Martina in Vida z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti sina, brata in strica

MILANA BAŠIČA

iz Stranske vasi pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo za darovane vence in cvetje, izročeno sožalje, prav tako tudi sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč. Posebna zahvala sodelavcem in kolektivu Petrol, Alojzu Suštersiču, DPO iz KS Birčna vas, pevcem in govornikom, G.Š. Stranska vas, Lakovnice in Šmihel ter vsem, ki ste ga spremili k večnemu počitku.

Žalujoci: oče, mati, brat, sestra z družino, zaročenka Marinka in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi šega sina, brata in bratranca

FRANCIJA COKANA

iz Pokleka pri Blanci



se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom za pomoč in podarjene cvetje. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem in upravi KK Sevnica za vence in denarno pomoč, tovarišu direktorju Srečkcu Zvegljicu za poslovilne besede pri odprtem grobu, področnemu SOP iz Krškega, in njegovim učiteljem in sošolcem za vence in obisk, mladinski organizaciji Blanca, gasilskemu društvu Pokleka, osnovni šoli Blanca za podarjene vence, župniku iz Brestanice za opravljeni obred in vsem tistim, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Še enkrat iskrena zahvala vsem!

Žalujoci: mama, ata, brat Lado, sestra Cvetka in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta in starega očeta

JANEZA - HANČKA BRODARIČA

se iskreno zahvaljujemo osebju zdravstvenega doma Metlika za skrb v času boleznih, prijateljem in znancem ter vsem, ki so ga poznali, spoštovali in ga imeli radi. Posebno se zahvaljujemo predstavnikom ZB NOV Metlika za poslovilne besede.

Žalujoci: hčerki Anica in Marica ter sinovi Zvonko, Ivan, Andrej, sestra Mimica z družinami ter drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ivan Zoran (namestnik glavnega in odgovornega urednika), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jožica Teppey in Alfred Zelenšek. Oblikovalec Priloge Peter Simič.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 5 din - Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva naprej - Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 tujih evrov (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni razmenjavec.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 89 din, 1 cm na obojni strani 119 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 178 din, vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 8 od 15. 10. 1976. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje tematski davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu, ulica 52100-601-10558 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, ulica talcev 2, p.p. 33, telefon: (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon: (068) 23-611 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stroški tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega ljubečega moža, ata, starega ata, strica in svaka

FRANCETA DEJAKA

iz Rakitnice 41

se toplo zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili do njegovega preranega groba. Zahvaljujemo se tudi zdravniškemu osebju z Golinika, še posebno dr. Veselu, višji medicinski sestri Anici Dejakovi, ki so se trudili, da bi mu rešili življenje ter mu ves čas lajšali bolečine. Lepo se zahvaljujemo župniku Bratkoviču za opravljeni obred. Prisrčna hvala tudi novomeškim uslužbenkam ZTP-Sekcija za vzdrževanje prog, Novo mesto, ki so pokojnika spremile na zadnji poti ter za darovane vence. Vsem, prav vsem prisrčna hvala!

Zalujoči: žena Marija, sin Peter in hčerka Milena z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

MIHAELA NAGLJA

iz Velike Cikave pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečena sožalja, za podarjene vence in cvetje, in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala kolektivom Novomontaže, Kavarnar, ZB Mali Slatnik za podarjeni venec in poslovilne besede, dr. Bogomilu Vodniku, dr. Janezu Kramarju in ostalemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnice za nesebično pomoč v času boleznit ter duhovniku za opravljeni obred. Prisrčna hvala!

Zalujoči: žena Frančiška, otroci Mimi, Fanči, Miha, Štefka, Franci in Jože z družinami, brat France z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in strica

JOŽETA MIKETIČA

se vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, ustno ali pisмено izrazili sožalje iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo dr. Sopovi, sestri Marjanci in ostalemu osebju ZD Črnomelj za vsestransko pomoč. Posebno hvaležnost smo dolžni tudi sosedom, osnovni šoli Črnomelj, Čevljarškemu podjetju Planina, godbi na pihala in vsem ostalim, ki so nam stali ob strani. Iskrena zahvala duhovščini za tolažilne besede in za opravljene pogrebne svečanosti.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Tončka z družino, sin Janko in sin Vinko z družino

Črnomelj

V SPOMIN

1. marca bo minilo eno leto, odkar nas je za vedno zapustila naša zlata mama

ELIZABETA PLANINŠEK

iz Češče vasi

V trenutkih bridke žalosti se zahvaljujemo vsem, ki jo imajo še vedno v dobrem spominu.

Vsi njeni, ter Janez in Janko

ZAHVALA

V 80.letu starosti nas je 10. februarja 1977 za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric

JANEZ BAN

iz Brusnic 55

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, spremili pokojnika na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se kolektivoma Ela, TDP Novoles, V.p. 3269 Ljubljana, KK Ilirija, Chemo, Zvezi borcev, gasilski četi za spremstvo, tov. Hudoklinu za poslovilne besede ter duhovniku za opravljeni obred.

Zalujoča žena, hčerki Pepca, Franca, sinovi Stanko, Tone, Jože in Franci z družinami ter drugo sorodstvo

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 24. FEBRUARJA: 8.00 TV v šoli: Aljaska, Antigona, Samoupravna družba (Zg) - 9.00 TV v šoli: Francoščina (Šk) - 9.30 TV v šoli: Portret znanstvenika (Sa) - 10.00 TV v šoli: Reportaža, Risanka (do 10.35) (Bg) - 14.00 TV v šoli: ponovitev (do 15.00) (Zg) - 15.00 Šolska TV: Onesnaževanje celinskih voda, barvna oddaja iz cikla Človek in okolje (Lj) - 17.30 Mala čebelica (Lj) - 17.40 Obzornik (Lj) - 18.00 Mozaik (Lj) - 18.05 Viva Verdi, film (Lj) - 18.35 P. Zidar: Ferenc, Ferenc - oddaja iz barvne serije Utonilo je sonce (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Koncert v slovenski filharmoniji, prenos (Lj) - 21.00 Mednarodna obzorja: Mir ali vojna (Lj) - 21.50 Miniature: Janez Vidic, barvna oddaja (Lj) - 22.05 TV dnevnik (Lj).

in oblast, barvna nadaljevanka (Lj) - 10.35 Raziskovalci, serijski film (Lj) - 11.25 Mozaik (Lj) - 11.30 Kmetijska oddaja (Sa) - 12.30 Poročila (do 12.35) (Lj) - 13.00 Namizni tenis Evropa 12 - prenos (do 14.30) Sarajevo (Lj) Nedeljsko popoldne: Križem kražem, Morda vas zanima, Kulundžić: Klara Dombrovska, barvna drama TV Zagreb, Poročila, TV žetnik - 17.30 Čarobna temnica - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski gospodarski kometnar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 A. Marodič: Marija, barvna nadaljevanka TV Zagreb (Lj) - 21.15 Na koncu sveta, barvna oddaja TV Sarajevo (Lj) - 21.50 Sportni pregled (Zg) - 22.25 TV dnevnik (Lj)

PETEK, 25. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli: Kaj je par, Perutninska farma. Slovenščina, Ruščina, TV vrtec, Dnevnik 10 (Zg) - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina (do 11.05) (Bg) - 14.10 TV v šoli, ponovitev (do 15.45) (Zg) - 17.10 Križem kražem (Lj) - 17.25 Morda vas zanima: Milena Zupančič, barvna oddaja (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Jugoslovanska folklor, barvna oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Spektar, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 20.00 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 P. Heriat: Bousardelovi, barvna nadaljevanka (Lj) - 20.55 Razgledi: Prvo berilo, barvna oddaja (Lj) - 21.25 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 21.30 Ulice San Francisca, serijski barvni film (Lj) - 22.20 TV dnevnik (Lj) - 22.30 Namizni tenis Evropa 12, posnetek iz Sarajeva Sa, (Lj).

PONEDELJEK, 28. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli: Pravljica, Kemija, V gozdu, Slovenščina (Zg) - 9.30 TV v šoli: Za najmlajše, Metalurgija (Sa) - 10.05 TV v šoli: Srbohrvaščina, Po naših krajih (do 11.10) (Bg) - 14.10 TV v šoli: ponovitev (do 15.30) (Zg) - 17.10 Priroda Japonske - poljudno znanstveni film (Lj) - 17.40 Obzornik (Lj) - 17.55 Prvih 365 dni v otrokovem življenju, barvna oddaja (Lj) - 18.25 Mozaik (Lj) - 18.30 Dogovorili smo se (Lj) - 18.45 Mladi za mlade (Sa) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 A. Nicolaj: Stara garda, predstava SSG Trst, barvna (Lj) - 21.25 Propagandna oddaja (Lj) - 21.30 Mozaik kratkega filma (Lj) - ... TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 26. FEBRUARJA: 8.00 Mala čebelica, barvna oddaja (Lj) - 8.15 Vrtec na obisku: Trgovina Cin-ci-rin (Lj) - 8.30 E. Rostand: Cyrano de Bergerac (Lj) - 9.00 Zverinice iz Rezijske: Volk išče drva v Črnem potoku, barvna oddaja (Lj) - 9.20 Narava Japonske, serijski film (Lj) - 9.45 Dokumentarna oddaja (Lj) - 10.45 P. Heriat: Bousardelovi, barvna nadaljevanka (Lj) - 16.10 Košarka Zadar: Bosna - prenos v odmoru Propagandna oddaja (Lj) - 17.40 Mozaik (Lj) - 17.45 Obzornik (Lj) - 18.00 Mladinski film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Zunanjepolitična tema tedna (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 TV žetnik (Lj) - 20.35 Propagandna oddaja (Lj) - 20.40 Alfredo, Alfredo, celovečerni film (Lj) - 22.25 TV dnevnik (Lj) - 22.40 625 (Lj).

TOREK, 1. MARCA: 8.00 TV v šoli: Stara Grčija, Naše planine, Vreme in podnebje, Nemščina, TV vrtec, Evolucija življenja (Zg) - 10.00 TV v šoli: Priradoslovje, Glasbeni pouk (do 11.10) (Bg) - 14.00 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) (Zg) - 16.05 Šolska TV: Onesnaževanje morja, barvna oddaja (do 16.25) (Lj) - 17.05 Zverinice iz Rezijske: Zajčkova zadnja želja, barvna oddaja (Lj) - 17.25 Pika nogavička - serijski barvni film (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Jugoslovanska narodna glasba (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Po sledeh napredka, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Diagonale (Lj) - 20.30 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 20.35 A. J. Cronin: Zvezde gledajo z neba, barvna nadaljevanka (Lj) - 21.25 Iz koncertnih dvoran - J. Brahms: III. Simfonija - barvna oddaja (Lj) - 21.55 TV dnevnik (Lj)

NEDELJA, 27. FEBRUARJA: 7.50 Poročila (Lj) - 7.55 Za nedeljsko dobro jutro: Revija mladinskih pevskih zborov - 4. del barvne oddaje (Lj) - 8.25 625 (Lj) - 9.05 M. Fallada: Kmetje, bombe

SREDA, 2. MARCA: 8.10 TV v šoli: Šole muzeji, Prostor na filmu (Zg) - 9.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Izobraževalni film (do 10.05) (Bg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 15.00) (Zg) - 17.00 Narodna: Kralj Matjaž in Alenčica - barvna oddaja (Lj) -

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

V torek, 8. februarja, so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Aleksander Zupan, Alojz Šurla, Ivan Uzman, Janez Gavoda, Anton Kramar in Janez Kulovec, člani IMV Novo mesto; Jože Šenica, Marjan Kum, Ivan Fabjan, Vika Fabjan, Karel Rebernik, Branko Ostanek, Marjan Kocjan, Jožica Uršič, Franc Suštaršič in Jože Kavšček, člani Novolesa, Straža; Polona Košela, članica občinske skupščine Novo mesto; Peter Rapovž, Danica Hodnik, Marjan Kos in Franc Bajec, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Tihomir Pavlovič in Alojz Kastelic, člana Pionirja, Novo mesto; Anton Marolt, Franc Kupljen, Jože Sulc, Alojz Kozjan, Brane Avbar, Milan Radovanovič in Bojan Pureber, člani Novoteksa, Novo mesto; Slavica Konda, Marija Seničar in Terezija Simc, članice Ele, Novo mesto; Neži Godler, Marko Pureber in Peter Simčič, člani Novograda, Novo mesto; Alojz Smrke, član Mercatorja, Novo mesto; Silvo Lavriha, član Novotehne, Novo mesto; Janez Udovc, član vodovoda, Novo mesto; Jakob Kulovec, upokojenec iz Gornje Straže; Mirko Pirnar, član Novomontaže, Novo mesto; Jože Rozman, član varnosti, Novo mesto; Anica Kozolc, Marija Hribar, Urška Planinšek, Dušan Jovič, Ciril Pucelj, Franc Robida, Anton Hrovat, Jože Košak, Zdenka Sodja, Vera Dobravc, Franc Krese in Marjeta Blatnik, dijaki TKŠ Novo mesto; Ivan Šimec, član GG Novo mesto; Vinko Lužar, član Novoteksa, Metlika; Jože Kralj, član podružnice Dela, Novo mesto; Vesna Flajšman, članica PIT Novo mesto; Franc Šter, avtomehanik iz Šmihela; Mirko Krevs, član Industrije obutve, Novo mesto; Mihaela Škulj, članica IMV Novo mesto.

Josip Jurčič med dvema stoloma



14

Ona je res dobra deklica in jaz ne rečem potrebuje te in kar zaslužiš, to vam brez rekla - dete, ljubezljivo dete, a vendar dete. Zato me je prav srčno veselilo, ko sem zapazila, da Tončka še kaj pridobi, namreč, da ste začeli z nje nekoliko pomanjkljivo literarno izobraževanje nadaljevati. To ste jako dobro učinili. A gospod moj, potem, pravijo, ne gre več tako oziru izjema. To se ve, Tončka je v tem morda in sprejemljivo dete ostati, kakor je. Pa, morda ste nevoljni name, da vam take reči govorim.

„Na vas ni mogoče, da bi nevoljen bil, na.“ reče Nikolaj. „Baš na tem govorjenju vas Reki, nehote vzdihne.

„Vzdihnil ste?“ vpraša ga ona mehko. „Mislite li, da bodem jaz srečen z njo, prav srečen?“ vpraša on polglasno in boječe. „Jaz upam,“ odgovori ona. „Ali ne smete pozabiti pregovora, da vsak človek je sam kovač svoje sreče. Vi se sami srečnega naredite, ker morete. Mož ste, zato imate izbiro. Me ženske smo na slabšem v tem oziru, ker se moramo izbirati dati. Ko bi vi ne bili že izbrali, reklo bi se vam bilo lahko: glej, da dobiš in najdeš tako srce, kakor je tvojemu prikladno in sorodno. Zdaj pa, ko ste že izbrali in že zavezali se na pol, zdaj vam je samo svetovati, da izbrano srce sebi priklonite, da mlado drevesce v tako rast pripravite, kakor je za vas dobro, po svojih srčnih in duševnih potrebah.“

„In kake mislite, da so te pri meni?“ vpraša on.

„Jaz vam bodem odkritosrčno govorila.“

„Tako, kakor v duši govorite.“

„Vi, gospod Nikolaj,“ začne ona in roka njena pod njegovo pazduho naglo v tem hipu malo više zleze, „vi imate mehko srce, torej potrebuje tudi žene, ki vaš čut razume ne z glavo, temveč s srcem; pa tudi razum vaš in izobraženje sploh se pri vas kakor pri vseh blažjih naturah opira na srce. Zatorej morate na to gledati, da bode vaša žena v vsem i znala i rada hotela in mogla vaše misli misliti, vaše nazore ceniti, vaše skrbi skrbeti, vaše ljubezni ljubiti. Jaz vsaj si ne morem bolj pustega misliti kakor moža, duhovitega in pametnega, ki je na vse življenje navezan živeti z ženskim bitjem v najožji zvezi, katero ga ne ume ali kateremu se celo ono smešno zdi, kar je izobraženemu in značajnemu možu važno in imenitno.“

„To je istina,“ reče Nikolaj zategnjeno.

„No, vidite! Potem glejte, da bodete iz Tončke pred poroko vse to naredili.“

„Iz nje? Je li toliko mogoče?“ vpraša on.

„Jaz mislim, a ne vem. Mislim da. Ker že tako zaupno govoriva, vam menda že lahko tudi povem, da me mlade ženske smo sploh sprejem-

ljive, mehke, učljive. Vi ne veste, koliko tak mlad mož, kakor ste vi, z ljubeznijo in dobro besedo pri nas opravi, ako hoče. Storitte vi tako v svoji stvari.“

To sta zopet stoje govorila. Zdaj se jameta počasi dalje premikati.

„Ali boste vi taki, ko se omožite, kakor ste mi prej govorili, gospodična?“ vpraša zdajci on ter zopet obstane z njo.

„Jaz imam previsoke misli o sreči zakonskega življenja, nego da bi drugače ravnala. Rajši se ne omožim nikdar; a če to pravim, ne smete misliti, da govorim tako kakor vsako mlado dekletce, pa drugače mislim. Ne, jaz vam prav naravnost povem, da se bodem še celo rada omožila, ako, a samo ako dobim moža, ljubezni vrednega in ljubezni zmožnega. Jaz si ne morem misliti nikjer večje sreče nego v takem zakoncu. Kaj pa je mogoče lepšega in slajšega nego zavest, da imaš dušo poleg sebe, katero z vso ljubeznijo ljubiti smeš, da, celo ljubiti moraš, in ona tebe ljubiti sme in mora.“

„In jaz te moram ljubiti!“ zakliče kakor blazen Nikolaj, potegne jo za roko pod pazduho k sebi, z drugo jo burno objame in strastno lice ji poljubljuje ...

Nikolaj je bil v tem hipu tako razburjen, da tudi kasnejše čase ni mogel domisliti se, kako in ali se mu je Luiza branila poljubljanja in kaj je rekla, le toliko ve, da je stopinje na cesti zaslišal. Adjunkt Kralj je bil sestrični naproti prišel.

Nikolaj se je vrnil domov. A kak!

videl jo bodem!“ šepče on sam pri sebi in naslanja žareče čelo na hladno steklo svojega okna.

Tako razburjen še nikdar ni bil kakor od sinoči do zdaj. Vse se mu je zdelo kakor sanje, a znal je, da je velika resnica.

„Ona, samo ona razumeva in govori jezik mojega srca, ona mora moja biti,“ to so mu misli o gospodični Luizi ponavljale v vseh različkah; in Tončke se ni spominjal, a če mu je v misel prišla, bila mu je sitna misel in otrsala se je.

Pisal je bil gospodični navsezgodaj v jutru kratko, a strastno pisemce, v katerem jo je rotil, da danes naj ne odhaja, pa da mu naznani, kje more na samem z njo govoriti, kar mora in hoče.

Odgovor dojde. Pisala mu je, da zaradi slabege vremena danes ne odpotujejo še, morda celo še jutri ne. Naj pride ob mraku pod samotni kozolec, ki stoji za mejo pod njih hišo. A naj tako pride, da ga nihče ne opazi.

Ta dan je bil dolg dan Nikolajevoga življenja, daši so jeseni baje dnevi kratki in je malo do mraka.

Že pred mrakom je Nikolaj pod zaznamovanim kozolcem stal, srce mu je nemirno bilo, ko se je vedno oziral po oglu, izza katerega je morala priti.

Nazadnje je prišla, krasna ženska, kakor kraljica.

Kakor boječe se je okoli in okoli ozrla in rekla: „Ko bi naju kdo videl?“

„In ko bi naju ves svet videl, jaz bi mu zaklical, kar sem vas sinoči rekel!“ vzklikne Nikolaj.

„Počasi, prijatelj,“ reče ona in mu ljubezljivo odkaže sedež poleg sebe na nakupičeni slami. „Vi ste prenagli.“

„Ne, ne ...“

„Pst! Dajte meni izgovoriti. Na sinočnjo besedo se ne sklicujte. Hitra je bila. Jaz vam je ne zamerim.“

Bosanske ovce na dolenski paši — Ivo Maljevac zadovoljen z gostoljubnostjo

Med streljanjem in kulturo

„Poleg vsakdanjega dela v službi in doma je ljudem potrebno še duševno življenje, ki nam ga oplešujejo razne vrste umetnosti. Jaz pa sem že od malega zaljubljen v branje, knjige.“ je povedal za uvod Mirko Levstek, 39-letni korektor pri Kočevskem tisku in urednik revije Kočevski razgledi.

„Vendar sem bil pri tej svoji ljubezni vedno opeharjen. Tako v 4. razredu osnovne šole, ko smo dobili knjižnico, razrednik ni postavil za knjižničarja mene, ampak sošolca. Isto se mi je zgodilo na novomeškem učiteljsku. Tudi za studij slovenščine sem se odločil zato, da bom bliže knjigam, pa spet ni bilo nič, ker učenje profesorja ali učitelja tako zaposli, da ni sposoben še za kaj drugega. Za korektorja v tiskarni sem se tudi odločil zaradi korektur knjig, a je vseh drugih korektur več.“

„Kaj me je najbolj potrolo oziroma razočaralo? Učencem 7. razreda osnovne šole sem za šolsko nalogo dal domišljinski spis z naslovom „Bil sem“. Vrsta učencev je napisala, kako so bili kavboji ali šerifi in kako so pobijali Indijance, oziroma se streljali z gangsterji. V nalogah je bilo toliko mrtvih, da sem se zgrozil. Če že otroci tako dojemajo svet, če jim od branja in filmov ostane v zavesti le to — kaj bo z njimi, ko bodo odrasli?“

Vse to pa pomeni, da je treba z ljudmi delati. Ni veliko uspeha, nekaj ga pa le je in to ti daje zadoščenje. Vsak, posebno še izobraženec, je dolžan prispevati k širjenju kulture med občani. To smo čutili v Kočevju in ustanovili Klub kulturnih delavcev, ki je začel izdajati

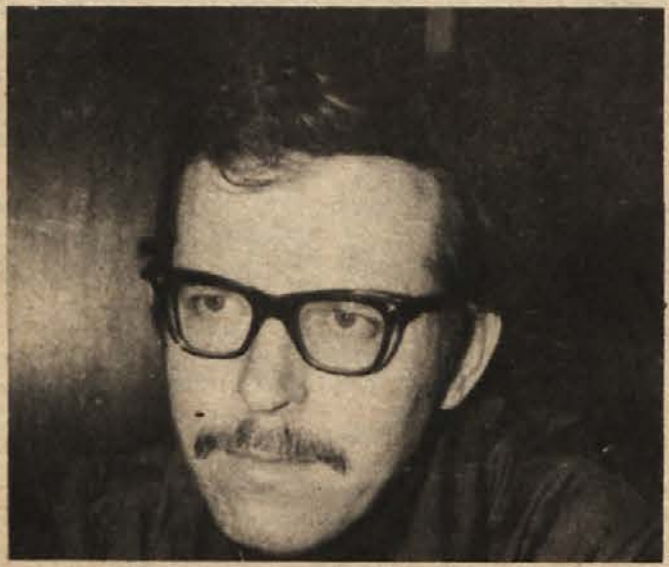
Kočevske razglede. Včasih se mi že zazdi, da je delo s Kočevskimi razgledi brezplodno, saj tekam za ljudmi in prosim za prispevke. Potem me kdo vpraša: „Kdaj pa bodo spet izšli Razgledi?“ In takrat čutim, da moje delo le ni zaman, in spet dobim veselje, moč.“

„Zadnji dve številki Kočevskih razgledov smo tiskali v 500 izvodih, prvi dve pa v 1.000. Zadnje številke smo pol razprodali že v tednu dni. Naročnikov je nekaj, a še malo. Te številke tudi povedo, da so naši ljudje še nekoliko preveč hladni za kulturo.“

„Žal le malo izobražencev sodeluje v Kočevskih razgledih, čeprav jih je v Kočevju kar precej. Nekateri pa lepo sodelujejo z nami. Tako je bil imeniten članek Janeza Černača o kočevski pokrajini „Plima zelenega morja“ in njegove fotografije. Tudi Tone Prelesnik je napisal zelo dober članek o pragozdu. Še drugi naj bi sodelovali. Sprašujem se tudi, kje so tisti moji odličnjaki in vzorniki učenci, ki so zdaj že doštudirali in bi lahko uspešno delali na kulturnem področju? To priložnost izkoristim, da jih povabim v naše vrste, v Klub kulturnih delavcev in med dopisnike Razgledov.“

Kočevski razgledi bi se po mojem lahko razširili še na območje ribniške in novomeške občine ali še dalj. Lepo bi bilo, če bi ustanovili revijo za območje Dolenjske. Pri našem delu nam je namreč še vedno vodilo misel pokojnega našega člana, pisatelja Toneta Ožbolta, ki je dejal: „Revija naj bo lepa, kar se da kvalitetna in pristopna čim več ljudem.“

JOŽE PRIMC



Na prvi pogled ni dosti razlike med nomadskim pastirjem in zdomcem, zdama sta pravzaprav oba. Ivo Maljevac iz Paklareva blizu Travnika vidi razliko predvsem v tem, kdo mu daje kruh — domovina ali tujina. To leto je poskusil iti po očetovih stopinjah kot pastir in navkljub mnogim neprijetnostim je navdušen.

Včinoma bosanskih pastirjev, ki so že nekaj let nazaj gnali precejšnje črede ovac tudi skozi Dolenjsko, nismo kaj radostno gledali. Kmetje so tožili nad škodo na posevkih, sprejeti so bili tudi predpisi, ki omogočajo preganjanje paše. Ivo vsaj sredi minulega tedna pod trebanjskim pokopališčem ni imel težav, kot jih ni imel vsot pot iz Bosne preko Istre in Ilirske Bistrice. Rečuna, da jih ne bo imel do Zagreba in Karlovca vse do doma. „Biti moraš pozoren in ovce pravočasno odvrčati od škode. To so sila prijazne in tudi ubogljive ter kromne živali, znajo vse, le govoriti ne,“ se razneži.

Pred tem je delal kot zdomec pri raznih nemških gradbenih podjetjih. „Ni bilo prida, zaslužilo se je sicer dosti, a je na kraju malo ostalo. Mislim, da je doma vseno bolje. Tale čreda 65 ovac in 30 do 34 jagnjedi je vredna okrog 100.000 dinarjev. Imam vse: podmladek, od časa do časa volno, ko bomo prišli



Ivo Maljevac: „Doslje vso dolgo pot nikjer nisem imel težav. Z dobrimi ljudmi se da vedno shajati.“

KOŠARKAŠKI TURNIR V ČRNOMLJU

V počastitev občinskega praznika je bil v nedeljo, 20. 2. 1977 košarkaški turnir KS Črnomelj in KS Semič. Značilnost tega turnirja je velika množičnost, saj je sodelovalo 8 ekip s skupno 80 igralci. Za košarko vlada veliko zanimanje, razen tega pa se v občini Črnomelj s to panogo ukvarja še 60 mladincev. Na turnirju v Semiču je zmagala ekipa Kašče, najboljša igralca turnirja pa sta bila Vinko Hutar in Mirko Kočevcar. Na turnirju v Črnomlju je zmagala ekipa Črnomlja, za njo sta bili ekipa KBS in gimnazija Črnomelj. Najboljši igralec je bil Jankovič.

domov in odstavili jagnjedi, bo še mleko za znani sir. Kaj bi še hotel?“ navdušeno govori o tem delu. V roki je držal knjigo „Obitelj vojvode Hrvoje“, kjer je ostalo neprebranih le še nekaj strani in je tako sproti izvedel še nekaj o zgodovini. Navsezadnje je tudi ta vojvoda kolovratil po slovenski zemlji prav okrog Borovnice, zato se mu je kraj zdel še bolj zanimiv, ko je gnal tam skozi svojo čredo.

O tegobah pastirjevanja govori kot vsak o težavah svojega dela; očitno je vajen trdega življenja v naravi. Vse, kar potrebuje, ima otovorjeno na oslu. Če je dež, spi pod šotorom, sicer pa sta mu dovolj nebesni svod in bunda, podložena z ovčjim krznom.

A. ZELEDNIK



NARODNA PESEM: „Pastirče mlado i mlo, kaj ti se tako stuzilo...“ (Branko Babić)

Od pomanjkanja do zadovoljstva

Zlata poroka pri Križajevih v Klinji vasi

V soboto, 26. februarja, bosta slavila zlato poroko zakonca Marija in Franc Križaj iz Klinje vasi pri Kočevju. Poročila sta se 27. februarja 1927 v Smarju-Sap. Najprej sta živela nekaj časa pri starših v Dobropoljah, leta 1930 pa sta se preselila v Klinjo vas, kjer sta si kupila hišo.

Franc Križaj, ki bo prihodnji mesec dopolnil 72 let, je šel služiti že s štirinajstim letom. Delal je še pri dobrepoljski apnenici, nato pa do

upokojitve pri kočevskem rudniku. Leta 1942 je začel delati za OF. Pokojni Jože Novak ga je postavil za terenca. 31. januarja 1944 pa so vso Križajevo družino izselili oziroma internirali v Schwarzenbergu. „Tam sem delal v skladišču lesa neke tovarne,“ se spominja oče Franc. „Vodja je bil esesovec. Delati sem bil vajen, a delati lačen in še tepen z žilavko, je bilo pa težko. Večkrat je izginil kakšen, ki jim ni bil všeč, a nikoli nismo vedeli, kam.“

Mati Marija, ki je dobro leto mlajša, pa je povedala:

„Imela sva sedem otrok: 3 hčere in 4 sinove. Ena hčerka je umrla, ostali pa so še vsi živi. Ko so nas med vojno peljali v Nemčijo, so nam dali vse štiri dni le po enkrat na dan jesti čaj in kruh. Tam so nas ločili. Najprej je moral iti mož, nato pa še obe hčerki, ki sta bili najstarejši. Jaz sem s štirimi otroki, stariimi od 3 do 11 let, morala v taborišče. Vsak dan sem od jutra do noči prala v mrzli vodi, da sem se prehladila in me bole noge.“

Leta 1945 so se vrnil domov. Hiša je bila bombardirana in so stanovali drugod. Počasi so jo obnavljali, šolali otroke, oče Franc je delal na Rudniku, 15 let pa je bil tudi

član krajevnega ljudskega občinskega zbora. Željne-Klinja vas-Salka vas. Nikoli jima ni bilo dobro. Zdaj, na stara leta, ko so otroci že poročeni, sta bolj brez skrbi vsem potrebnim preskrbljena. Izvlekla sta se iz večnega pomanjkanja in lahko uživata, saj sta dovolj pretrpela. Želimo jima, da bila še dolgo zdrava in zadovoljna.

J. PRIMOŽIČ



ZLATOPOROČENCA — Križajeva zakonca Križaj leta 1944 vrnila iz taborišča domov. Hiša je bila bombardirana hišo in morala z otroki nekaj časa pretrpeti celo na skednju. (Foto: Primožič)

List za vsakogar »Dolenjski list«

RIBIČI TOŽIJO

Lanski veliki pomor rib v Mirni bo, kot vse kaže, doživel svoj epilog pred sodiščem in Ljubljani. Do poravnave med sevniško ribiško družino, mirensko Kolinsko — tozdr Tovarna za predelavo krompirja in Dano ni prišlo. Sedaj je vložena tožba. Neopredna odškodnina za ribji živelj je postavljena na 320.000 dinarjev. Toda vprašanje odškodnine ni nikakršno jamstvo, da do zastropitev ne bo prihajalo tudi v bodoče. Sama čistilna naprava na Mirni je neustrezna. V razvojnem konceptu Posavja je Mirni pripisana turistična bodočnost, vendar postaja, žal, vse bolj pust industrijski kanal.

Spektakel pod obroči

Ljubiteljem košarke na Dolenjskem in navijačem ljubljanskega Bresta se obeta v sredo zvečer (2. marca ob 19. uri) v novi športni dvorani v Novem mestu zanimiva tekma med reprezentanco Dolenjske (okrepil jo bo najboljši jugoslovanski center Krešimir Čosić) in postavo Bresta. Gledalcem se bodo — v dvorani tokrat ne bo stojišč — predstavili ta čas najboljši Brestovi košarkarji z reprezentantom Jelovcem na čelu. Pred moško tekmo bodo organizatorji poskušali pripraviti tudi srečanje ženskih ekip (ob 17. uri), in sicer med italijanskim Pagnossinijem iz Trbiža (nastopa v 1. zvezni ligi) in ljubljanskim Brestom, ki se je že uvrstil v najelitnejšo jugoslovansko osemčlansko super ligo.

Čosić bo v Novo mesto prispel že v dopoldanskih urah in se s košarkarskimi delavci iz Dolenjske pogovarjal o možnosti razvoja dolenske in slovenske košarke.



Krešimir Čosić v akciji

AKCIJO BOMO SKLENILI V TOREK OPOLDNE

1680 novih naročnikov

Brežice, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Krško so najzaslužnejši kraji, da smo v predzadnjem tednu naše večmesečne akcije zapisali v naše kartoteke še 63 novih naročnikov. Najprizadevnejši pismonoše so po dobrih 4 mesecih tovariši:

Maks Krevelj iz Sevnice — pridobil je 76 novih naročnikov; slede mu: Anton Hren, Trebnje — 72, Jože Jankovič, Senovo — 48, Jože Trefalt, Zabukovje — 27, Ivan Volčanjšek, Šromlje — 26, Jože Mačkovič, Ribnica — 24, Anton Omerza, Dolenja vas — 22 itd.

Danes teden bomo objavili sklepno poročilo, saj bomo akcijo 1. marca zaključili. V teh mesecih smo pridobili predvsem po zaslugi številnih pismonoš že 1680 novih naročnikov, ki so po občinah razdeljeni takole:

občina BREŽICE:	118
občina ČRNOVELJ:	133
občina KOČEVJE:	98
občina KRŠKO:	196
občina METLIKA:	32
občina NOVO MESTO:	406
občina RIBNICA:	97
občina SEVNICA:	169
občina TREBNJE:	177
razne pošte v SR in SFRJ:	203
naročniki v tujini:	51

Vsakega novega naročnika bomo veseli seveda tudi po 1. marcu in vsi pismonoše že vedo, da brez posebne reklame nadaljujemo naše akcije tudi po „uradno zaključeni“ teden. Saj je veljalo in še vedno velja: V VSAKO HISO — DOLENJSKI LIST!

Vsem starim in novim naročnikom — lepe pozdrave!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Danes: 6 knjižnih daril

V torek opoldne je zreb med 63 novih naročnikov zadnjega tedna razdelil 6 knjižnih daril. Dobili jih bodo: Zdravko Prah, Cerina 21, p. Brežice; Ema Sercer, Kočevska Reka 38, p. Kočevska Reka; Majda Slapsak, Brega 16, p. Leskovec pri Krškem; Ivan Špan, „Jutrjanika“, p. Sevnica; Marija Zaletelj, Zagorica 3, p. Dobrnje, in Ivan Lukšič, Dol. Toplice 120, p. Dolenjske Toplice. Knjige smo izžrebancem danes odposlali s priporočnimi pošiljkami.

NAJCENEJŠI SMO, VERJEMITE

So staknili Repičani glave, ko so ugotovili, da ljudstvo premalo sega po knjigah, ter sklenili, da bodo preuredili nekdanje prostore internata v knjižnico, sicer jih bodo statistiki še naprej vlečili po poročilih kot občino, ki edina v deželi ne premore matične knjižnice, kar je gotovo zardevanja vredno, kajti Repičeva draga je nekdanj slovela daleč naokoli po prvi čitalnici, gasilskem društvu in godbi na pihala.

„Preureditvena dela bomo zaupali Hitrogradu“, je predlagala predsednica kulturne skupnosti tovarišica Zračnikova.

„Je pa gradbeno podjetje Opeka solidnejše, cenejše in sploh bolj priznano, njim damo delati!“ je ugovarjal načelnik za gospodarstvo občinske skupščine Repičeva draga in si prižgal cigareto.

„Ne bi se bilo neumno zanimati tudi pri Hitrozidu. Delo opravijo strokovno, solidno pa tudi s cenami ne pretiravajo. Nam so, na primer, postavili dimnik in še zdaj stoji.“ je poudaril tovariš Krednik, sicer ravnatelj osnovne šole v Repičevi dragi, ki so ga ljudje cenili, ker je bil doma prav na vseh področjih, pa naj je tekla beseda o kolo-radskem hrošču ali o močrni slovenski poeziji.

Tovarišica Zračnikova, predsednica kulturne skupnosti, se je znašla v dvomih, zato je predloge strnila v sklep: „Najbolje bo, če zaprosimo za ponudbe tako gradbeno podjetje Hitrograd, kot Opeko in tudi Hitrozid.“

Ni ga bilo, ki bi ugovarjal. Po mesecu dni so prispeli listi podjetja Hitrograd. Njihovi strokovnjaki so ocenili vrednost preureditvenih del na petsto dvajset tisoč dinar-

jev. Kmalu je prispel tudi predračun podjetja Opeka in zadnja vpisana številka je bila za sto dvajset tisoč dinarjev višja, kar je bila zapisana v listih Hitrograda. Pohiteli pa so tudi uslužbenci Hitrozida; njihov predračun je bil zaključen s številko osemsto trideset tisoč dinarjev.

Predsednica kulturne skupnosti tovarišica Zračnikova je dolgo časa strmela v različne številke treh predračunov in jih nikakor ni mogla doumeti. Se ji pa je zasidral v možgane stavek, ki je bil v vseh treh primerih do pičice enako oblikovan: „Zagotavljamo vam, da smo sestavili gornji predračun po najnižjih cenah in da bomo opravili delo z največjo možno mero varčevanja.“

Sledil je še tovariški pozdrav, ki se je zazdel tovarišici Zračnikovi zelo malo tovariški.

TONI GAŠPERIČ